

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՒՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳԻՐՔ*

Ընդունվել է 06.12.1985

- [Հատված I Ընդհանուր դրույթներ](#)
- [Հատված II Վարչական իրավախախտում եւ վարչական պատասխանատվություն](#)
- [Հատված III Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու համար լիազորված մարմինները](#)
- [Հատված IV Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթը](#)
- [Հատված V Վարչական տույժեր նշանակելու մասին որոշումների կատարումը](#)

ՀԱՏՎԱԾ I

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՑԹՆԵՐ

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՑԹՆԵՐ

Հոդված 1. Վարչական իրավախախտումների մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության խնդիրները

Վարչական իրավախախտումների մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության խնդիրն է պահպանել ԽՍՀՄ հասարակարգը, սոցիալիստական սեփականությունը, քաղաքացիների սոցիալ-տնտեսական, քաղաքական եւ անձնական իրավունքներն ու ազատությունները, ինչպես նաեւ ձեռնարկությունների, հիմնարկների եւ կազմակերպությունների իրավունքներն ու օրինական շահերը, կառավարման սահմանված կարգը, պետական եւ հասարակական կարգը, ամրապնդել սոցիալիստական օրինականությունը, կանխել իրավախախտումները, քաղաքացիներին դաստիարակել ԽՍՀՄ սահմանադրությունը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրությունը եւ խորհրդային օրենքները ճշտիվ եւ անշեղորեն պահպանելու, մյուս քաղաքացիների իրավունքները, պատիժն ու արժանապատվությունը, սոցիալիստական համակեցության կանոնները հարգելու, իրենց պարտականությունները բարեխղճորեն կատարելու ոգով, հասարակության հանդեպ պատասխանատվության ոգով:

Այդ խնդիրն իրականացնելու համար վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգիրքը որոշում է, թե որ գործողությունը կամ անգործությունն է վարչական իրավախախտում, ինչպիսի վարչական տույժ, որ մարմնի (պաշտոնատար անձի) կողմից եւ ինչ կարգով կարող է նշանակվել վարչական իրավախախտում կատարած անձի նկատմամբ:

Հոդված 2. Վարչական իրավախախտումների մասին ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությունը

Վարչական իրավախախտումների մասին ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությունը կազմված է վարչական իրավախախտումների մասին ԽՍՀ Միության եւ միութենական հանրապետությունների օրենսդրության հիմունքներից, որոնք որոշում են այդ օրենսդրության սկզբունքները եւ սահմանում նրա ընդհանուր դրույթները, եւ դրանց համապատասխան հրատարակվող վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ԽՍՀՄ օրենսդրական ակտերից եւ ԽՍՀՄ Մինիստրների խորհրդի որոշումներից, սույն օրենսգրքից եւ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենսդրական ակտերից եւ Հայաստանի Հանրապետության նախարարների խորհրդի որոշումներից:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերը, ԽՍՀՄ Մինիստրների խորհրդի եւ Հայաստանի Հանրապետության նախարարների խորհրդի որոշումները, մինչեւ սահմանված կարգով սույն օրենսգրքի մեջ մտցնելը, կիրառվում են Հայաստանի Հանրապետության տերիտորիայում անմիջականորեն:

Սույն օրենսգրքի դրույթները տարածվում են նաև այն վարչական իրավախախտումների վրա, որոնց կատարման համար պատասխանատվություն է նախատեսված դեռևս սույն օրենսգրքի մեջ չմտցված օրենսդրությամբ:

Հոդված 3. ԽՍՀ Միության իրավասությունը վարչական իրավախախտումների մասին օրենսդրության բնագավառում

Վարչական իրավախախտումների մասին ԽՍՀ Միության եւ միութենական հանրապետությունների օրենսդրության հիմունքներին համապատասխան վարչական իրավախախտումների մասին օրենսդրության բնագավառում ԽՍՀ Միության իրավասությանը ենթակա են՝

վարչական իրավախախտումների մասին ԽՍՀ Միության եւ միութենական հանրապետությունների օրենսդրության սկզբունքների որոշումը եւ ընդհանուր դրույթների սահմանումը.

վարչական պատասխանատվության սահմանումը՝ արտադրանքի ստանդարտացման եւ որակի, չափիչ միջոցները շրջանառության մեջ դնելու եւ պահելու ու դրանցից օգտվելու, հաշվառման եւ վիճակագրության, երկաթուղային, օդային, ծովային, խողովակամուղ տրանսպորտային միջոցների երթուղիների եւ օգտագործման անվտանգության, ճանապարհային երթուղիների, զինվորական հաշվառման, սահմանային ռեժիմի, անձնագրային սիստեմի, զենք, պայթուցիկ, ռադիոակտիվ նյութեր եւ թույլատրական սիստեմի այլ օբյեկտներ ձեռք բերելու, պահելու եւ օգտագործելու կանոնների, ԽՍՀՄ տերիտորիան կարանտինային եւ այլ վարակիչ հիվանդություններ բերելուց ու տարածելուց պահպանելու կանոնների, մաքսային եւ մաքսանենգության դեմ պայքարի կանոնների, արժույթային շրջանառության կանոնների, ԽՍՀՄ-ում օտարերկրյա քաղաքացիների եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց գտնվելու կանոնների խախտման համար.

անհրաժեշտության դեպքում վարչական իրավախախտումների այնպիսի առանձին տեսակների վերաբերյալ գործերի քննության կարգի որոշումը, որոնց համար պատասխանատվությունը սահմանվում է ԽՍՀ Միության օրենսդրությամբ:

ԽՍՀ Միության իրավասությանը ենթակա է նաև ընդհանուր-միութենական նշանակություն ունեցող այլ հարցերով վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսդրությունը:

Հոդված 4. Հայաստանի Հանրապետության իրավասությունը վարչական իրավախախտումների մասին օրենսդրության բնագավառում

Հայաստանի Հանրապետության իրավասությանը ենթակա են՝

ԽՍՀ Միության իրավասությանը չվերաբերող հարցերով վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսդրությունը.

այն հարցերի շրջանակի սահմանումը, որոնց վերաբերյալ պատգամավորների տեղական խորհուրդները, բացի ավանային եւ գյուղական խորհուրդներից, կարող են օրենսդրական ակտերով սահմանվող շրջանակներում ընդունել որոշումներ, որոնց խախտման համար նախատեսվում է վարչական պատասխանատվություն:

Հոդված 5. Պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքի շրջանային խորհուրդների եւ նրանց գործադիր կոմիտեների լիազորությունները վարչական իրավախախտումների բնագավառում

Պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքի շրջանային խորհուրդները օրենսդրական ակտերով սահմանվող շրջանակներում կարող են՝

ընդունել տարերային աղետների եւ համաճարակների դեմ պայքարի հարցերի վերաբերյալ որոշումներ, որոնք վարչական պատասխանատվություն են նախատեսում դրանց խախտման համար.

սահմանել կանոններ, որոնց խախտումը վարչական պատասխանատվություն է առաջացնում սույն օրենսգրքի 112 հոդվածով:

Պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքի շրջանային խորհուրդների գործադիր կոմիտեները կարող են ընդունել տարերային աղետների եւ համաճարակների դեմ պայքարի հարցերի վերաբերյալ որոշումներ, որոնք վարչական պատասխանատվություն են նախատեսում դրանց խախտման համար, ինչպես նաև իրենց իրավասության շրջանակներում սահմանել կանոններ, որոնց խախտումը վարչական պատասխանատվություն է առաջացնում սույն օրենսգրքի 112 հոդվածով:

Հոդված 6. Վարչական իրավախախտումների կանխումը

Պետական մարմինները, հասարակական կազմակերպությունները, աշխատավորական կոլեկտիվները մշակում եւ իրականացնում են այնպիսի միջոցառումներ, որոնց նպատակն է կանխել վարչական իրավախախտումները, բացահայտել եւ վերացնել դրանց կատարմանը նպաստող պատճառներն ու պայմանները, քաղաքացիներին դաստիարակել բարձր գիտակցականության եւ կարգապահության, խորհրդային օրենքների խստիվ պահպանման ոգով:

Պատգամավորների խորհուրդները, ԽՍՀՄ սահմանադրությանը եւ ՀՀ սահմանադրությանը համապատասխան, ապահովելով օրենքների, պետական եւ հասարակական կարգի պահպանությունը, քաղաքացիների իրավունքների պաշտպանությունը, իրենց տերիտորիայում կոորդինացնում են վարչական իրավախախտումների կանխման ուղղությամբ պետական ու հասարակական բոլոր մարմինների աշխատանքը, ղեկավարում են ներքին գործերի մարմինների, վարչական հանձնաժողովների, անչափահասների գործերի հանձնաժողովների եւ վարչական իրավախախտումների դեմ պայքարի կոչված՝ իրենց հաշվետու մյուս մարմինների գործունեությունը:

Հոդված 7. Սոցիալիստական օրինականության ապահովումը վարչական իրավախախտումների համար ներգործության միջոցներ կիրառելիս

Ոչ ոք չի կարող վարչական իրավախախտման կապակցությամբ ներգործության միջոցի ենթարկվել այլ կերպ, քան օրենսդրությամբ սահմանված հիմունքներով ու կարգով:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթը իրականացվում է սոցիալիստական օրինականությունը խստորեն պահպանելու հիման վրա:

Վարչական ներգործության միջոցներ կիրառելու լիազորություն ունեցող մարմիններն ու պաշտոնատար անձինք այն իրականացնում են իրենց իրավասության շրջանակներում, օրենսդրությանը խստիվ համապատասխան:

Վարչական իրավախախտումների համար ներգործության միջոցներ կիրառելիս օրենսդրության պահանջների կատարումն ապահովվում է վերադաս մարմինների ու պաշտոնատար անձանց կողմից սխտեմատիկ վերահսկողությամբ, դատախազական հսկողությամբ, գանգատարկման իրավունքով, օրենսդրությամբ սահմանված այլ միջոցներով:

Հոդված 8. Վարչական իրավախախտումների համար պատասխանատվության վերաբերյալ օրենսդրության գործողությունը

Վարչական իրավախախտում կատարած անձը ենթակա է պատասխանատվության իրավախախտումը կատարելու ժամանակ եւ վայրում գործող օրենսդրության հիման վրա:

Վարչական իրավախախտումների համար պատասխանատվությունը մեղմացնող կամ վերացնող ակտերը հետադարձ ուժ ունեն, այսինքն՝ տարածվում են նաեւ այդ ակտերի հրատարակումից առաջ կատարված իրավախախտումների վրա: Վարչական իրավախախտումների համար պատասխանատվություն սահմանող կամ այն ուժեղացնող ակտերը հետադարձ ուժ չունեն:

Վարչական իրավախախտումների գործերի վարույթը իրականացվում է իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության ժամանակ եւ վայրում գործող օրենսդրության հիման վրա:

ՀԱՏՎԱԾ II

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՍՏՈՒՄ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍ

ԳԼՈՒԽ 2

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՍՏՈՒՄԸ ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՅՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հոդված 9. Վարչական իրավախախտում հասկացությունը

Վարչական իրավախախտում (զանցանք) է համարվում պետական կամ հասարակական կարգի, սոցիալիստական սեփականության, քաղաքացիների իրավունքների եւ ազատությունների, կառավարման սահմանված կարգի դեմ ոտնձգվող հակաիրավական, մեղավոր (դիտավորյալ կամ անզգույշ) այնպիսի գործողությունը կամ անգործությունը, որի համար օրենսդրությամբ նախատեսված է վարչական պատասխանատվություն:

Սույն օրենսգրքով նախատեսված իրավախախտումների համար վարչական պատասխանատվություն առաջանում է, եթե այդ խախտումները իրենց բնույթով քրեական պատասխանատվություն չեն առաջացնում գործող օրենսդրությանը համապատասխան:

Հոդված 10. Վարչական իրավախախտումը դիտավորությամբ կատարելը

Վարչական իրավախախտումը համարվում է դիտավորությամբ կատարված, եթե այն կատարող անձը գիտակցել է իր գործողության կամ անգործության հակաիրավական բնույթը, կանխատեսել է դրա ժառանգար հետեւանքները եւ ցանկացել դրանք, կամ գիտակցաբար թույլ է տվել այդ հետեւանքների առաջացումը:

Հոդված 11. Վարչական իրավախախտումը անզգուշությամբ կատարելը

Վարչական իրավախախտումը համարվում է անզգուշությամբ կատարված, եթե այն կատարած անձը կանխատեսել է իր գործողության կամ անգործության ժառանգար հետեւանքների առաջացման հնարավորությունը, բայց թեթեւամտորեն հույս է ունեցել կանխելու դրանք կամ չի կանխատեսել այդպիսի հետեւանքներ առաջանալու հնարավորությունները, թեւ պարտավոր էր եւ կարող էր կանխատեսել դրանք:

Հոդված 12. Այն տարիքը, որը լրանալուց հետո առաջանում է վարչական պատասխանատվություն

Վարչական պատասխանատվության ենթակա են այն անձինք, որոնց տասնվեց տարին լրացել է մինչեւ վարչական իրավախախտում կատարելու պահը:

Հոդված 13. Անչափահասների պատասխանատվությունը

Տասնվեցից մինչեւ տասնութ տարեկան հասակում վարչական իրավախախտումներ կատարած անձանց նկատմամբ կիրառվում են Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի նախագահության կողմից հաստատված Անչափահասների գործերի հանձնաժողովների կանոնադրությամբ նախատեսված միջոցները:

Տասնվեցից մինչեւ տասնութ տարեկան հասակում գտնվող անձինք սույն օրենսգրքի 53, 123-131, 160, 172, 173, 182, 190-193 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումներ կատարելու դեպքում ենթակա են վարչական պատասխանատվության ընդհանուր հիմունքներով: Հաշվի առնելով կատարված իրավախախտման բնույթն ու խախտողի անձը, նշված անձանց վերաբերյալ գործերը (բացառությամբ սույն օրենսգրքի 182 հոդվածով նախատեսված իրավախախտումներ կատարած անձանց) կարող են հանձնվել, իսկ սույն օրենսգրքի 53 հոդվածով նախատեսված իրավախախտումներ կատարելու դեպքում, որպես կանոն, ենթակա են հանձնման, շրջանային (քաղաքային), քաղաքների շրջանային խորհուրդների գործկոմիտեի անչափահասների գործերի հանձնաժողովների քննությանը:

Տասնվեցից մինչեւ տասնութ տարեկան անչափահասները ընդհանուր հիմունքներով կարող են ենթակա լինել վարչական պատասխանատվության ԽՍՀՄ օրենսդրական ակտերով ուղղակիորեն նախատեսված նաեւ այլ դեպքերում:

Հոդված 14. Պաշտոնատար անձանց պատասխանատվությունը

Պաշտոնատար անձինք ենթակա են վարչական պատասխանատվության այնպիսի վարչական իրավախախտումների համար, որոնք կապված են կառավարման կարգի, պետական ու հասարակական կարգի, բնության, բնակչության առողջության պահպանության ոլորտում սահմանված կանոնները եւ մյուս այն կանոնները չպահպանելու հետ, որոնց կատարման ապահովումը մտնում է նրանց պաշտոնեական պարտականությունների մեջ:

Հոդված 15. Վարչական իրավախախտումներ կատարելու համար զինծառայողների եւ մյուս այն անձանց պատասխանատվությունը, որոնց վրա տարածվում է կարգապահական կանոնադրքերի գործողությունը

Զինծառայողները եւ զորահավաքների կանչված զինապարսները, ինչպես նաեւ ներքին գործերի մարմինների շարքային կազմին եւ պետկազմին պատկանող անձինք վարչական իրավախախտումների համար

պատասխանատվություն են կրում ըստ կարգապահական կանոնագրքերի: Ճանապարհային երթեւեկության կանոնների, որսի, ձկնորսության եւ ձկան պաշարների պահպանության կանոնների, մաքսային կանոնների խախտման եւ մաքսանենգության համար այդ անձինք վարչական պատասխանատվություն են կրում ընդհանուր հիմունքներով: Նշված անձանց նկատմամբ տուգանք չի կարող կիրառվել:

Փոփ. ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված անձանցից բացի մյուս անձինք, որոնց վրա տարածվում է կարգապահական կանոնագրքերի կամ կարգապահության վերաբերյալ հատուկ կանոնադրությունների գործողությունը, դրանցով ուղղակիորեն նախատեսված դեպքերում վարչական իրավախախտումների համար կրում են կարգապահական, իսկ Բնագրած դեպքերում վարչական պատասխանատվություն՝ ընդհանուր հիմունքներով:

Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված դեպքերում այն մարմինները (պաշտոնատար անձինք), որոնց վերապահված է վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք, կարող են տույժեր նշանակելու փոխարեն իրավախախտումների վերաբերյալ նյութերը հանձնել համապատասխան մարմիններին՝ մեղավորներին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցի լուծման համար:

Հոդված 16. Օտարերկրյա քաղաքացիների եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց պատասխանատվությունը

Հայաստանի Հանրապետության տերիտորիայում գտնվող օտարերկրյա քաղաքացիները եւ քաղաքացիություն չունեցող անձինք ենթակա են վարչական պատասխանատվության ԽՍՀՄ քաղաքացիների հետ ընդհանուր հիմունքներով:

Հայաստանի Հանրապետության տերիտորիայում այն օտարերկրյա քաղաքացիների կողմից կատարված վարչական իրավախախտումների պատասխանատվության հարցը, ովքեր գործող օրենքների եւ ԽՍՀՄ միջազգային պայմանագրերի համաձայն ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության վարչական պատասխանատվության հանդեպ օգտվում են անձեռնմխելիության իրավունքից, լուծվում է դիվանագիտական ճանապարհով:

Հոդված 17. Ծայրահեղ անհրաժեշտություն

Վարչական պատասխանատվության ենթակա չէ այն անձը, որը թեեւ սույն օրենսգրքով կամ վարչական իրավախախտումների համար վարչական պատասխանատվություն սահմանող այլ նորմատիվ ակտերով նախատեսված գործողություն է կատարել, սակայն գործել է ծայրահեղ անհրաժեշտության վիճակում, այսինքն՝ մի այնպիսի վտանգ վերացնելու համար, որը սպառնացել է պետական կամ հասարակական կարգին, սոցիալիստական սեփականությանը, քաղաքացիների իրավունքներին ու ազատություններին, կառավարման սահմանված կարգին, եթե այդ վտանգը տվյալ հանգամանքներում չէր կարելի վերացնել այլ միջոցներով եւ եթե հասցված փաստը կանխված փաստի համեմատությամբ ավելի նվազ կարեւորություն ունի:

Հոդված 18. Անհրաժեշտ պաշտպանություն

Վարչական պատասխանատվության ենթակա չէ այն անձը, որը թեեւ սույն օրենսգրքով կամ վարչական իրավախախտումների համար վարչական պատասխանատվություն սահմանող այլ նորմատիվ ակտերով նախատեսված գործողություն է կատարել, սակայն գործել է անհրաժեշտ պաշտպանության վիճակում, այսինքն՝ հակաիրավական ոտնձգությունից պաշտպանելիս է եղել պետական կամ հասարակական կարգը, սոցիալիստական սեփականությունը, քաղաքացիների իրավունքներն ու ազատությունները, կառավարման սահմանված կարգը ոտնձգություն կատարողին փաստապատճառելու ճանապարհով, ընդ որում, եթե թույլ չի տրվել անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանների անցում:

Հոդված 19. Անմեղսունակություն

Վարչական պատասխանատվության ենթակա չէ այն անձը, որը հակաիրավական գործողություն կամ անգործություն կատարելու ժամանակ գտնվել է անմեղսունակ վիճակում, այսինքն՝ խրոնիկական հոգեկան հիվանդության, հոգեկան գործունեության ժամանակավոր խանգարման, տկարամտության կամ այլ հիվանդագին վիճակի հետեւանքով չէր կարող իրեն հաշիվ տալ իր գործողությունների համար կամ ղեկավարել այդ գործողությունները:

Հոդված 20. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ նյութերը ընկերական դատարանի, հասարակական կազմակերպության կամ աշխատավորական կոլեկտիվի քննությանը հանձնելը

Վարչական իրավախախտում կատարած անձը ազատվում է վարչական պատասխանատվությունից, եւ նյութերը հանձնվում են ընկերական դատարանի, հասարակական կազմակերպության կամ աշխատավորական կոլեկտիվի քննությանը, եթե հաշվի առնելով կատարված իրավախախտման բնույթը եւ իրավախախտողի անձը, նրա նկատմամբ նպատակահարմար է կիրառել հասարակական ներգործության միջոց:

Սույն օրենսգրքի 126, 129, 133, 159, 163, 174-177 հոդվածներով նախատեսված իրավախախտումներ կատարելու համար վարչական պատասխանատվությունից սույն հոդվածի առաջին մասում նշված հիմունքներով ազատված անձանց վերաբերյալ նյութերը կարող են հանձնվել նաեւ ձեռնարկությունում, հիմնարկում, կազմակերպությունում եւ դրանց կառուցվածքային ստորաբաժանումներում ստեղծված հարբեցողության դեմ պայքարի հանձնաժողովի քննությանը:

Սույն օրենսգրքի 53, 126, 129, 133, 159, 163, 165, 172, 174-177 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումներ կատարած անձանց նկատմամբ կիրառված հասարակական ներգործության միջոցների մասին ադմինիստրացիան, ձեռնարկությունում, հիմնարկում, կազմակերպությունում եւ դրանց կառուցվածքային ստորաբաժանումներում ստեղծված հարբեցողության դեմ պայքարի հանձնաժողովը, ընկերական դատարանը կամ հասարակական կազմակերպությունը պարտավոր են նյութերն ստանալու օրվանից սկսած տասնօրյա ժամկետում հայտնել նյութերն ուղարկող մարմին (պաշտոնատար անձին):

Հոդված 21. Նվազ նշանակություն ունեցող իրավախախտման դեպքում վարչական պատասխանատվությունից ազատելու հնարավորությունը

Եթե կատարված վարչական իրավախախտումը նվազ նշանակություն ունի, գործը վճռելու համար լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) կարող է խախտողին ազատել վարչական պատասխանատվությունից եւ բավարարվել բանավոր դիտողությամբ:

ԳԼՈՒԽ 3

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հոդված 22. Վարչական տույժի նպատակները

Վարչական տույժը համարվում է պատասխանատվության միջոց եւ կիրառվում է, նպատակ ունենալով վարչական իրավախախտում կատարած անձին դաստիարակել խորհրդային օրենքները պահպանելու, սոցիալիստական համակեցության կանոնները հարգելու ոգով, ինչպես նաեւ կանխել ինչպես իր իսկ՝ իրավախախտողի, այնպես էլ ուրիշ անձանց կողմից նոր իրավախախտումների կատարումը:

Հոդված 23. Վարչական տույժերի տեսակները

Վարչական իրավախախտումներ կատարելու համար կարող են կիրառվել հետևյալ վարչական տույժերը՝

- 1) նախազգուշացում.
- 2) տուգանք.
- 3) վարչական իրավախախտում կատարելու գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի հատուցմամբ վերցնում.
- 4) վարչական իրավախախտում կատարելու գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի բռնագրավում.
- 5) քաղաքացուն տրված հատուկ իրավունքից (տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից, որսորդության իրավունքից) զրկում.
- 6) Ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06
- 7) Ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06
- 2-րդ մասն ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

ԽՍՀՄ օրենսդրական ակտերով որոշվող բացառիկ դեպքերում վարչական կալանքը կարող է սահմանվել նաեւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերով: ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության

օրենսդրական ակտերով կարող են սահմանվել, բացի սույն հոդվածում նշվածներից, նաև վարչական տույժերի այլ տեսակներ՝ վարչական իրավախախտումների մասին ԽՍՀ Միության եւ միութենական հանրապետությունների օրենսդրության հիմունքների սկզբունքներին եւ ընդհանուր դրույթներին համապատասխան:

ԽՍՀՄ օրենսդրությամբ կարող է նախատեսվել օտարերկրյա քաղաքացիների եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց վարչական վտարում ԽՍՀՄ սահմաններից՝ խորհրդային իրավակարգը կոպիտ խախտող վարչական իրավախախտումներ կատարելու համար:

Հոդված 24. Հիմնական եւ լրացուցիչ վարչական տույժեր

Առարկաները հատուցմամբ վերցնելը եւ բռնագրավումը կարող են կիրառվել ինչպես իբրև հիմնական, այնպես էլ իբրև լրացուցիչ վարչական տույժեր. սույն օրենսգրքի 23 հոդվածի առաջին մասում թվարկված մյուս վարչական տույժերը կարող են կիրառվել միայն որպես հիմնական տույժեր:

Մեկ վարչական իրավախախտման համար կարող է նշանակվել հիմնական կամ հիմնական ու լրացուցիչ տույժ:

Հոդված 25. Նախազգուշացում

Նախազգուշացումը որպես վարչական տույժի միջոց արվում է գրավոր: Օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում նախազգուշացումը արձանագրվում է այլ սահմանված եղանակով:

[Հոդված 26. (Ուժը կորցրել է ՀՕ-495-Ն)]

Հոդված 27. Վարչական իրավախախտում կատարելու գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկան հատուցմամբ վերցնելը

Վարչական իրավախախտում կատարելու գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկան հատուցմամբ վերցնելն այն է, որ առարկան հարկադիր կարգով վերցվում է եւ այնուհետեւ իրացվում, ստացված գումարը հանձնելով նախկին սեփականատիրոջը՝ վերցված առարկայի իրացման ծախսերի պահումով:

Հրազենը եւ զինամթերքը հատուցմամբ վերցնել չի կարող կիրառվել այն անձանց նկատմամբ, որոնց համար որսորդությունը գոյության հիմնական աղբյուրն է:

Հատուցմամբ վերցնում կիրառելու կարգը եւ վերցնելու ենթակա առարկաների տեսակները սահմանվում են ԽՍՀ Միության օրենսդրությամբ, սույն օրենսգրքով եւ Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենսդրությամբ:

Հոդված 28. Վարչական իրավախախտում կատարելու գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի բռնագրավումը

Վարչական իրավախախտում կատարելու գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի բռնագրավումն այն է, որ այդ առարկան, հարկադիր կարգով անհատույց դարձվում է պետական սեփականություն: Բռնագրավվել կարող է միայն այն առարկան, որը խախտողի անձնական սեփականությունն է, եթե Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերով այլ բան չի նախատեսված:

Հրազենի, որսի այլ գործիքների եւ զինամթերքի բռնագրավում չի կարող կիրառվել այն անձանց նկատմամբ, որոնց համար որսորդությունը գոյության հիմնական աղբյուրն է:

Բռնագրավում կիրառելու կարգը, բռնագրավման ոչ ենթակա առարկաների ցանկը սահմանվում է ԽՍՀ Միության օրենսդրությամբ, սույն օրենսգրքով եւ Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենսդրությամբ:

Հոդված 29. Քաղաքացուն տրված հատուկ իրավունքից զրկումը

Քաղաքացուն տրված հատուկ իրավունքից (տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից, որսորդության իրավունքից) զրկում կիրառվում է մինչեւ երեք տարի ժամանակով՝ այդ իրավունքից օգտվելու կարգը կոպիտ կերպով կամ սիստեմատիկորեն խախտելու համար:

Այդպիսի իրավունքից զրկելու ժամկետը չի կարող տասնհինգ օրից պակաս լինել, եթե ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերով այլ բան չի սահմանված:

Տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկում չի կարող կիրառվել այն անձանց նկատմամբ, որոնք այդ միջոցներից օգտվում են հաշմանդամության կապակցությամբ, բացառությամբ հարբած վիճակում տրանսպորտային

միջոց վարելու դեպքերի:

Որսորդության իրավունքից զրկում չի կարող կիրառվել այն անձանց նկատմամբ, որոնց համար որսորդությունը գոյության հիմնական աղբյուրն է:

[*Հոդված 30.* Ուղղիչ աշխատանքներ (Ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06)]

[*Հոդված 31.* Վարչական կալանք (Ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06)]

ԳԼՈՒԽ 4

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ՆՇԱՆԱԿԵԼԸ

Հոդված 32. Վարչական իրավախախտման համար տույժ նշանակելու ընդհանուր կանոնները

Վարչական իրավախախտման համար տույժ նշանակվում է կատարված իրավախախտման համար պատասխանատվություն նախատեսող նորմատիվ ակտով սահմանված շրջանակներում, Վարչական իրավախախտումների մասին ԽՍՀ Միության եւ միութենական հանրապետությունների օրենսդրության հիմունքներին, սույն օրենսգրքին եւ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ մյուս ակտերին ճիշտ համապատասխան:

Տույժ նշանակելիս հաշվի են առնվում կատարված իրավախախտման բնույթը, խախտողի անձը, նրա մեղքի աստիճանը, գույքային դրությունը, պատասխանատվությունը մեղմացնող եւ ծանրացնող հանգամանքները:

Եթե ճանապարհային երթեւեկության կանոնի խախտման փաստն ամրագրվել է տեսանկարահանման միջոցով, ապա սույն օրենսգրքով նախատեսված վարչական պատասխանատվությունը կրում է տրանսպորտային միջոցի սեփականատերը, իսկ եթե տրանսպորտային միջոցը հանդիսանում է պետական սեփականություն, ապա այն անձը, որին ամրակցված է այդ տրանսպորտային միջոցը, եթե չեն ապացուցում, որ խախտումը կատարել է այլ անձ:

Լր. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 33. Վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվությունը մեղմացնող հանգամանքները

Վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվությունը մեղմացնող հանգամանքներ են համարվում՝

- 1) մեղավորի անկեղծ գոչումը.
- 2) իրավախախտման ժառանգար հետեւանքները մեղավորի կողմից կանխելը, պատճառած ժառանգար կամավոր հատուցելը կամ վերացնելը.
- 3) իրավախախտում կատարելը հոգեկան խիստ հուզմունքի ազդեցության տակ կամ էլ անձնական կամ ընտանեկան ծանր հանգամանքների գուգադիպությամբ.
- 4) իրավախախտում կատարելը անչափահասի կողմից.
- 5) իրավախախտում կատարելը հղի կնոջ կամ մինչեւ մեկ տարեկան երեխա ունեցող կնոջ կողմից:

ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ կարող են նախատեսվել վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվությունը մեղմացնող նաեւ այլ հանգամանքներ: Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը լուծող մարմինը (պաշտոնատար անձը) կարող է մեղմացուցիչ համարել նաեւ այնպիսի հանգամանքներ, որոնք չեն նշված օրենսդրության մեջ:

Հոդված 34. Վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվությունը ծանրացնող հանգամանքները

Վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվությունը ծանրացնող հանգամանքներ են համարվում՝

- 1) հակաիրավական վարքագիծը շարունակելը, չնայած այն դադարեցնելու մասին դրա համար լիազորված անձանց պահանջին.
- 2) մեկ տարվա ընթացքում կրկին անգամ նման իրավախախտում կատարելը, որի համար անձն արդեն ենթարկվել է վարչական տույժի. իրավախախտում կատարելը նախկինում հանցագործություն կատարած անձի կողմից.

- 3) անչափահասին իրավախախտման մեջ ներգրավելը.
- 4) իրավախախտումը մի խումբ անձանց կողմից կատարելը.
- 5) իրավախախտումը տարերային աղետի պայմաններում կամ այլ արտակարգ հանգամանքներում կատարելը.
- 6) իրավախախտումը հարբած վիճակում կատարելը: Վարչական տույժ նշանակող մարմինը (պաշտոնատար անձը), նայած վարչական իրավախախտման բնույթին կարող է տվյալ հանգամանքը ծանրացուցիչ չհամարել:

Հոդված 35. Վարչական տույժեր նշանակելը մի քանի վարչական իրավախախտումներ կատարելու դեպքում

Մեկ անձի կողմից երկու կամ ավելի վարչական իրավախախտումներ կատարելու դեպքում վարչական տույժը նշանակվում է յուրաքանչյուր իրավախախտման համար առանձին-առանձին:

Եթե անձը կատարել է մի քանի վարչական իրավախախտումներ, որոնց վերաբերյալ գործերը միաժամանակ քննվում են նույն մարմնի (պաշտոնատար անձի) կողմից, տույժը նշանակվում է առավել լուրջ խախտման համար սահմանված սանկցիայի շրջանակներում: Այդ դեպքում հիմնական տույժին կարող է միացվել կատարված իրավախախտումներից ցանկացածի համար պատասխանատվության վերաբերյալ հողվածներով նախատեսված լրացուցիչ տույժերից մեկը:

Հոդված 36. Հատուկ իրավունքից զրկելու ժամկետի հաշվումը

Հատուկ իրավունքից զրկելու ժամկետը հաշվվում է տարիներով, ամիսներով կամ օրերով:

Խմբ. ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 37. Վարչական տույժ նշանակելու ժամկետները

Վարչական տույժը կարող է նշանակվել իրավախախտումը կատարվելու օրվանից ոչ ուշ, քան երկու ամսվա ընթացքում, իսկ շարունակվող եւ տեւող իրավախախտման դեպքում՝ այն բացահայտվելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում:

Քրեական գործի հարուցումը մերժելու կամ քրեական գործը կարճելու դեպքում, բայց երբ խախտողի գործողություններում առկա են վարչական իրավախախտման նշաններ, վարչական տույժը կարող է նշանակվել քրեական գործի հարուցումը մերժելու կամ այն կարճելու մասին որոշում կայացվելու օրվանից ոչ ուշ, քան մեկ ամսվա ընթացքում:

Հոդված 38. Այն ժամկետը, որը լրանալուց հետո անձը համարվում է վարչական տույժի չենթարկված

Եթե վարչական տույժի ենթարկված անձը տույժի կատարումն ավարտելու օրվանից մեկ տարվա ընթացքում նոր վարչական իրավախախտում չի կատարել, ապա այդ անձը համարվում է վարչական տույժի չենթարկված:

Հոդված 39. Պատճառված վատագույն հատուցելու պարտականություն դնելը

Եթե վարչական իրավախախտում կատարվելու հետեւանքով գույքային վնաս է պատճառվել քաղաքացուն, ձեռնարկությանը, հիմնարկին կամ կազմակերպությանը, ապա վարչական հանձնաժողովը, պատգամավորների ավանային, գյուղական խորհրդի գործադիր կոմիտեն, անչափահասների գործերի հանձնաժողովը, ժողովրդական դատավորը վարչական իրավախախտման համար տույժ նշանակելու հարցը լուծելիս իրավունք ունեն միաժամանակ լուծելու գույքային վնասը մեղավորի կողմից հատուցելու հարցը, եթե վնասի գումարը չի գերազանցում հիսուն դրամից, իսկ շրջանային (քաղաքային) ժողովրդական դատարանը՝ անկախ վնասի չափից:

Մնացած դեպքերում վարչական իրավախախտմամբ պատճառված գույքային վնասի հատուցման հարցը լուծվում է քաղաքացիական դատավարության կարգով:

Հոդված 40. Այն պարտականության կատարումը, որը չկատարելու համար նշանակվել էր վարչական տույժ

Վարչական տույժ նշանակելը վարչական իրավախախտում կատարած անձին չի ազատում այն պարտականության կատարումից, որը չկատարելու համար նշանակվել էր վարչական տույժ:

Հողված 40.1. Քվեարկության կամ դրան նախորդող օրը նախընտրական քարոզչություն կատարելը, քարոզչություն կատարելու իրավունքին արգելք հանդիսանալը, ինչպես նաև նախընտրական քարոզչություն կատարելու սահմանված կարգի այլ խախտումները

Քվեարկության կամ դրան նախորդող օրը նախընտրական քարոզչություն կատարելը, քարոզչություն կատարելու իրավունքին արգելք հանդիսանալը, ինչպես նաև նախընտրական քարոզչություն կատարելու սահմանված կարգն այլ կերպ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից մինչև հինգհարյուրապատիկի չափով:

Հողված 40.2. Վստահված անձին, ընտրական հանձնաժողովի անդամին, դիտորդին կամ զանգվածային լրատվության միջոցի ներկայացուցչին ընտրական փաստաթղթերին ծանոթանալուն խոչընդոտելը, ընտրական հանձնաժողովի արձանագրությունների պատճենները չտալը

Վստահված անձին, ընտրական հանձնաժողովի անդամին, դիտորդին կամ զանգվածային լրատվության միջոցի ներկայացուցչին ընտրական փաստաթղթերին սահմանված դեպքերում եւ կարգով ծանոթանալուն խոչընդոտելը, ընտրական հանձնաժողովի արձանագրությունների պատճենները չտալը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից մինչև հինգհարյուրապատիկի չափով:

Հողված 40.3. Թեկնածուի (կուսակցության կամ կուսակցությունների դաշինքի) կողմից նախընտրական հիմնադրամում եղած միջոցների օգտագործման վերաբերյալ հայտարարագիր չներկայացնելը

Թեկնածուի (կուսակցության կամ կուսակցությունների դաշինքի) կողմից նախ-ընտրական հիմնադրամում եղած միջոցների օգտագործման վերաբերյալ հայտարարագիր չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև երկուհարյուրապատիկի չափով:

Հողված 40.4. Ընտրական հանձնաժողովի կնիքը չվերադարձնելը

Ընտրական հանձնաժողովի կնիքը սահմանված ժամկետում՝ դրա համար պատասխանատու անձի կողմից չվերադարձնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկից մինչև հինգհարյուրապատիկի չափով:

Հողված 40.5. Ջենքով՝ տեղամասային կենտրոն մուտք գործելը

Քվեարկության օրը զենք կրելու իրավունք ունեցող անձի կողմից զենքով ցուցադրաբար տեղամասային կենտրոն (սենյակ, խցիկ) մուտք գործելն առանց ծառայողական անհրաժեշտության՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի մինչև հինգհարյուրապատիկի չափով:

Հողված 40.6. Ընտրական հանձնաժողովի գործավարության մատյանը չլրացնելը կամ ոչ պատշաճ լրացնելը

Ընտրական հանձնաժողովի գործավարության մատյանը չլրացնելը կամ ոչ պատշաճ լրացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի մինչև երեքհարյուրապատիկի չափով:

Հողված 40.7. Թեկնածուների առաջադրումը պաշտպանելու պաշտոնաթերթիկներում կեղծիքներ կատարելը

Թեկնածուների առաջադրումը պաշտպանելու պաշտոնաթերթիկներում կեղծիքներ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի մինչև հինգհարյուրապատիկի չափով:

II. ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍ

ԳԼՈՒԽ 5

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ԴԵՄ ՈՏՆԶԳՎՈՂ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՒՏՈՒՄՆԵՐ

Հոդված 41. Աշխատանքային օրենսդրության եւ աշխատանքային իրավունքի նորմեր պարունակող այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջները խախտելը

Աշխատանքային օրենսդրության եւ աշխատանքային իրավունքի նորմեր պարունակող այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Աշխատանքային օրենսդրության եւ աշխատանքային իրավունքի նորմեր պարունակող այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջները խախտելը, որը կատարվել է վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

Խմբ. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05

Հոդված 42. Մանիտարահիզի ենիկ եւ սանիտարահակահամաճարակային կանոնները եւ նորմաները (բացի մթնոլորտային օդի պահպանության կանոններից եւ նորմաներից), հիզի ենիկ նորմատիվները խախտելը

Մանիտարահիզի ենիկ եւ սանիտարահակահամաճարակային կանոնները եւ նորմաները (բացի մթնոլորտային օդի պահպանության կանոններից եւ նորմաներից), հիզի ենիկ նորմատիվները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկից մինչեւ տասնապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ երեսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով:

Նույն արարքը, եթե կատարվել է կրկին կամ յուրաքանչյուր հաջորդ անգամ, վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչեւ քսանապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 42.1. Պետական սանիտարական հսկողության մարմինների տված հանձնարարականները չկատարելը կամ պետական սանիտարական հսկողության մարմինների կողմից իրականացվող ստուգումների, ուսումնասիրությունների եւ վարչական վարույթի իրականացմանը խոչընդոտելը

Պետական սանիտարական հսկողության մարմինների տված հանձնարարականները չկատարելը կամ պետական սանիտարական հսկողության մարմինների կողմից իրականացվող ստուգումների, ուսումնասիրությունների եւ վարչական վարույթի իրականացմանը խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկից մինչեւ տասնապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ քառասնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով:

Նույն արարքը, եթե կատարվել է կրկին կամ յուրաքանչյուր հաջորդ անգամ, վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչեւ քսանապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 43. Սանիտարահիգիենիկ եւ սանիտարահակահամաճարակային կանոնները տրանսպորտում խախտելը

Երկաթուղային տրանսպորտում սահմանված սանիտարահիգիենիկ եւ սանիտարահակահամաճարակային կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկից մինչեւ հնգապատիկի չափով, եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ երեսնապատիկից մինչեւ հիսնապատիկի չափով:

Օդային տրանսպորտում սահմանված սանիտարահիգիենիկ եւ սանիտարա-հակահամաճարակային կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ հնգապատիկի չափով, եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ երեսնապատիկից մինչեւ հիսնապատիկի չափով:

[Հոդված 44. *Ապօրինաբար ոչ խոշոր չափերով թմրամիջոցներ ձեռք բերելը կամ պահելը կամ առանց բժշկի նշանակման թմրամիջոցներ գործածելը* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-68-Ն, ՀՀՊՏՆ 8 (380), 31.01.05)]

Հոդված 45. Վեներական հիվանդությամբ տառապողների խուսափելը բժշկական զննումից եւ պրոֆիլակտիկ բուժումից

Բժշկական զննումից այն անձանց խուսափելը, որոնց վերաբերյալ բավարար տվյալներ կան այն մասին, որ նրանք տառապում են վեներական հիվանդությամբ, կամ բուժումից այն անձանց խուսափելը, որոնք շփման մեջ են գտնվել վեներական հիվանդությամբ տառապողների հետ եւ ունեն պրոֆիլակտիկ բուժման կարիք եւ շարունակում են խուսափել առողջապահության հիմնարկի կողմից արված նախազգուշացումից հետո՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչեւ դրա լրիվ չափը:

Հոդված 46. Վեներական հիվանդությամբ վարակվելու աղբյուրը եւ վարակի վտանգ առաջացնող հիվանդների հետ շփումը թաքցնելը

Վեներական հիվանդությամբ տառապող հիվանդների կողմից վարակի աղբյուրը թաքցնելը, ինչպես նաեւ իրենց հետ վեներական հիվանդությամբ վարակվելու վտանգ առաջացնող շփման մեջ գտնված անձանց թաքցնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչեւ դրա լրիվ չափը:

Հոդված 47. Ապօրինաբար բժշկությամբ զբաղվելը

Բժշկական պատշաճ կրթություն չունեցող եւ սահմանված կարգով բժշկական գործունեության չթույլատրված անձի կողմից որպես արհեստ բժշկությամբ զբաղվելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչեւ դրա լրիվ չափը:

ԳԼՈՒԽ 6

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԵՄ ՈՏՆԶԳՎՈՂ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՄՏՈՒՄՆԵՐ

Հոդված 48. Պետական եւ (կամ) համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերն ինքնակամ զավթելը եւ դրա հետեւանքները չվերացնելը

Պետական եւ (կամ) համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերն ինքնակամ զավթելը եւ դրա հետեւանքները չվերացնելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

Գյուղական համայնքներում պետական եւ (կամ) համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերն ինքնակամ զավթելը եւ դրա հետեւանքները չվերացնելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին եւ երկրորդ մասերով նախատեսված արարքներ կատարել շարունակելը սույն հոդվածի առաջին եւ երկրորդ մասերով նախատեսված կարգով տուգանք նշանակելուց հետո՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրհինգհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 48.1. Համայնքի վարչական սահմաններից դուրս գտնվող պետական եւ (կամ) համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերն ինքնակամ զավթելը եւ դրա հետեւանքները չվերացնելը

Համայնքի վարչական սահմաններից դուրս գտնվող պետական եւ (կամ) համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերն ինքնակամ զավթելը եւ դրա հետեւանքները չվերացնելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված արարքներ կատարել շարունակելը սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված կարգով տուգանք նշանակելուց հետո՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրհինգհարյուրապատիկի չափով:

Խմբ. ՀՕ-192-Ն, 02.11.05, N 71 (443), 16.11.05

Հոդված 49. Ընդերքի պետական սեփականության իրավունքի խախտումը

Ընդերքից ինքնազուլի օգտվելը, ընդերքի պետական սեփականության իրավունքն ուղղակի կամ քողարկված ձևով խախտող գործարքներ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչեւ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 50. Ջրերի սեփականության իրավունքը խախտելը

Ջրերի սեփականության իրավունքը խախտելը, ինքնակամ ջրօգտագործելը կամ ոչ նպատակային օգտագործելը, ինչպես նաեւ ջրօգտագործման իրավունք ձեռք բերելու կամ դա փոխանցելու սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված տուգանքի նշանակման օրվանից մեկ տարվա ընթացքում նույն խախտումը կրկնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 50.1. Ջրային համակարգերի կամ դրանց մասերի նկատմամբ սեփականության իրավունքը խախտելը, օրենքի պահանջների խախտմամբ ջրային համակարգերի օգտագործման իրավունք ձեռք բերելը եւ (կամ) փոխանցելը

Ջրային համակարգերի կամ դրանց մասի նկատմամբ (բացառությամբ ջրամատակարարման եւ ջրահեռացման համակարգերի) սեփականության իրավունքը խախտելը (ինքնակամ զբաղեցնելը), դրանց օգտագործման կարգը խախտելը, օրենքի պահանջների խախտմամբ ջրային համակարգերի (բացառությամբ ջրամատակարարման եւ ջրահեռացման համակարգերի) օգտագործման իրավունք ձեռք բերելը եւ (կամ) փոխանցելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված տուգանքի նշանակման օրվանից մեկ տարվա ընթացքում նույն խախտումը կրկնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Ջրամատակարարման եւ ջրահեռացման համակարգերի կամ դրանց մասերի նկատմամբ սեփականության իրավունքը խախտելը, օրենքի պահանջների խախտմամբ ջրամատակարարման եւ ջրահեռացման համակարգերի օգտագործման իրավունք ձեռք բերելը եւ (կամ) փոխանցելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի յոթանասունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրերեսնապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի երրորդ մասով նախատեսված տուգանքի նշանակման օրվանից մեկ տարվա ընթացքում նույն խախտումը կրկնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 51. Անտառների պետական սեփականության իրավունքի խախտումը

Անտառօգտագործման իրավունքի ինքնագլուխ վերազիջումը, ինչպես նաեւ անտառների պետական սեփականության իրավունքը ուղղակի կամ քողարկված ձևով խախտող այլ գործարքներ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչեւ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 52. Կենդանական աշխարհի պետական սեփականության իրավունքի խախտումը

Կենդանական աշխարհի օբյեկտներից օգտվելու իրավունքի ինքնագլուխ վերազիջումը, ինչպես նաեւ կենդանական աշխարհի պետական սեփականության իրավունքն ուղղակի կամ քողարկված ձևով խախտող այլ գործարքներ կատարելը, ինչպես նաեւ կենդանական աշխարհի այն օբյեկտներից ինքնագլուխ օգտվելը, որոնցից օգտվելու համար պահանջվում է թույլտվություն ստանալ՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչեւ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 53. Գույքի մանր հափշտակում

Գույքի մանր հափշտակումը յուրացման, վատման, պաշտոնեական դիրքի չարաշահման կամ խարդախության միջոցով՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի լրիվ չափից մինչեւ եռապատիկը:

Ծանոթագրություն. - սույն հոդվածում նախատեսված մանր հափշտակության չափն է՝ իրավախախտումը կատարելու պահին Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկ չափը չգերազանցող գումարը (արժեքը):

[***Հոդված 53.1. Ձեռնարկություններին, հիմնարկներին, կազմակերպություններին հանցագործությամբ պատճառած գույքային վնասի հատուցումից խուսափելը*** (Ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06)]

ԳԼՈՒԽ 7

ՎԱՐՉԱՎԱՆ ԻՐԱՎԱՆԱԽՏՈՒՄՆԵՐ ՀՈՂՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ, ԳԵՈՂԵԶԻԱՅԻ ԵՎ ՔԱՐՏԵԶԱԳՐՈՒԹՅԱՆ, ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻԶԱՎԱՅՐԻ, ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՅԻ ՀՈՒՇԱՐՉԱՆՆԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

Հոդված 54. Հողամասերը ոչ նպատակային նշանակությամբ օգտագործելը, հողամասերի գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքերն ինքնակամ փոփոխելը, ինչպես նաև այդպիսի խախտումները չկանխելը

Հողամասերը ոչ նպատակային նշանակությամբ օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Հողամասերի գործառնական նշանակությունը եւ հողատեսքերի ինքնակամ փոփոխելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հողամասը ոչ նպատակային նշանակությամբ օգտագործելը, հողամասերի գործառնական նշանակության եւ հողատեսքերի ինքնակամ փոփոխությունը չկանխելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 54.1. Օրենքով, իրավական այլ ակտերով, պայմանագրերով կամ դատական կարգով հողամասի նկատմամբ սահմանված հող-օգտագործման սահմանափակումները կամ սերվիտուտները չպահպանելը

Օրենքով, իրավական այլ ակտերով, պայմանագրերով կամ դատական կարգով հողամասի նկատմամբ սահմանված հողօգտագործման սահմանափակումները կամ սերվիտուտները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ յոթանասունապատիկի չափով:

Հոդված 54.2. Հողի բերրի շերտի օգտագործման կարգը խախտելը

Հողի բերրի շերտի օգտագործման կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 54.3. Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի բերրիության եւ այլ օգտակար հատկությունների պահպանության եւ վերականգնման սահմանված կարգը խախտելը

Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի բերրիության եւ այլ օգտակար հատկությունների պահպանության եւ վերականգնման սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 54.4. Հողերի պահպանության կանոնները խախտելը

Հողերը ջրային եւ հողմային հողատարումից, ողողումներից, ճահճացումից, կրկնակի աղակալումից, կարծրացումից, արտադրական եւ կենցաղային թափոններով, քիմիական եւ ռադիոակտիվ նյութերով աղտոտումից, սողանքներից, անապատացումից, հողերի վիճակը վատթարացնող այլ բացասական ազդեցություններից սահմանված կանոններով չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հողերի խախտման հետ կապված աշխատանքներ կատարելիս հողի բերրի շերտը չկուտակելը, չպահպանելը, ոչ արդյունավետ եւ ոչ նպատակային օգտագործելը, ապօրինի տեղափոխելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

[Հոդված 55. (Ուժը կորցրել է ՀՕ-495-Ն)]

Հոդված 56. Ժամանակավոր օգտագործման տրամադրված հողամասը ժամանակին չվերադարձնելը կամ ըստ նպատակային ու գործառնական նշանակության եւ ըստ հողատեսքերի օգտագործելու համար պիտանի վիճակի չբերելը

Ժամանակավոր օգտագործման տրամադրված հողամասը ժամանակին չվերադարձնելը կամ ըստ նպատակային ու գործառնական նշանակության եւ ըստ հողատեսքերի օգտագործելու համար պիտանի վիճակի չբերելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ յոթանասունապատիկի չափով:

Հոդված 56.1. Պետական կամ համայնքային սեփականության հողամասերի օտարման կամ օգտագործման տրամադրելու կարգը խախտելը

Պետական կամ համայնքային սեփականության հողամասերի օտարման կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Պետական կամ համայնքային սեփականության հողամասերի օգտագործման տրամադրելու կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 56.2. Պետական կամ համայնքային սեփականության հողամասերը քաղաքաշինական, հողաշինարարական, անտառշինական կամ ջրաշինարարական նախագծերին չհամապատասխանող նպատակային կամ գործառնական նշանակությամբ օտարելը կամ օգտագործման տրամադրելը

Պետական կամ համայնքային սեփականության հողամասերը քաղաքաշինական, հողաշինարարական, անտառշինական կամ ջրաշինարարական նախագծերին չհամապատասխանող նպատակային կամ գործառնական նշանակությամբ օտարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

Պետական կամ համայնքային սեփականության հողամասերը քաղաքաշինական, հողաշինարարական, անտառշինական կամ ջրաշինարարական նախագծերին չհամապատասխանող նպատակային կամ գործառնական նշանակությամբ օգտագործման տրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 56.3. Քաղաքացիներին եւ իրավաբանական անձանց՝ օրենքով սահմանված սեփականության իրավունքով չփոխանցվող պետական կամ համայնքային սեփականության հողամասերն օտարելը

Քաղաքացիներին եւ իրավաբանական անձանց՝ օրենքով սահմանված սեփականության իրավունքով չփոխանցվող պետական կամ համայնքային սեփականության հողամասերն օտարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 57. Ներտնտեսային հողաշինարարության նախագծերից ինքնա-գլուխ շեղվելը

Սահմանված կարգով հաստատված ներտնտեսային հողաշինարարության նախագծերից առանց պատշաճ թույլտվության շեղվելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 58. Հողօգտագործման սահմանները խախտելը կամ սահմանանիշերը ոչնչացնելը կամ այդպիսիք չկանխելը

Հողօգտագործման սահմանները խախտելը կամ սահմանանիշերը ոչնչացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկի չափով:

Հողօգտագործման սահմանները խախտելը կամ սահմանանիշերը ոչնչացնելը չկանխելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 59. Ընդերքի պահպանության պահանջները խախտելը

Օգտակար հանածոների հանքավայրերի մակերեսների ինքնագլուխ կառուցապատումը, ընդերքի պահպանության կանոնները եւ ընդերքից օգտվելու հետ կապված աշխատանքների ժառանգար ազդեցությունից շրջակա բնական միջավայրի, շենքերի ու կառուցվածքների պահպանման պահանջները չկատարելը, ստորերկրյա ջրերի դիտարկման ռեժիմային հորատանցքերը, ինչպես նաև մարկշեղերական եւ երկրաբաշխական նշանները ոչնչացնելը կամ ժառանգելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչև ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ ութսունապատիկից մինչև հարյուրապատիկի չափով:

Հանքավայրերի հարուստ տեղամասերի ընտրովի մշակումը, որը հանգեցնում է օգտակար հանածոների հաշվեկշռային պաշարների չիֆսավորված կորուստների, հանույթի ժամանակ օգտակար հանածոների գերնորմատիվ կորուստները եւ գերնորմատիվ աղքատացումը, օգտակար հանածոների հանքավայրերի փչացումը եւ օգտակար հանածոների պաշարների ռացիոնալ օգտագործման պահանջների մյուս խախտումները՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Մարկշեղերական փաստաթղթեր կորցնելը, լուծարվող կամ կոնսերվացվող լեռնային փորվածքները եւ հորատանցքերը բնակչության անվտանգությունն ապահովող վիճակի բերելու պահանջները չկատարելը, ինչպես նաև կոնսերվացման ժամանակամիջոցում հանքավայրերի, լեռնային փորվածքների եւ հորատանցքերի պահպանման պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչև ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 60. Ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների կատարման կանոնները եւ պահանջները խախտելը

Ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրություն կատարելն առանց հանրապետական երկրաբանական ֆոնդում պետական գրանցում ստանալու, ինչպես նաև ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրությունների ավարտից հետո երկրաբանական տեղեկատվությունը սահմանված կարգով հանրապետական երկրաբանական ֆոնդ չհանձնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրությունների ընթացքում առանց թույլտվության լեռնային փորվածքներ եւ հորատանցքեր անցկացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսուննապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 60.1. Ընդերքօգտագործման կանոնները խախտելը

Օգտակար հանածոների արդյունահանման հաստատված նախագծերից շեղումները, որոնք առաջացնում են ընդերքի մասին հավաստի տեղեկատվության եւ օգտակար հանածոների արդյունավետ օգտագործման էական խախտումներ՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Մույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված տուգանքի նշանակման օրվանից մեկ տարվա ընթացքում նույն խախտումը կրկնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Ընդերքն օգտակար հանածոների արդյունահանման հետ չկապված նպատակով շահագործելու դեպքում հաստատված նախագծից շեղումները, որոնք առաջացնում են արտածին երկրաբանական պրոցեսներ՝ փլուզումներ, սողանքներ, սելափսեր եւ այլ փասակար երեւոյթներ՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Երկրաբանական եւ մարկշեղերական պարբերաբար սպասարկումներ չկատարելը, անհրաժեշտ փաստաթղթեր չվարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Օգտակար հանածոների արդյունահանման նպատակով ընդերքն առանց համապատասխան թույլտվության օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսուննապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Ընդերքի օգտագործման ընթացքում սառեցման (կոնսերվացման) դեպքում կամ ավարտից հետո շահագործման նախագծով նախատեսված ընդերքի պահպանության, այդ թվում՝ հողատեսքերի վերականգնման (ռեկուլտիվացիայի) միջոցառումները թերի կատարելը կամ չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսուննապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 61. Ջրային ռեսուրսների պահպանության կանոնները խախտելը, ջրերի վրա ազդող ինքնակամ աշխատանքներ կատարելը

Ջրային ռեսուրսների պահպանության կանոնները խախտելը կամ ջրերի վրա ազդող ինքնակամ աշխատանքներ կատարելը, որն առաջացրել է ջրերի աղտոտում, աղբոտում, հյուծում, հողերի ջրային էրոզիա եւ այլ փասակար երեւոյթներ, եթե դա էական փաս չի առաջացրել (պատճառոված նյութական փասսը չի գերազանցում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկը)՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Մույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված տուգանքի նշանակման օրվանից մեկ տարվա ընթացքում նույն խախտումը կրկնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Ջրհավաք ավազաններում ջրապահպան ռեժիմը խախտելը, որն առաջացրել է ջրերի աղտոտում, աղբոտում, հյուժում, էրոզիա եւ այլ փասակար երեւոյթներ, ջրային օբյեկտներն աղտոտող փասակար նյութերի արտահոսքի առավելագույն թույլատրելի նորմերի գերազանցումը, առանց ջրերի աղտոտումը եւ աղբոտումը կամ դրանց փասակար ներգործությունը կանխող կառուցվածքներ եւ հարմարանքներ, կոմունալ եւ այլ արդյունաբերական օբյեկտներ շահագործման հանձնելը, եթե դա էական փասս չի առաջացրել (պատճառոված նյութական փասար չի գերազանցում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկը)

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Ջրառի (այդ թվում՝ ստորերկրյա ջրերից իրականացվող ջրառի կետերում) ջրաչափերը, չափիչ-կարգավորիչ սարքերը չկապարակնքելը, կապարակնիքները փոխելը (կեղծելը) կամ կապարակնիքները դիտավորյալ պոկելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 62. Ջրառի, ջրամատակարարման եւ ջրօգտագործման կանոնները խախտելը

Ջրօգտագործման սահմանված չափաքանակների խախտմամբ բնական ջրային օբյեկտներից ջրառ իրականացնելը, ջրային օբյեկտներից վերցվող եւ այնտեղ թափվող ջրերի քանակության նախնական հաշվառում տանելու եւ ջրային օբյեկտներ թափվող ջրերի որակը որոշելու կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Ջուրը ջրամատակարարման եւ ջրօգտագործման կանոնների խախտմամբ օգտագործելը (այդ թվում՝ ինքնակամ օգտագործելը), ջուրն անտնտեսվար օգտագործելը, ինքնագլուխ հիդրոտեխնիկական շինարարական աշխատանքներ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 63. Ջրային համակարգերը եւ հարմարանքները փասսելը, դրանց օգտագործման կանոնները խախտելը

Ջրային համակարգերը եւ հարմարանքները, այդ թվում՝ ջրամատակարարման համակարգերի, բազմաբնակարան շենքերի մուտքագծերի, բնակարանների եւ անհատական բնակելի տների ջրաչափերը, չափիչ-կարգավորիչ սարքերը փասսելը, չկապարակնքելը, կապարակնիքները փոխելը (կեղծելը) կամ դիտավորյալ պոկելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված խախտումներ թույլ տալը, եթե դրանք հանգեցրել են տեխնիկական վթարների՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Ջրային համակարգերի եւ հարմարանքների, այդ թվում՝ ջրամատակարարման համակարգերի, բազմաբնակարան շենքերի մուտքագծերի, բնակարանների եւ անհատական բնակելի տների ջրաչափերի, չափիչ-կարգավորիչ սարքերի օգտագործման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 63.1. Ջրային համակարգերի սանիտարական պահպանման եւ անօտարելի գոտիները խախտելը

Ջրային համակարգերի սանիտարական պահպանման եւ անօտարելի գոտիները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհինգապատիկի չափով եւ ինքնակամ կառույցների վերացմամբ:

Հոդված 63.2. Առանց ջրօգտագործման թույլտվության ջրօգտագործում իրականացնելը կամ ջրօգտագործման թույլտվության պահանջները չկատարելը

Առանց ջրօգտագործման թույլտվության ջրօգտագործում իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհինգապատիկի չափով:

Ջրօգտագործման թույլտվության պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգանապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 63.3. Առանց ջրային համակարգերի օգտագործման թույլտվության ջրային համակարգերն օգտագործելը կամ ջրային համակարգերի օգտագործման թույլտվության պայմանների խախտմամբ ջրային համակարգերն օգտագործելը

Առանց ջրային համակարգերի օգտագործման թույլտվության ջրային համակարգերն օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհինգապատիկի չափով:

Ջրային համակարգերի օգտագործման թույլտվության պայմանների խախտմամբ ջրային համակարգերն օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգանապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 63.4. Արտակարգ իրավիճակ առաջացնող հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների անվտանգության նորմերը խախտելը կամ դրանց ցուցանիշները նվազեցնելը

Արտակարգ իրավիճակ առաջացնող հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների անվտանգության նորմերը խախտելը կամ դրանց ցուցանիշները նվազեցնելը, եթե այն էական զիջումներով (պատճառված նյութական զիջումներով) չկատարվում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգապատիկի չափով՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Մույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված տուգանքի նշանակման օրվանից մեկ տարվա ընթացքում նույն խախտումը կրկնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհինգապատիկի չափով:

Հոդված 63.5. Ջրային համակարգերի վիճակի վրա ազդող ինքնակամ աշխատանքներ կատարելը

Ջրային համակարգերի վիճակի վրա ազդող ինքնակամ աշխատանքներ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրից հարյուրհիսնապատիկի չափով եւ ինքնակամ կառույցների վերացմամբ:

Հոդված 63.6. Հանգստի եւ սպորտի համար ջրային ռեսուրսներից օգտվելու կանոնները (պայմանները) խախտելը

Հանգստի եւ սպորտի համար ջրային ռեսուրսներից օգտվելու կանոնները (պայմանները) խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 64. Անտառային ֆոնդի հողերն առանց պատշաճ թույլտվության օգտագործելը կամ դրանք ինքնակամ գավթելը

Անտառային ֆոնդի հողերն առանց պատշաճ թույլտվության օգտագործելը, շենքերի կառուցման, բնափայտի մշակման, պահեստների կառուցման եւ այլ նպատակներով օգտագործման անտառային ֆոնդի տարածքներն ինքնակամ գավթելը եւ դրանք ըստ պատկանելության չվերադարձնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկից մինչեւ երկուհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 65. Անտառահատման ֆոնդի օգտագործման, բնափայտի մթերման եւ դուրսբերման, հեշի մթերման սահմանված կարգը խախտելը

Անտառահատման ֆոնդի օգտագործման, բնափայտի մթերման ու դուրսբերման եւ հեշի մթերման սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկից մինչեւ երկուհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 66. Ծառերը, թփերը հատելը կամ ոչնչացնելը, պետական կամ մասնավոր սեփականություն հանդիսացող բուսածածկը ոչնչացնելը կամ մինչեւ աճի դադարեցման աստիճանի վնասելը

Անտառային ֆոնդի տարածքներում, ինչպես նաեւ անտառային ֆոնդի մեջ չմտնող տարածքներում կամ հատուճներն արգելված ծառերը, թփերը հատելը կամ ոչնչացնելը, պետական կամ մասնավոր սեփականություն հանդիսացող բուսածածկը ոչնչացնելը կամ մինչեւ աճի դադարեցման աստիճանի վնասելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչեւ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

[Հոդված 67. (Ուժը կորցրել է ՀՕ- 495-Ն)]

Հոդված 68. Անտառօգտագործման իրավունք տվող փաստաթղթերով նախատեսված նպատակներին կամ պահանջներին չհամապատասխանող անտառօգտագործումը

Անտառօգտագործման իրավունք տվող փաստաթղթերով նախատեսված նպատակներին կամ պահանջներին չհամապատասխանող անտառօգտագործումը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկից մինչեւ երկուհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 69. Անտառների վերականգնման եւ բարելավման, հասունացած բնափայտի ռեսուրսների օգտագործման կանոնները խախտելը

Անտառների վերականգնման, անտառների վիճակի եւ տեսակային կազմի բարելավման, դրանց արդյունավետության բարձրացման, ինչպես նաեւ հասունացած բնափայտի ռեսուրսների օգտագործման կանոններն ու հրահանգները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 70. Պետական անտառային ֆոնդի հողերում խոտհարքները եւ արո-տահանդակները գնասելը

Պետական անտառային ֆոնդի հողերում խոտհարքները եւ արոտահանդակները գնասելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչեւ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 71. Անտառներում եւ պետական անտառային ֆոնդի ոչ անտառապատ հողերում ինքնակամ խոտհունձ կատարելն ու անասուններ արածեցնելը եւ (կամ) դրանց կանոնները խախտելը

Անտառներում եւ պետական անտառային ֆոնդի ոչ անտառապատ հողերում ինքնակամ խոտհունձ կատարելն ու անասուններ արածեցնելը եւ (կամ) դրանց կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչեւ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 72. Ինքնազուխ վայրի պտուղներ, ընկույզ, սունկ, հատապտուղ հավաքելը

Ինքնազուխ վայրի պտուղներ, ընկույզ, սունկ, հատապտուղ եւ այլն հավաքելը այն անտառամասերում, որտեղ դա արգելված է կամ թույլատրվում է միայն անտառատնտեսներով՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

Վայրի պտուղներ, ընկույզ, հատապտուղ եւ այլն հավաքելը դրանք հավաքելու համար սահմանված ժամկետների եւ եղանակների խախտմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Հոդված 73. Արտադրական օբյեկտները շահագործման հանձնելը առանց անտառի վրա գնասակար ազդեցությունը կանխող կայանքների

Անտառների վիճակի եւ վերարտադրության վրա գնասակար ազդեցությունը կանխող կայանքներով չապահովված նոր եւ վերակառուցված ձեռնարկություններ, արտադրամասեր, ագրեգատներ, տրանսպորտային ուղիներ, կոմունալ եւ այլ օբյեկտներ շահագործման հանձնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 74. Անտառը քիմիական եւ ռադիոակտիվ նյութերով, արտադրական կեղտաջրերով, արդյունաբերական արտանետուժներով եւ արտադրական թափոններով գնասելը

Անտառը քիմիական եւ ռադիոակտիվ նյութերով, արտադրական կեղտաջրերով, արդյունաբերական արտանետուժներով եւ արտադրական թափոններով աղտոտելը, որի հետեւանքով անտառը չորացել կամ հիվանդացել է՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 75. Անտառները կենցաղային մնացուկներով ու թափոններով աղտոտելը

Անտառները կենցաղային փասցուկներով եւ թափոններով աղտոտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 76. Պետական անտառային ֆոնդի հողերում ճահճակալած տարածքների ու դրենաժային չորացման առուների համակարգերն ու ճանապարհները ոչնչացնելը կամ փասելը

Պետական անտառային ֆոնդի հողերում ճահճակալած տարածքների ու դրենաժային չորացման առուների համակարգերն ու ճանապարհները ոչնչացնելը կամ փասելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչեւ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 77. Անտառային ֆոնդում սահմանափակող անտառշինական եւ այլ նշանները ոչնչացնելը կամ փասելը

Անտառային ֆոնդում սահմանափակող անտառշինական եւ այլ նշանները ոչնչացնելը կամ փասելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 78. Անտառի կենդանական աշխարհին փասս հասցնելը

Անտառի կենդանական աշխարհին փասս հասցնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչեւ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 79. Անտառներում հրդեհային անվտանգության նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջները խախտելը

Անտառներում հրդեհային անվտանգության նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Հրկիզման կամ կրակի հետ անփույթ վարվելու հետեւանքով անտառը ոչնչացնելը կամ փասելը, ինչպես նաեւ անտառներում հրդեհային անվտանգության նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջները պահանջները խախտելը, որի հետեւանքով անտառը հրդեհվել է կամ հրդեհը տարածվել է զգալի մակերեսի վրա՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 80. Աղտոտող նյութերի արտանետումը մթնոլորտ՝ նորմատիվների գերազանցմամբ կամ առանց թույլտվության. փասակար ֆիզիկական ներգործությունները մթնոլորտային օդի վրա

Մթնոլորտն աղտոտող նյութերի արտանետումը, առանց լիազորված մարմնի թույլտվության՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Մթնոլորտն աղտոտող նյութերի առավելագույն թույլատրելի արտանետումների կամ ժամանակավոր համաձայնեցված սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվների գերազանցումը, մթնոլորտային օդի վրա առավելագույն թույլատրելի փասակար ֆիզիկական ներգործությունների նորմատիվների գերազանցումը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 81. Կառույցներ եւ այլ օբյեկտներ շահագործման հանձնելն առանց մթնոլորտային օդի պահպանության պահանջները կատարելու

Մթնոլորտային օդի պահպանության պահանջները չբավարարող կառույցներ եւ այլ օբյեկտներ կառուցելը եւ շահագործելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 82. Մթնոլորտ արտանետուժներից մաքրելու սարքավորուժների շահագործման կանոնները խախտելը, ինչպես նաեւ դրանք չօգտագործելը

Մթնոլորտ կատարվող արտանետուժների մաքրման եւ վերահսկողության համար տեղակայված կառուցվածքների, սարքավորուժների եւ ապարատների շահագործման կանոնները խախտելը, ինչպես նաեւ դրանք չօգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչեւ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 83. Տրանսպորտային եւ այլ փոխադրամիջոցները շահագործման հանձնելը, դրանց արտանետուժներում աղտոտող նյութերի պարունակության նորմատիվների գերազանցումով

Ավտոմոբիլները, ինքնաթիռները եւ մյուս փոխադրամիջոցներն ու կայանքները շահագործման հանձնելը, որոնց արտանետուժներում աղտոտող նյութերի պարունակությունը, ինչպես նաեւ աշխատանքի ժամանակ դրանց առաջացրած աղմուկի մակարդակը գերազանցում են սահմանված նորմատիվները՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով:

Հոդված 84. Ավտոմոտոտրանսպորտային եւ այլ փոխադրամիջոցները շահագործելը դրանց արտանետուժներում աղտոտող նյութերի պարունակության նորմատիվների գերազանցումով

Քաղաքացիների կողմից ավտոմոտոտրանսպորտային եւ այլ փոխադրամիջոցներն ու կայանքները շահագործելը, որոնց արտանետուժներում աղտոտող նյութերի պարունակությունը, ինչպես նաեւ աշխատանքի ժամանակ դրանց առաջացրած աղմուկի մակարդակը գերազանցում են սահմանված նորմատիվները՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 85. Արդյունաբերական ու կենցաղային ժառանգությունները պահեստավորելիս եւ այրելիս մթնոլորտային օդի պահպանության պահանջները չկատարելը

Արդյունաբերական ու կենցաղային ժառանգությունների պահեստավորման կանոնները խախտելը, նշված ժառանգությունները այրելիս մթնոլորտային օդի պահպանության պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 86. Բույսերի պաշտպանության միջոցները փոխադրելու, պահելու եւ կիրառելու կանոնները խախտելը

Բույսերի պաշտպանության միջոցները, դրանց աճի խթանիչները, հանքային պարարտանյութերը եւ մյուս պատրաստուկները փոխադրելու, պահելու եւ կիրառելու կանոնները խախտելը, որը առաջացրել է կամ կարող էր առաջացնել մթնոլորտային օդի աղտոտում կամ վնաս է հասցրել կենդանական աշխարհին՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 87. Մթնոլորտային օդի պահպանության նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմինների կարգադրագրերը չկատարելը

Մթնոլորտային օդի պահպանության կանոնների խախտումները վերացնելու մասին մթնոլորտային օդի պահպանության պետական վերահսկողություն իրականացնող մարմինների կարգադրագրերը չկատարելը՝

առաջացնում է նախագրուչացում կամ տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 88. Կենդանական, այդ թվում՝ ձկան պաշարների պահպանության, որսի եւ ձկնորսության, ինչպես նաեւ կենդանական աշխարհից օգտվելու մյուս տեսակների իրականացման կանոնները խախտելը

Կենդանական, այդ թվում՝ ձկան պաշարների պահպանության, որսի եւ ձկնորսության, ինչպես նաեւ կենդանական աշխարհից օգտվելու մյուս տեսակների որսի իրականացման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից մինչեւ հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով՝ խախտողի անձնական սեփականություն հանդիսացող հրացանների ու որսորդական միջոցների, ինչպես նաեւ հիշյալ խախտումները կատարելու գործիք համարվող մյուս առարկաների եւ կենդանիների բռնագրավմամբ:

Որսի կանոնները կոպիտ խախտելը (որսը առանց դրա թույլտվության կամ արգելված վայրերում, կամ արգելված ժամանակ, կամ արգելված գործիքներով կամ եղանակներով), ինչպես նաեւ որսի մյուս կանոնները պարբերաբար խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչեւ հարյուրհիսնապատիկի չափով՝ խախտողի անձնական սեփականություն համարվող հրացանների ու որսորդական միջոցների, ինչպես նաեւ հիշյալ խախտումները կատարելու միջոց համարվող մյուս առարկաների եւ կենդանիների բռնագրավմամբ եւ որսորդության իրավունքի զրկմամբ մինչեւ 3 տարի ժամանակով:

Հոդված 89. Ապօրինաբար ձկնորսությամբ եւ ջրային որսորդության այլ տեսակներով զբաղվելը

Գետերում, լճերում, ջրամբարներում եւ ջրի այլ աղբյուրներում ձկան, գազանների եւ ջրային այլ որսով զբաղվելը առանց թույլտվության, կամ արգելված ժամանակ, կամ չթույլատրված վայրերում, կամ չթույլատրված գործիքներով, եղանակներով ու ձևերով, եթե հասցված զսասը չի գերազանցում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից մինչեւ հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ ութսունապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով՝ որսի միջոցով ձեռք բերվածի, որսի գործիքների, լողունակ միջոցների եւ դրանց բոլոր այն պատկանելիքների բռնագրավմամբ, որոնք խախտումներ կատարելու գործիք են դարձել:

Հոդված 90. Կենդանիների բնակության միջավայրի, միգրացիայի ուղիների պահպանության, դրանց արտասահման առաքելու եւ տանելու կանոնները խախտելը: Կենդանիներն ու բույսերը ապօրինաբար Հայաստանի Հանրապետություն բերելը

Կենդանիների բնակության միջավայրի եւ միգրացիայի ուղիների պահպանության կանոնները խախտելը, կենդանիների ինքնազուլի վերաբնակեցումը, կլիմայավարժեցումը եւ խաչասերումը, ինչպես նաեւ կենդանաբանական հավաքածուների ստեղծման, համալրման, պահպանման, օգտագործման եւ հաշվառման կանոնները, կենդանաբանական հավաքածուների առևտրի կանոնները, ինչպես նաեւ կենդանական աշխարհի օբյեկտներ ու կենդանաբանական հավաքածուներ արտասահման առաքելու եւ տանելու կանոններ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչեւ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Այն կենդանիները կամ բույսերը ապօրինաբար Հայաստանի Հանրապետություն բերելը, որոնք ճանաչված են որպես Հայաստանի Հանրապետության կարմիր գրքում գրանցված կենդանիների տեսակների պահպանմանը զսաս հասցնող կենդանիներ ու բույսեր՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչև ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 91. Հայաստանի Հանրապետության Կարմիր գրքում գրանցված կենդանիներ ոչնչացնելը

Հայաստանի Հանրապետության Կարմիր գրքում գրանցված հազվագյուտ եւ անհետացող կենդանիների տեսակները, նրանց բնակատեղերը, ձվադրման վայրերը եւ ձվերը, միգրացիոն ուղիները, բները եւ այլ շինվածքները ոչնչացնելը կամ այլ գործողություններ կատարելը, որոնք կարող են առաջացնել կամ առաջացրել են այդպիսի կենդանիների անկում, թվակազմի կրճատում կամ բնակության միգրացիայի խախտում, կամ էլ բացառիկ դեպքերում թույլատրված որսի պայմանների խախտմամբ դրանք որսալը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով՝ խախտողի անձնական սեփականություն հանդիսացող այն առարկաների բռնագրավմամբ, որոնք հիշյալ խախտումները կատարելու գործիք են համարվել, կամ առանց դրանց բռնագրավման:

Հոդված 92. Կենդանիների նկատմամբ դաժան վերաբերմունքը

Կենդանիների նկատմամբ դաժան վերաբերմունքը, որը հանգեցրել է դրանց ոչնչացման կամ խեղման, ինչպես նաեւ կենդանիներին խոշտանգելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից մինչև հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ ութսունապատիկից մինչև հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 93. Կարմիր գրքում գրանցված բույսեր հավաքելը

Հայաստանի Հանրապետության կարմիր գրքում գրանցված բույսերը, կամ այդպիսի բույսերի արմատները, ծաղիկները, պտուղները ինքնագլուխ հավաքելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 94. Պետության կողմից հատուկ պահպանվող բնական օբյեկտների պահպանության կանոնները եւ ռեժիմը խախտելը

Պետության կողմից հատուկ պահպանվող բնական օբյեկտների պահպանական ռեժիմը եւ արգելոցների, արգելավայրերի, անտառագոտիների, ազգային եւ բնական զբոսայգիների ներքին կարգի կանոնները խախտելը, կամ էլ բնության պահպանվող օբյեկտները ոչնչացնելը կամ զրկելը, ինչպես նաեւ արգելոցներում եւ հատուկ պահպանվող մյուս տերիտորիաներում կենդանական աշխարհից օգտվելու սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 94.1. Առանց շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական դրական եզրակացության գործունեություն իրականացնելը

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության ենթակա նախատեսվող գործունեության իրականացումն առանց փորձաքննական դրական եզրակացության՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Տուգանքի նշանակման օրվանից մեկամսյա ժամկետում համապատասխան փաստաթղթերի փայտեթղ սահմանված կարգով փորձաքննության չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական եզրակացության փորձաքննական պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 95. Պատմության և կուլտուրայի հուշարձանների պահպանության և օգտագործման կանոնները խախտելը

Պատմության և կուլտուրայի հուշարձանների պահպանության և օգտագործման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով և պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ երեսուն տոկոսից մինչև դրա լրիվ չափը:

Հոդված 95.1. Գեոդեզիական և քարտեզագրական գործունեության սուբյեկտների կողմից գեոդեզիայի և քարտեզագրության բնագավառում նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջները խախտելը

Գեոդեզիական և քարտեզագրական գործունեության սուբյեկտների կողմից գեոդեզիայի և քարտեզագրության բնագավառում նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 95.2. Գեոդեզիական կետերի և վարչատարածքային միավորների սահմանանիշերի հաշվառման, դրանց պահպանման սահմանված կարգը խախտելը

Գեոդեզիական կետերի և վարչատարածքային միավորների սահմանանիշերի հաշվառման, դրանց պահպանման սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 95.3. Գեոդեզիական աշխատանքների չափաբանական ապահովման, սերտիֆիկացման և ստանդարտների պահպանման կարգերը խախտելը

Գեոդեզիական աշխատանքների չափաբանական ապահովման, սերտիֆիկացման և ստանդարտների պահպանման կարգերը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 95.4. Պետական մասշտաբային շարքի քարտեզների և հատակագծերի վրա աշխարհագրական անվանումները ոչ ճիշտ արտահայտելը

Պետական մասշտաբային շարքի քարտեզների և հատակագծերի վրա աշխարհագրական անվանումները ոչ ճիշտ արտահայտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկի չափով:

Հոդված 95.5. Պետական և տեղական նշանակության (գերատեսչական) քարտեզագրագեոդեզիական ֆոնդերի պահպանման, նյութերի և տվյալների բազմացման ու օգտագործման, տեղեկատվության տրամադրման սահմանված կարգը խախտելը

Պետական և տեղական նշանակության (գերատեսչական) քարտեզագրագեոդեզիական ֆոնդերի պահպանման, նյութերի և տվյալների բազմացման ու օգտագործման, տեղեկատվության տրամադրման սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

ԳԼՈՒԽ 8

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՆՏՈՒՄՆԵՐ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ, ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ, ՋԵՐՄԱՅԻՆ ԵՎ ԱՏՈՄԱՅԻՆ ԷՆԵՐԳԻԱՅԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

Հոդված 96. Աշխատանքի անվտանգության կանոնները, նորմաները եւ հրահանգները խախտելը

Արդյունաբերության ճյուղերում եւ պետլեռտեխնոլոգիայի մարմինների վերահսկողությանը ենթակա օբյեկտներում աշխատանքի անվտանգ կատարման կանոնները, նորմաներն ու հրահանգները պաշտոնատար անձանց կողմից բազմիցս խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչեւ դրա լրիվ չափը:

Հոդված 96.1. Աշխատանքի առողջ եւ անվտանգ կատարման պահանջներ սահմանող տեխնիկական կանոնակարգերը խախտելը

Աշխատանքի առողջ եւ անվտանգ կատարման պահանջներ սահմանող տեխնիկական կանոնակարգերը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Աշխատանքի առողջ եւ անվտանգ կատարման պահանջներ սահմանող տեխնիկական կանոնակարգերը մեկից ավելի անգամ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Լր. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05

Հոդված 97. Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում գործող նորմերը, կանոնները եւ հրահանգները խախտելը

Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում գործող նորմերը, կանոնները եւ հրահանգները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչեւ քսանապատիկի չափով:

Հոդված 97.1. Պետատոմհսկողության մարմինների կարգադրագրերի պահանջները խախտելը

Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից պետատոմհսկողության մարմինների կարգադրագրերի պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչեւ քսանապատիկի չափով:

Հոդված 97.2. Պաշտոնատար անձանց կողմից միջուկային տեղակայանքի, ռադիոակտիվ թափոնների տեղակայանքի, իոնացնող ճառագայթման աղբյուրի անձնակազմին շահագործման աշխատակարգը կամ անվտանգության կանոնները խախտել հարկադրելը

Պաշտոնատար անձանց կողմից միջուկային տեղակայանքի, ռադիոակտիվ թափոնների տեղակայանքի, իոնացնող ճառագայթման աղբյուրի անձնակազմին շահագործման աշխատակարգը կամ անվտանգության կանոնները խախտել հարկադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչեւ հիսնապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 97.3. Միջուկային տեղակայանքի, ռադիոակտիվ թափոնների տեղակայանքի, իոնացնող ճառագայթման աղբյուրի անձնակազմին եւ պաշտոնատար անձանց պաշտոնեական պարտականությունները կատարելուն խոչընդոտելը

Միջուկային տեղակայանքի, ռադիոակտիվ թափոնների տեղակայանքի, իոնացնող ճառագայթման աղբյուրի անձնակազմին եւ պաշտոնատար անձանց պաշտոնեական պարտականությունները կատարելուն խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչեւ հիսնապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 97.4. Պետատումհսկողության մարմինների պաշտոնատար անձանց պաշտոնեական պարտականությունները կատարելուն խոչընդոտելը

Պետատումհսկողության մարմինների պաշտոնատար անձանց պաշտոնեական պարտականությունները կատարելուն խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչեւ քառասնապատիկի չափով:

Հոդված 97.5. Վթարի փաստը թաքցնելը, վթարի վերաբերյալ տեղեկությունների հաղորդման կարգը խախտելը, ճառագայթային իրավիճակի վերաբերյալ սխալ տեղեկություններ հաղորդելը

Միջուկային տեղակայանքում, ռադիոակտիվ թափոնների տեղակայանքում, իոնացնող ճառագայթման աղբյուրում վթարի փաստը թաքցնելը կամ վթարի վերաբերյալ տեղեկությունների հաղորդման կարգը խախտելը, շրջակա միջավայրի ճառագայթային աղտոտվածությանը վերաբերող տեղեկությունները թաքցնելը, իրավասու կազմակերպություններին ճառագայթային իրավիճակի վերաբերյալ սխալ տեղեկություններ հաղորդելը՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից մինչեւ հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 97.6. Միջուկային եւ ճառագայթային անվտանգության վերաբերյալ տեղեկությունները թաքցնելը կամ աղավաղելը

Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում միջուկային եւ ճառագայթային անվտանգության վերաբերյալ տեղեկությունները թաքցնելը կամ աղավաղելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչեւ երեսնապատիկի չափով:

Հոդված 98. Պայթուցիկ նյութերը պահելու, օգտագործելու եւ հաշվառելու կանոնները, նորմաները եւ հրահանգները խախտելը

Արդյունաբերության ճյուղերում եւ պետլեռտեխնիկոլոգիայի մարմինների վերահսկողությանը ենթակա օբյեկտներում պայթուցիկ նյութերը պահելու, օգտագործելու եւ հաշվառելու կանոնները, նորմաներն ու հրահանգները պաշտոնատար անձանց կողմից խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչեւ հարյուր հիսուն տոկոսի չափով:

[***Հոդված 99.*** Էլեկտրական եւ ջերմային էներգիան շոայլորեն ծախսելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-37-Ն 13.01.05 ՀՀՊՏ N 6 (378), 21.01.05)]

[***Հոդված 100.*** Մինչեւ 1000 վոլտ լարվածություն ունեցող էլեկտրացանցերը փասսելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-37-Ն 13.01.05 ՀՀՊՏ N 6 (378), 21.01.05)]

[***Հոդված 101.*** 1000 վոլտից բարձր լարվածություն ունեցող էլեկտրացանցերի պահպանության կանոնները խախտելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-37-Ն 13.01.05 ՀՀՊՏ N 6 (378), 21.01.05)]

[***Հոդված 102.*** Գազամուղները փասսելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-37-Ն 13.01.05 ՀՀՊՏ N 6 (378), 21.01.05)]

[*Հոդված 103.* Գազի օգտագործման հետ կապված խախտումներ (Ուժը կորցրել է ՀՕ-37-Ն 13.01.05 ՀՀՊՏ N 6 (378), 21.01.05)]

Հոդված 104. Նոր կառուցվող եւ վերակառուցվող էներգատեղակայանքները գործող ցանցերին առանց էներգետիկայի բնագավառում եւ էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող լիազորված պետական մարմնի գործարկման եզրակացության միացնելը

Փոփ. ՀՕ-2-Ն, 05.01.06, N 2 (457), 11.01.06

Նոր կառուցվող եւ վերակառուցվող էներգատեղակայանքները գործող ցանցերին առանց էներգետիկայի բնագավառում եւ էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող լիազորված պետական մարմնի գործարկման եզրակացության միացնելը՝

Փոփ. ՀՕ-2-Ն, 05.01.06, N 2 (457), 11.01.06

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

[*Հոդված 104.1. էներգապետհսկողության կամ էլեկտրամատակարարող մարմինների կողմից անցկացվող էլեկտրասպառման ռեժիմի ստուգումներին խոչընդոտելը կամ թույլ չտալը* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-37-Ն 13.01.05 ՀՀՊՏ N 6 (378), 21.01.05)]

[*Հոդված 104.2. Ձեռնարկություններում, հիմնարկներում եւ կազմակերպություններում ապօրինի էլեկտրական սնուցում անցկացնելը, ինչպես նաեւ ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների ներքին էլեկտրահաղորդման գծերին կամ էլեկտրատրանսպորտի կոնտակտային ցանցին այլ օբյեկտներ միացնելու ապօրինի թույլտվություն տալը* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-37-Ն 13.01.05 ՀՀՊՏ N 6 (378), 21.01.05)]

[*Հոդված 104.3. էներգապետհսկողության եւ էլեկտրամատակարարող մարմինների կողմից օբյեկտներն էլեկտրական ցանցին միացնելու ապօրինի թույլտվություն տալը կամ ապօրինի միացումները չվերացնելը, կամ էլեկտրական էներգիայի մատակարարման սահմանված գրաֆիկը խախտելը* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-37-Ն 13.01.05 ՀՀՊՏ N 6 (378), 21.01.05)]

Հոդված 105. էներգետիկայի բնագավառում եւ էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող լիազորված պետական մարմնի տեխնիկական վերահսկողական գործառույթների իրականացմանը խոչընդոտելը կամ թույլ չտալը, ինչպես նաեւ այդ մարմնի տված կարգադրագրերը չկատարելը

էներգետիկայի բնագավառում եւ էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող լիազորված պետական մարմնի տեխնիկական վերահսկողական գործառույթների իրականացմանը խոչընդոտելը կամ թույլ չտալը, ինչպես նաեւ այդ մարմնի տված կարգադրագրերը չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-2-Ն, 05.01.06, N 2 (457), 11.01.06

[*Հոդված 106. Աշխատանքի համար ռեզերվային ջերմատնտեսության պատրաստ լինելն ապահովելու միջոցներ չձեռնարկելը* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-37-Ն 13.01.05 ՀՀՊՏ N 6 (378), 21.01.05)]

Հոդված 106.1. էներգետիկայի բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից էներգատեղակայանքներում տեղի ունեցած պատահարների մասին էներգետիկայի բնագավառում եւ էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող լիազոր մարմնին չհայտնելը

էներգետիկայի բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից էներգատեղակայանքներում տեղի ունեցած պատահարների մասին էներգետիկայի բնագավառում եւ էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող լիազոր մարմնին չհայտնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Լր. ՀՕ-2-Ն, 05.01.06, N 2 (457), 11.01.06

ԳԼՈՒԽ 9

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՒՏՈՒՄՆԵՐ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ: ԱՆԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ-ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԻ ԽԱՒՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 107. Կոլտնտեսությունների, սովխոզների եւ պետական ու հանրային մյուս տնտեսությունների ցանքերի արածավերումը, գյուղատնտեսական կուլտուրաների դաշտում գտնվող հավաքված բերքի փչացումը կամ ոչնչացումը, տունկերի փաստումը

Անասունների կամ թռչունների կողմից կոլտնտեսությունների, սովխոզների եւ պետական ու հանրային մյուս տնտեսությունների ցանքերի արածավերումը, գյուղատնտեսական կուլտուրաների դաշտում գտնվող հավաքված բերքի փչացումը կամ ոչնչացումը, տունկերի փաստումը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ մինչև հիսուն տոկոսի չափով:

Անասունների կամ թռչունների կողմից կոլտնտեսությունների, սովխոզների եւ պետական ու հանրային մյուս տնտեսությունների ցանքերի կրկնակի արածավերումը, գյուղատնտեսական կուլտուրաների դաշտում գտնվող հավաքված բերքի կրկնակի փչացումը կամ ոչնչացումը, տունկերի կրկնակի փաստումը, որը կատարվել է նույնպիսի իրավախախտման համար տուգանք նշանակվելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ երեսուն տոկոսից մինչև դրա լրիվ չափը:

Ցանքերի կամ տունկերի միջով ավտոմեքենայով, տրակտորով, կոմբայնով կամ այլ մեքենայով անցնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև տասը տոկոսի չափով:

Ցանքերի կամ տունկերի միջով կենդանաքարշ տրանսպորտով անցնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև հինգ տոկոսի չափով:

Հոդված 108. Կարանտինային փասատուների, բույսերի հիվանդությունների եւ մոլախոտերի դեմ պայքարի կանոնները խախտելը

Կարանտինային փասատուների, բույսերի հիվանդությունների եւ մոլախոտերի դեմ պայքարի կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհինգապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ քսանապատիկի չափով:

Հոդված 109. Կարանտինային ստուգման եւ համապատասխան մշակման չենթարկված նյութեր դուրս հանելը

Կարանտինային ստուգման եւ համապատասխան մշակման չենթարկված արտասահմանյան երկրներից բերված նյութերը սահմանային երկաթուղային կայարաններից, ավտոկայարաններից (ավտոկայաններից), օդանավակայաններից եւ այլ սահմանային կետերից դուրս հանելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհինգապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ քսանապատիկի չափով:

Հոդված 110. Հողօգտագործողների կողմից ոչ կարանտինային մոլախոտերի դեմ պայքարի ուղղությամբ միջոցներ չձեռնարկելը

Ոչ կարանտինային մոլախոտերի, գյուղատնտեսական բույսերի փասատուների եւ հիվանդությունների դեմ պայքարի ուղղությամբ անցկացվող պարտադիր միջոցառումները ժամանակին չիրականացնելը կամ խախտելը

հողօգտագործողների կողմից, որ կատարվել է առաջին անգամ՝

առաջացնում է նախագգուշացում կամ տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև տասը տոկոսի չափով եւ նախագգուշացում կամ տուգանքի նշանակում բույսերի պաշտպանության միջոցառումներն անցկացնելու համար պատասխանատու պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված խախտումները կրկին անգամ կատարելը մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսից մինչև քսան տոկոսի չափով եւ սույն հոդվածի առաջին մասում նշված պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսան տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 110.1. Թմրանյութեր պարունակող ցանքերի հսկողության ապահովման ուղղությամբ միջոցներ չձեռնարկելը

Կանեփի եւ ձիթախաշխաշի ցանքերի, այդ կուլտուրաների բերքի պահատեղերի եւ վերամշակման սահմանված ռեժիմի հսկողության ապահովման ուղղությամբ միջոցներ չձեռնարկելը, ինչպես նաեւ թմրանյութեր պարունակող հնձած արտերի փացորդների եւ արտադրության թափոնների ոչնչացման ուղղությամբ միջոցներ չձեռնարկելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչև դրա լրիվ չափը:

Հոդված 110.2. Ապօրինաբար ձիթախաշխաշ կամ կանեփ ցանելը կամ աճեցնելը

Ապօրինաբար ձիթախաշխաշ, ինչպես նաեւ կանեփ ցանելը կամ աճեցնելը, բացի մշակումն արգելված հնդկական, հարավային մանջուրական, հարավային չուական, հարավային արխոնյան եւ հարավային կրասնոդարյան կանեփից՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչև դրա լրիվ չափը:

Հոդված 111. Գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական շահագործման եւ անվտանգության տեխնիկայի կանոնների կոպիտ խախտումը օգտագործողների կողմից

Օգտագործողների կողմից տրակտորների, կոմբայնների, գյուղատնտեսական ինքնագնաց այլ մեքենաների տեխնիկական շահագործման կանոնների եւ անվտանգության տեխնիկայի կանոնների կոպիտ խախտումը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով կամ այդ մեքենաները վարելու իրավունքից զրկում՝ մինչև մեկ ամիս ժամանակով:

Հոդված 112. Կենդանիների կարանտինային կանոնները եւ անասնաբուժական-սանիտարական մյուս կանոնները խախտելը

Կենդանիների կարանտինային կանոնները եւ անասնաբուժական-սանիտարական մյուս կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ չորսհարյուրապատիկի չափով:

Խմբ. ՀՕ-93-Ն, 01.06.05, ՀՀՊՏ N 35 (407), 08.06.05

Հոդված 112.1. Կենդանիների հիվանդությունների կանխարգելման՝ պարտադիր միջոցառումների (հետազոտություններ, պատվաստումներ, մշակումներ) անցկացման համար կենդանիներին չներկայացնելը

Կենդանիների հիվանդությունների կանխարգելման՝ պարտադիր միջոցառումների (հետազոտություններ, պատվաստումներ, մշակումներ) անցկացման համար կենդանիներին չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հիսնապատիկի չափով:

Հողված 112.2. Կենդանական եւ բուսական (միայն սունկ) ծագման մթերքի (արտադրանքի) եւ հումքի անասնաբուժասանիտարական փորձաքննությունից խուսափելը

Կենդանական եւ բուսական (միայն սունկ) ծագման մթերքի (արտադրանքի) եւ հումքի անասնաբուժասանիտարական փորձաքննությունից խուսափելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Հողված 112.3. Հայաստանի Հանրապետությունում չգրանցված անասնաբուժական պատրաստուկների, կենդանիների պաշտպանության միջոցների իրացումը

Հայաստանի Հանրապետությունում չգրանցված անասնաբուժական պատրաստուկների, կենդանիների պաշտպանության միջոցների իրացումը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ չորսհարյուրապատիկի չափով:

Հողված 112.4. Կենդանիների համաճարակների դեմ պայքարի կարանտինի սահմանման հարցերով տարածքային կառավարման մարմինների որոշումները խախտելը

Կենդանիների համաճարակների դեմ պայքարի կարանտինի սահմանման հարցերով տարածքային կառավարման մարմինների որոշումները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հիսնապատիկի չափով:

Հողված 112.5. Կենդանիների, կենդանական ծագմամբ մթերքի եւ հումքի, անասնաբուժական պետական հսկողության ենթակա այլ բեռների միջազգային փոխադրումներ (ներմուծում, արտահանում եւ տարանցում) իրականացնելիս անասնաբուժական կանոնները խախտելը, ինչպես նաեւ դրանց անասնաբուժասանիտարական փորձաքննության չենթարկելը

Կենդանիների, կենդանական ծագմամբ մթերքի եւ հումքի, անասնաբուժական պետական հսկողության ենթակա այլ բեռների միջազգային փոխադրումներ (ներմուծում, արտահանում եւ տարանցում) իրականացնելիս անասնաբուժական կանոնները խախտելը, ինչպես նաեւ դրանց անասնաբուժասանիտարական փորձաքննության չենթարկելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ երկուհարյուրապատիկի չափով:

Հողված 112.6. Առանց համապատասխան փաստաթղթերի (անասնաբուժական տեղեկանք կամ անասնաբուժական վկայական) պետական անասնաբուժական հսկողության ենթակա ապրանքների (բեռների) տեղափոխումը հանրապետության վարչական տարածքներով

Առանց համապատասխան փաստաթղթերի (անասնաբուժական տեղեկանք կամ անասնաբուժական վկայական) պետական անասնաբուժական հսկողության ենթակա ապրանքների (բեռների) տեղափոխումը հանրապետության վարչական տարածքներով՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ երեսնապատիկի չափով:

Հողված 112.7. Պարտադիր հակահամաճարակային կանխարգելիչ (կենդանիների ախտորոշում, պատվաստում) միջոցառումները ոչ լիարժեք իրականացնելը եւ դրանցից հրաժարվելը

Պարտադիր հակահամաճարակային կանխարգելիչ (կենդանիների ախտորոշում, պատվաստում) միջոցառումները ոչ լիարժեք իրականացնելը եւ դրանցից հրաժարվելը, որը կարող է հիվանդությունների առաջացման պատճառ դառնալ՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Տուգանքի վճարումը ֆիզիկական եւ պաշտոնատար անձանց չի ազատում թույլ տված խախտումները վերացնելու պարտականությունից:

Լր. ՀՕ-93-Ն, 01.06.05, ՀՀՊՏ N 35 (407), 08.06.05

Հոդված 113. Շներ եւ կատուներ պահելու կանոնները խախտելը

Քաղաքներում եւ այլ բնակավայրերում շներ ու կատուներ պահելու կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ հինգ տոկոսի չափով եւ նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասը տոկոսի չափով:

Նույն խախտումները, որոնց հետեւանքով փասս է պատճառվել քաղաքացիների առողջությանը կամ գույքին՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ քսան տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ քսան տոկոսից մինչեւ երեսունհինգ տոկոսի չափով:

Հոդված 114. Արգելված տեղերում անասուններ պահելը

Արգելված տեղերում անասուններ պահելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչեւ քսանապատիկի չափով:

ԳԼՈՒԽ 10

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱՆՈՒՄՆԵՐ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿԱՊԻ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

Հոդված 115. Երթելեկության կարգի պահպանման եւ անվտանգության կանոնների խախտումը երկաթուղային տրանսպորտում

Երկաթուղու գծերի վրայով կենդանաքարշ տրանսպորտ անցկացնելու եւ անասուններ քշել-տանելու, անասունները երկաթուղու գծերի մոտերքում արածեցնելու կանոնների խախտումը՝

առաջացնում է քաղաքացիների նախազգուշացում կամ նրանց նկատմամբ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասը տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ տասը տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով:

Երկաթուղու գծերը, պաշտպանական անտառատնկարկները, ձնապաշտպան ցանկապատները եւ գծային մյուս օբյեկտները, ազդանշանային ու կապի կառուցվածքներն ու սարքերը փասսելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ երեսուն տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ քսան տոկոսից մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

Բեռները բեռնելիս եւ բեռնաթափելիս սահմանված ծավալները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսան տոկոսից մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

Երկաթուղու գծերի վրա այնպիսի առարկաներ դնելը, որոնք կարող են առաջացնել գնացքների երթելեկության խախտում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով:

Չսահմանված տեղերով երկաթուղու գծերն անցնելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեք տոկոսի չափով:

Հոդված 116. Երկաթուղային տրանսպորտի միջոցներից օգտվելու կանոնները խախտելը

Բեռնատար գնացքներով ինքնագլուխ երթելու ելքը, ընթացքի ժամանակ գնացք բարձրանալն ու իջնելը, վագոնների ոտնակների եւ տանիքների վրա երթելու ելքը, առանց անհրաժեշտության ինքնագլուխ կերպով գնացք կանգնեցնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով:

Մետրոպոլիտենի, մետրոպոլիտենի գնացքների, քաղաքամերձ եւ հեռավոր հաղորդակցության գնացքների մարդատար վագոնների, ինչպես նաեւ բեռնատար գնացքների վագոնների ներքին սարքավորումները, լոկոմոտիվների եւ վագոնների ապակիները, նստատեղերը զննելը, ինչպես նաեւ ներքին սարքավորումներից առանց անհրաժեշտության օգտվելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով:

Գնացքների վագոնների պատուհաններից ու դռներից աղբ եւ այլ առարկաներ դուրս նետելը՝

առաջացնում է նախագուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ քսան տոկոսի չափով:

Քաղաքամերձ գնացքների վագոններում (այդ թվում՝ վագոնահարթակում), տեղական եւ հեռավոր հաղորդակցության գնացքների՝ ծխելու համար չսահմանված տեղերում, ինչպես նաեւ մետրոյում ծխելը՝

առաջացնում է նախագուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ քսան տոկոսի չափով:

Հոդված 117. Թռիչքների անվտանգության կանոնները խախտելը

Օդանավակայանի շրջանում օդանավակայանի ճանաչման համար ընդունված տարբերիչ նշաններին եւ կառուցվածքներին նմանվող որեւէ նշան եւ կառուցվածք տեղադրելը, կամ առանց օդանավակայանի ադմինիստրացիայի թույլտվության հրատեխնիկական առարկաներ այրելը կամ օդանավերի թռիչքների համար վտանգավոր թռչունների զանգվածային կուտակմանը նպաստող օբյեկտներ կառուցելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ քսան տոկոսից մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

Շենքերի եւ շինությունների վրա գիշերային եւ ցերեկային տարբերիչ նշանների կամ կառուցվածքների տեղադրման կանոնները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ քսան տոկոսից մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

Օդանավակայանի սարքավորումները, օդանավակայանի նշանները, օդանավերը եւ դրանց սարքավորումները զննելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսան տոկոսից մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

Առանց պատշաճ թույլտվության օդանավակայանների (բացի օդանավերի մեկնակայարաններից), աերոդրոմների, թռիչքների ռադիոապահովման եւ լուսաապահովման օբյեկտների տերիտորիայով անցնելը կամ երթելու ելքը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 118. Օդային տրանսպորտով վտանգավոր նյութեր եւ առարկաներ փոխադրելու կանոնները խախտելը

Օդային տրանսպորտով վտանգավոր նյութեր կամ առարկաներ փոխադրելու կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով՝ նշված նյութերը եւ առարկաները հատուցմամբ վերցնելով կամ

բռնագրավելով կամ առանց դրանց, եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսան տոկոսից մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 119. Օդանավում վարքի կանոնները խախտելը

Օդանավում գտնվող անձանց կողմից օդանավի հրամանատարի կարգադրությունները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով:

Օդանավից լուսանկարելու, կինոնկարահանելու եւ ռադիոակապի միջոցներից օգտվելու կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով՝ նկարահանված ժապավենի բռնագրավումով:

Հոդված 120. Փոքրաչափս նավերի գրանցման, հաշվառման կանոնները եւ դրանցից օգտվելու կանոնները խախտելը

Հայաստանի Հանրապետության պետլեռտեխնիկոլոգիայի փոքրաչափս նավերի պետական տեսչության հսկողության տակ գտնվող փոքրաչափս նավերի գրանցման ու հաշվառման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասը տոկոսի չափով:

Փոքրաչափս նավերից եւ դրանց կանգատեղերի բազաներից (կառուցվածքներից) օգտվելու կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով կամ փոքրաչափս նավեր վարելու իրավունքից զրկում՝ մինչեւ երեք տարի ժամանակով, եւ նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսան տոկոսից մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 121. Միջազգային թռիչքների կանոնները խախտելը

Միջազգային թռիչքների կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչեւ կրկնապատիկը:

Հոդված 122. Երկաթուղային եւ օդային տրանսպորտում հրդեհային անվտանգության կանոնները խախտելը

Երկաթուղային տրանսպորտում սահմանված հրդեհային անվտանգության կանոնների խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասը տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ տասը տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով:

Օդային տրանսպորտում սահմանված հրդեհային անվտանգության կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ տասը տոկոսից մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 123. Տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտումը վարորդների կողմից

Անվտանգության ամրագրոտիների կամ մոտոսաղավարտի օգտագործման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսի չափով:

Սահմանված կարգով չգրանցված, պետական տեխնիկական զննություն չանցած, տեխնիկական անսարքություններ ունեցող (բացառությամբ սույն հոդվածի վեցերորդ մասով նախատեսվածի) կամ առանց համապատասխան թույլտվության վերասարքավորված տրանսպորտային միջոցները վարորդների կողմից վարելը՝

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափով:

Անընթեռնելի կամ ստանդարտին չհամապատասխանող պետհամարանիշներով տրանսպորտային միջոցները վարորդների կողմից վարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափով:

Վարագուրապատման սահմանված կարգի կամ ապակիների գունամշակման ստանդարտների խախտմամբ տրանսպորտային միջոցները վարորդների կողմից վարելը, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Լր., փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Մեծածավալ, ծանրակշիռ, վտանգավոր բեռների փոխադրման կանոնները վարորդների կողմից խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քառապատիկի չափով:

Իսմբ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Արգելակման համակարգի կամ դեկի կառավարման, քարշակման-կցման սարքավորման (ավտոգնացքի կազմում) անսարքություններ ունեցող տրանսպորտային միջոցները վարորդների կողմից վարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով:

Իսմբ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Առանց պետհամարանիշի, կեղծված կամ փոխարինված պետհամարանիշներով տրանսպորտային միջոցները վարորդների կողմից վարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

Իսմբ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

[Ութերորդ մասն ուժը կորցրել է ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06]

Ծանոթագրություն. - սույն օրենսգրքի 123-124, 125-130, 132-134 հոդվածներում տրանսպորտային միջոցներ ասելով պետք է հասկանալ ավտոմեքենաների բոլոր տեսակները, տրակտորները եւ մյուս ինքնագնաց մեքենաները, տրամվայները եւ տրոլեյբուսները, ինչպես նաեւ մոտոցիկլետները եւ մեխանիկական տրանսպորտի մյուս միջոցները:

Հոդված 123.1. Տրանսպորտային միջոցների վրա լուսային եւ ձայնային՝ ներառյալ հատուկ սարքավորումներ տեղադրելու կանոնները խախտելը

Տրանսպորտային միջոցների վրա լուսային եւ ձայնային՝ ներառյալ հատուկ սարքավորումներ տեղադրելու կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով:

Իսմբ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Առանց համապատասխան թույլտվության տրանսպորտային միջոցների վրա ստանդարտներին չհամապատասխանող լուսային կամ գերհզոր ձայնային ազդանշաններ արձակելու սարքավորումներ տեղադրելը (բացառությամբ հակաառևանգման ազդանշանային համակարգի եւ հրապարակային զանգվածային միջոցառումների դեպքում՝ բարձրախոսների), շարժման ընթացքում դրանք օգտագործելը, ինչպես նաեւ օպերատիվ ծառայությունների ավտոմեքենաների համար նախատեսված գունազանկարչական սխեմաներ օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով՝ ստանդարտներին չհամապատասխանող լուսային եւ գերհզոր ձայնային ազդանշաններ արձակելու

սարքավորումները բնագրավելով:

Խմբ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

[Երրորդ մասն ուժը կորցրել է ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06]

Հոդված 124. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից ճանապարհային երթուղիների կանոնները խախտելը

Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից ճանապարհային նշանների կամ ճանապարհի երթուղիների մասի գծանշման պահանջները չկատարելը, խաչմերուկների, ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտային միջոցների կանգառների, հետիոտնային անցատեղերի անցման, վազանցի, շարքերի եւ (կամ) երթուղիների ուղղության փոփոխման կանոնները խախտելը, մարդկանց եւ (կամ) բեռների փոխադրման կանոնները խախտելը, ռադիոկապից եւ (կամ) հեռախոսակապից օգտվելու կանոնները խախտելը, օրվա մութ ժամերին կամ անբավարար տեսանելիության պայմաններում լուսասարքերից օգտվելու կանոնները խախտելը, հանդիպակաց երթուղիների կանոնները խախտելը՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով:

Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից (բացառությամբ սույն հոդվածի յոթերորդ մասում նշված տրանսպորտային միջոցի վարորդների) կանգառի, եւ (կամ) կայանման կանոնները խախտելը, եթե կանգառ կատարելու անհրաժեշտությունը կապված չէ տրանսպորտային միջոցի տեխնիկական կամ վարորդի կամ ուղեւորի առողջական վիճակի հետ՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված խախտումները, որոնք առաջացրել են վթարային իրադրություն՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի վեցապատիկի չափով:

Երթուղիների սահմանված արագությունը գերազանցելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝

15-30 կմ/ժ՝ նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով,

30-40 կմ/ժ՝ նվազագույն աշխատավարձի հինգապատիկի չափով,

40- 60 կմ/ժ՝ նվազագույն աշխատավարձի ութապատիկի չափով,

60 կմ/ժ եւ ավելի՝ նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Լուսացույցի կամ կարգավորողի արգելող ազդանշանին չենթարկվելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի յոթնապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի հինգերորդ մասով նախատեսված խախտումը մեկ տարվա ընթացքում կրկին անգամ կատարելը, որի համար անձն արդեն ենթարկվել է վարչական տույժի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհինգապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի հինգերորդ մասով նախատեսված խախտումը մեկ տարվա ընթացքում երրորդ անգամ կատարելը, որի համար անձն արդեն ենթարկվել է վարչական տույժի՝

առաջացնում է տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկում՝ երեք ամիս ժամանակով:

Ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից կանգառի կանոնները խախտելը, ինչպես նաեւ կանգառի կետերի տարածքից դուրս կանգառ կատարելը, եթե կանգառ կատարելու անհրաժեշտությունը կապված չէ տրանսպորտային միջոցի տեխնիկական կամ վարորդի կամ ուղեւորի առողջական վիճակի հետ՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի յոթնապատիկի չափով:

Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից անհետաձգելի անհրաժեշտության հետ չկապված ձայնային ազդանշան տալը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափով:

Տրանսպորտային միջոցը կանգնեցնելու մասին ոստիկանության ծառայողի՝ օրենքով սահմանված կարգով տրված պահանջը վարորդների կողմից չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի վեցապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի տասներորդ մասով նախատեսված խախտումը կրկին անգամ կատարելը մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհինգապատիկի չափով:

Ճանապարհատրանսպորտային պատահարի վայրից ճանապարհատրանսպորտային պատահարի մասնակից վարորդի ինքնակամ հեռանալը, բացառությամբ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի վեցապատիկի չափով:

Իսմբ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 124.1. Մոտոցիկլետների եւ այլ տրանսպորտային միջոցների վարորդների մասնակցությունը ճանապարհային երթևեկության խոչընդոտներ ստեղծող խմբական տեղաշարժին

Քաղաքներում եւ մյուս բնակավայրերում մոտոցիկլետների եւ այլ տրանսպորտային միջոցների վարորդների մասնակցությունը այնպիսի խմբական տեղաշարժի, որն ստեղծում է ճանապարհային երթևեկության արգելքներ կամ երթևեկության անվտանգության սպառնալիք՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 125. Երկաթուղային գծանցներում տրանսպորտային միջոցների երթևեկելու կանոնները վարորդների կողմից խախտելը՝

Երկաթուղային գծանցներում տրանսպորտային միջոցների երթևեկելու կանոնները վարորդների կողմից խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով կամ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկում՝ մինչեւ մեկ ամիս ժամանակով:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 126. Տրանսպորտային միջոցները վարորդների կողմից ոչ սթափ վիճակում վարելը

Վարորդների կողմից տրանսպորտային միջոցները ոչ սթափ վիճակում վարելը, եթե նրանք գտնվում են միայն ակտիվ ազդեցության տակ, եւ զանցանքը չի պարունակում սույն հոդվածի երկրորդից հինգերորդ մասերի հատկանիշները՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգապատիկի չափով:

Սահմանված կարգին համապատասխան՝ սթափության վիճակի գնություն անցնելուց խուսափելը՝

առաջացնում է վարելու իրավունքից զրկում՝ երկու տարի ժամկետով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված արարքը կատարելը, եթե նրա արյան մեկ լիտրի մեջ մաքուր ակտիվ պարունակությունը գերազանցում է 1.6 գրամը կամ մեկ լիտր արտաշնչած օդի մեջ չի գերազանցում 0.5 միլիգրամը, կամ նրա արյան մեջ թմրամիջոցի կամ հոգեմետ նյութի պարունակությունը առողջապահության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած պետական կառավարման մարմնի սահմանած չափից ավելի է՝

առաջացնում է վարելու իրավունքից զրկում՝ մեկ տարի ժամկետով:

Մույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված արարքը միեւնույն անձի կողմից մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է վարելու իրավունքից զրկում՝ երկու տարի ժամկետով:

Մույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված արարքը, որը կատարվել է ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտային միջոցի վարորդի կողմից՝

առաջացնում է վարելու իրավունքից զրկում՝ երկու տարի ժամկետով:

Տրանսպորտային միջոցը տնօրինողի կողմից տրանսպորտային միջոցների վարումը ոչ սթափ վիճակում գտնվող անձին հանձնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Մույն հոդվածի երկրորդից հինգերորդ մասերով նախատեսված արարքը տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող անձի կողմից կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Ծանոթագրություն.

Ոչ սթափ վիճակ է համարվում մարդու ֆիզիկական եւ (կամ) հոգեկան այն վիճակը, որը պայմանավորված է ակլոհոլային խմիչքի, թմրամիջոցների կամ հոգեմետ նյութերի օգտագործմամբ:

Մույն օրենսգրքով նախատեսված դեպքում անձը համարվում է ոչ սթափ վիճակում գտնվող, եթե օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կատարված բժշկական փորձաքննությունից հետո պարզվել է, որ նրա մեկ լիտր արյան մեջ մաքուր ակլոհոլի պարունակությունը 0.8 գրամից կամ մեկ լիտր արտաշնչած օդի մեջ 0.4 միլիգրամից ավելի է, եւ (կամ) նրա արյան մեջ թմրամիջոցի կամ հոգեմետ նյութի պարունակությունը առողջապահության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած պետական կառավարման մարմնի սահմանած չափից ավելի է:

Խմբ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

[Հոդված 127. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից ճանապարհային երթուղեկության այն կանոնները խախտելը, որի հետեւանքով առաջացել է տրանսպորտային միջոցների կամ այլ գույքի գսասում, ինչպես նաեւ ճանապարհային երթուղեկության այլ կանոններ խախտելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06)]

Հոդված 128. Տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող անձանց կողմից տրանսպորտային միջոցներ վարելը, հավասարապես նաեւ տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից առանց վարորդական վկայականի կամ այլ փաստաթղթերի տրանսպորտային միջոցներ վարելը կամ տրանսպորտային միջոցների վարումն այդ իրավունքը չունեցող անձին հանձնելը

Տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող անձանց կողմից տրանսպորտային միջոցներ վարելը, հավասարապես նաեւ տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից առանց վարորդական վկայականի կամ այլ փաստաթղթերի տրանսպորտային միջոցներ վարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Տրանսպորտային միջոցների վարումն այդ իրավունքը չունեցող անձին հանձնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

[Երրորդ մասն ուժը կորցրել է ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06]

Ծանոթագրություն. - Այլ փաստաթղթեր ասելով պետք է հասկանալ տրանսպորտային միջոցի հաշվառման փաստաթղթերը, ուղեգիրը կամ երթուղային թերթը (բացառությամբ ոչ պետական տրանսպորտային միջոցների), սահմանված կարգով հաստատված լիազորագիրը (տրանսպորտային միջոցի սեփականատիրոջ բացակայության դեպքում):

Հոդված 129. Տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկված անձանց կողմից տրանսպորտային միջոցներ վարելը

Տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկված անձանց կողմից տրանսպորտային միջոցներ վարելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

[Երկրորդ մասն ուժը կորցրել է ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06]

[Հոդված 130. Հարբածության վիճակի համար գննության ենթարկվելուց խուսափելը (Վերացվել է 10.03.90 օրենք)]

Հոդված 131. Հետիոտների եւ ճանապարհային երթեւեկության մյուս մասնակիցների կողմից ճանապարհային երթեւեկության կանոնները խախտելը

Հետիոտների եւ ճանապարհային երթեւեկության մյուս մասնակիցների կողմից (բացառությամբ տրանսպորտային միջոցների վարորդների) ճանապարհային երթեւեկության կարգավորման ազդանշաններին չենթարկվելը, ճանապարհային նշանների կամ ճանապարհի երթեւեկելի մասի գծանշման պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված անձանց կողմից ճանապարհային երթեւեկության այն կանոնների խախտումները, որոնք ստեղծել են վթարային իրադրություն՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափով:

Ծանոթագրություն. - Ճանապարհային երթեւեկության մասնակից են համարվում երթեւեկության մեջ որպես հետիոտն, վարորդ, ուղեւոր, հեծանվորդ, մոպեդի վարորդ, սայլապան, կենդանիներ քշող եւ ճանապարհային երթեւեկությանն անմիջական մասնակցություն ունեցող այլ անձինք:

Հոդված 132. Անսարքություններ ունեցող տրանսպորտային միջոցները գիծ, երթուղի բաց թողնելը եւ տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնների մյուս խախտումները

Սահմանված կարգով չգրանցված, պետական տեխնիկական գննություն չանցած, տեխնիկական անսարքություններ ունեցող (բացառությամբ սույն հոդվածի երկրորդ մասով նախատեսվածի) կամ առանց համապատասխան թույլտվության վերասարքավորված, մեծածավալ, ծանրակշիռ, վտանգավոր բեռների փոխադրման կանոնների խախտումներով, անընթեռնելի կամ ստանդարտին չհամապատասխանող պետհամարանիշներով, վարագուրապատման կարգի կամ ապակիների գունաւշակման ստանդարտների խախտմամբ տրանսպորտային միջոցների շահագործումը թույլատրելը (գիծ, երթուղի բաց թողնելը)՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի վեցապատիկի չափով, ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների ղեկավարների կամ այն անձանց նկատմամբ, ովքեր պատասխանատու են տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական վիճակի եւ շահագործման համար:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Արգելակման համակարգի կամ դեկի կառավարման, քարշակման-կցման սարքավորման (ավտոգնացքի կազմում) անսարքություններ ունեցող տրանսպորտային միջոցների շահագործումը թույլատրելը (գիծ, երթուղի բաց թողնելը)՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութապատիկի չափով, ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների ղեկավարների կամ այն անձանց նկատմամբ, ովքեր պատասխանատու են տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական վիճակի եւ շահագործման համար:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Առանց պետհամարանիշի, կեղծված կամ փոխարինված պետհամարանիշներով տրանսպորտային միջոցների շահագործումը թույլատրելի (զիծ, երթուղի բաց թողնելը)՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով, ձեռնարկությունների, հիփսարկների, կազմակերպությունների ղեկավարների կամ այն անձանց նկատմամբ, ովքեր պատասխանատու են տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական վիճակի եւ շահագործման համար:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 133. Հարբած կամ թմրամիջոցներ օգտագործած վիճակում գտնվող վարորդներին կամ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող անձանց տրանսպորտային միջոցներ վարել թույլ տալը

Ոչ սթափ կամ թմրամիջոցներ օգտագործած վիճակում գտնվող վարորդներին կամ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող անձանց տրանսպորտային միջոցներ վարել թույլ տալը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով, ձեռնարկությունների, հիփսարկների, կազմակերպությունների ղեկավարների կամ այն անձանց նկատմամբ, ովքեր պատասխանատու են տրանսպորտային միջոցների շահագործման համար:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 134. Շահադիտական նպատակով պետական տրանսպորտային միջոցներ, մեքենաներ կամ մեխանիզմներ օգտագործելը: Չսահմանված տեղերում տրանսպորտային միջոցներ պահելը

Պետական ձեռնարկություններին, հիփսարկներին, կազմակերպություններին պատկանող տրանսպորտային միջոցները, մեքենաները կամ մեխանիզմները շահադիտական նպատակով ինքնագլուխ օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հնգապատիկի չափով, իսկ տրանսպորտային միջոցների վարորդների նկատմամբ՝ կրկնապատիկից մինչև երեքապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Պետական ձեռնարկություններին, հիփսարկներին եւ կազմակերպություններին պատկանող տրանսպորտային միջոցները դրանց համար սահմանված կանգատեղերից դուրս աշխատաժամանակից հետո պահելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վարորդների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով, իսկ տրանսպորտային միջոցները պահելու եւ օգտագործելու համար պատասխանատու պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քառապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 134.1. Ծառայողական ավտոտրանսպորտը եւ տեխնիկական այլ միջոցները պետական ծառայողների կողմից անձնական կարիքների համար օգտագործելը

Պետական ծառայողների կողմից ծառայողական ավտոտրանսպորտը եւ տեխնիկական այլ միջոցներն անձնական կարիքների համար օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 135. Երկաթուղային եւ ավտոմոբիլային տրանսպորտով եւ էլեկտրատրանսպորտով վտանգավոր նյութեր կամ առարկաներ փոխադրելու կանոնները խախտելը

Երկաթուղային տրանսպորտով վտանգավոր նյութեր կամ առարկաներ ձեռնածանրոցով փոխադրելու կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է նախագուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև երեք տոկոսի չափով:

Տրոլեյբուսով, տրամվայով, ավտոբուսով, երթուղային տաքսիով, մետրոպոլիտենով վտանգավոր նյութեր կամ առարկաներ փոխադրելը, ինչպես նաև ավտոմոբիլային տրանսպորտում այդպիսիք ուղեբեռ կամ պահախցիկ հանձնելը՝

առաջացնում է նախագրուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև հինգ տոկոսի չափով:

Հոդված 136. Մահմանված նորմաներից ավելի ձեռնածանրոց եւ անվճար ուղեբեռ փոխադրելը

Երկաթուղային տրանսպորտով սահմանված նորմաներից ավելի ձեռնածանրոց փոխադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեք տոկոսի չափով:

Տրոլեյբուսով, տրամվայով եւ քաղաքային ու մերձքաղաքային ավտոբուսով եւ երթուղային տաքսիով անվճար ուղեբեռ փոխադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև հինգ տոկոսի չափով:

Միջքաղաքային ավտոբուսով անվճար ուղեբեռ փոխադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև հինգ տոկոսի չափով:

Տուգանքի վճարումը ուղեւորին չի ազատում սահմանված նորմաներից ավելի ձեռնածանրոցի փոխադրման եւ անվճար փոխադրված ուղեբեռի արժեքի վճարումից:

Հոդված 137. Անտոմս երթուղիներ

Ուղեւորների անտոմս երթուղիները, ինչպես նաև տասից մինչև տասնվեց տարեկան անտոմս երեխաներ փոխադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում.

մերձքաղաքային գնացքներով՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեք տոկոսի չափով.

տեղական եւ հեռավոր հաղորդակցության գնացքներով՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսի չափով:

Հինգից մինչև տասը տարեկան անտոմս երեխաներ փոխադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում.

մերձքաղաքային գնացքներով՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեք տոկոսի չափով.

տեղական եւ հեռավոր հաղորդակցության գնացքներով՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսի չափով:

Անտոմս ուղեւորների թռիչքը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև քսան տոկոսի չափով:

Ուղեւորների անտոմս երթուղիները տրոլեյբուսով, տրամվայով, քաղաքային եւ մերձքաղաքային հաղորդակցության ավտոբուսներով, երթուղային տաքսիով, մետրոպոլիտենով՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեք տոկոսի չափով:

Միջքաղաքային հաղորդակցության ավտոբուսով անտոմս երթուղիները՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսի չափով:

Տուգանքի վճարումը ուղեւորին չի ազատում ուղեւորության եւ թռիչքի արժեքը վճարելուց:

Հոդված 138. Երկաթուղային եւ ավտոմոբիլային տրանսպորտում բեռների անվթարությունն ապահովելու կանոնները խախտելը

Շարժակազմը, բեռնարկղերը եւ բեռներ փոխադրելու համար նախատեսված մյուս տրանսպորտային միջոցները, ինչպես նաեւ փոխադրական հարմարանքները Ֆասսելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսից մինչեւ տասնհինգ տոկոսի չափով:

Բեռնատար վագոնների, ավտոմեքենաների, ավտոմեքենաների կցասայլերի, բեռն-արկղերի եւ բեռների այլ զետեղարանների կապարակնիքներն ու փակիչ հարմարանքները Ֆասսելը, դրանցից կապարակնիքները պոկելը, բեռների առանձին տեղերը, դրանց փաթեթավորումը, ծրարները, բեռնաբակերի, երկաթուղային կայարանների, բեռնատար ավտոմեքենաների կայարանների, բեռնարկղերի կետերի (հրապարակների) եւ բեռների փոխադրումների հետ կապված գործառնություններ կատարելու համար օգտագործվող պահեստների ցանկապատերը Ֆասսելը, ինչպես նաեւ առանց պատշաճ թույլտվության բեռնաբակերի, բեռնարկղերի կետերի (հրապարակների) եւ վերը նշված պահեստների տերիտորիայում գտնվելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասը տոկոսի չափով:

Հոդված 139. Օդային տրանսպորտով բեռների անվթարության ապահովմանն ուղղված կանոնները խախտելը

Բեռնարկղերի կապարակնիքներն ու փակիչ հարմարանքները Ֆասսելը, դրանցից կապարակնիքները պոկելը, բեռների առանձին տեղերը, դրանց փաթեթավորումը, ծրարները, ինչպես նաեւ օդային տրանսպորտով բեռների փոխադրումների հետ կապված գործառնություններ կատարելու համար օգտագործվող պահեստների ցանկապատերը Ֆասսելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասը տոկոսի չափով:

Բեռնարկղերը եւ օդային տրանսպորտով բեռների փոխադրման համար նախատեսված տրանսպորտային միջոցները Ֆասսելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսից մինչեւ տասնհինգ տոկոսի չափով:

Հոդված 140. Ճանապարհները, երկաթուղային գծանցումները եւ մյուս ճանապարհային կառուցվածքները փասսելը

Ճանապարհները, երկաթուղային գծանցումները, մյուս ճանապարհային կառուցվածքները կամ ճանապարհային երթուղիների կարգավորման տեխնիկական միջոցները Ֆասսելը, ինչպես նաեւ ճանապարհային երթուղիների համար դիտավորյալ խոչընդոտներ ստեղծելը, այդ թվում՝ նաեւ ճանապարհաձածկը աղբոտելու միջոցով՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 141. Ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտի պահպանության կանոնները խախտելը

Ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտը վարելը, նրա վրա խոտ հնձելը, տնկիները կտրելն ու Ֆասսելը, ճիմահողը վերցնելը եւ հողը դուրս հանելը, կոյուղու, արոյունաբերական, մելիորատիվ ջրերը եւ կեղտաջրերը ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտերի ջրատար կառուցվածքներ եւ հողափոսեր բաց թողնելը առանց ճանապարհային մարմինների հետ համաձայնեցնելու, ինչպես նաեւ այդ հողաշերտում եւ փայտե կամուրջներից 100 մետր հեռավորության վրա խարույկ վառելը, փայտե կամրջակների եւ տախտակամած կամրջակների վրա ծխելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ հինգ տոկոսի չափով:

Հոդված 142. Ավտոմոբիլային ճանապարհների եւ ճանապարհային կառուցվածքների պահպանության կանոնները հողօգտագործողների կողմից խախտելը

Ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտին սահմանակից հողամասերն օգտագործողների կողմից ընդհանուր պետական եւ հանրապետական նշանակության ճանապարհների վրա գտնվող բնակավայրերի շրջաններում հետիոտնի արահետները եւ անցման կամրջակները նրանց ամրացված հողամասերի սահմաններում կառուցելու, նորոգելու եւ կանոնավոր կերպով մաքրելու պարտականությունները խախտելը, ինչպես նաեւ նրանց ամրացված հողամասերից դեպի ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհներ տանող ելքատեղերը կամ մերձատար ուղիները, ներառյալ անցման կամրջակները տեխնիկապես սարքին եւ մաքուր վիճակում պահելու պարտականությունները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ հինգ տոկոսի չափով:

Հոդված 143. Ճանապարհային աշխատանքներին մասնակցելուց խուսափելը

Գործող օրենսդրությանը համապատասխան ճանապարհային աշխատանքներին (տեղական ավտոմոբիլային ճանապարհների շինարարությանը, վերակառուցմանը, նորոգմանը, պահպանմանն ու բարեկարգմանը) մասնակցելուց կոլտնտեսությունների, սովխոզների, արդյունաբերական, տրանսպորտային, շինարարական եւ մյուս ձեռնարկությունների ու տնտեսական կազմակերպությունների ղեկավարների խուսափելը, ինչպես նաեւ այդ աշխատանքների առաջադրված ծավալները սահմանված ժամկետներում չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսից մինչեւ տասնհինգ տոկոսի չափով:

Հոդված 144. Ճանապարհների, երկաթուղային գծանցների եւ ճանապարհային մյուս կառույցների անվտանգության եւ շահագործման կանոնները խախտելը

Ճանապարհները, երկաթուղագծերի անցատեղերը եւ ճանապարհային մյուս կառուցվածքները երթեւեկության համար անվտանգ վիճակում պահելու կանոնները խախտելը կամ երթեւեկությունը ճանապարհների առանձին տեղամասերում ժամանակին արգելելու կամ սահմանափակելու համար միջոցներ չձեռնարկելը, երբ դրանցից օգտվելը սպառնում է երթեւեկության անվտանգությանը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հնգապատիկից մինչեւ տասնապատիկի չափով:

Հոդված 145. Մագիստրալային խողովակաշարերի պահպանության կանոնները խախտելը

Մագիստրալային խողովակաշարերի պահպանության կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 146. Ռադիոկայանքների տեղակայումը եւ շահագործումը առանց գրանցման կամ առանց թույլտվության

Առանց պատշաճ գրանցման կամ առանց թույլտվության (այն դեպքերում, երբ դա պահանջվում է) ռադիոտրանսյալացիոն հանգույցի տեղակայումն ու շահագործումը, անկախ նրա հզորությունից՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչեւ տասնհինգ տոկոսի չափով:

Առանց պատշաճ գրանցման կամ առանց թույլտվության (այն դեպքում, երբ դա պահանջվում է) ռադիոտրանսյալացիոն կետի տեղակայումն ու շահագործումը, անկախ այն ռադիոտրանսյալացիոն հանգույցի գերատեսչական պատկանելությունից, որից նա տեղակայված է՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսի չափով:

Հոդված 147. Ռադիոէլեկտրոնային միջոցների եւ բարձր հաճախականության սարքավորումների արտադրման, կառուցման (տեղադրման), իրացման, ձեռքբերման եւ ներմուծման սահմանված կարգը խախտելը

Ռադիոէլեկտրոնային միջոցների եւ բարձր հաճախականության սարքավորումների արտադրման, կառուցման (տեղադրման), իրացման, ձեռքբերման եւ ներմուծման սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է նախագգուշացում կամ տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հնգապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Նույն խախտումը, որը կատարվել է կրկին անգամ՝ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ ռադիոէլեկտրոնային միջոցների եւ բարձր հաճախականության սարքավորումների արժեքի չափով:

Հոդված 148. Ռադիոէլեկտրոնային միջոցների շահագործման, ռադիոհաճախականությունների օգտագործման կանոնները կամ ռադիոճառագայթման եւ արդյունաբերական թույլատրելի ռադիոխանգարումների նորմերը խախտելը

Ռադիոէլեկտրոնային միջոցների շահագործման, ռադիոհաճախականությունների օգտագործման կանոնները կամ ռադիոճառագայթման եւ արդյունաբերական թույլատրելի ռադիոխանգարումների նորմերը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հնգապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների, պաշտոնատար անձանց եւ քաղաքացիների կողմից ռադիոէլեկտրոնային միջոցներն ու բարձր հաճախականության սարքավորումները, ինչպես նաեւ դրանց հետ կապված փաստաթղթերը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից լիազորված մարմնի ներկայացուցիչներին ստուգման համար ներկայացնելուց հրաժարվելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հնգապատիկի չափով:

Հոդված 149. Կապի գծերի եւ կառուցվածքների պահպանության կանոնները խախտելը

Կապի գծերի եւ կառուցվածքների պահպանության կանոնները խախտելը, ինչպես նաեւ կապի գծային եւ կաբելային կառուցվածքները փչացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսից մինչեւ տասնհինգ տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ տասնհինգ տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 150. Ավտոմատ-հեռախոսները, հեռախոսախցիկները, դրամ մանրող սարքերը, փոստային ավտոմատները, արձնենտային պահարանները եւ սարքերը զնասելը, ինչպես նաեւ հեռախոսացանցին ինքնագլուխ միանալը

Ավտոմատ-հեռախոսները, հեռախոսախցիկները, դրամ մանրող սարքերը, փոստային ավտոմատները, արձնենտային պահարանները կամ արձնենտային սարքերը զնասելը, ինչպես նաեւ հեռախոսները եւ լրացուցիչ սարքերը ինքնագլուխ հեռախոսացանցին միացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհինգ տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով:

ԳԼՈՒԽ 11

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՒՏՈՒՄՆԵՐ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ-ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

Հոդված 151. Քաղաքացիներին բնակարանային հաշվառման վերցնելու կարգը եւ բնակելի տների ու բնակելի տարածությունների բնակեցման ժամկետները խախտելը

Բնակարանային պայմանների բարելավման կարիք ունեցող քաղաքացիներին հաշվառման վերցնելու, հաշվառումից հանելու եւ քաղաքացիներին բնակելի տարածություն հատկացնելու կարգը պաշտոնատար անձանց

կողմից խախտելը, բնակելի տների եւ բնակելի տարածությունների բնակեցման սահմանված ժամկետները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկիչափով:

Հոդված 152. Բազմաբնակարան շենքի ընդհանուր բաժնային սեփականության պահպանման պարտադիր նորմերի պահանջները չկատարելը

Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմնի կողմից ընդհանուր բաժնային սեփականության պահպանման՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված պարտադիր նորմերի պահանջները սահմանված կարգով կամ ժամկետներում չկատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում՝ բազմաբնակարան շենքի ֆիզիկական անձ կառավարման մարմնի կամ իրավաբանական անձ կառավարման մարմնի պատասխանատու անձի կամ համայնքի ղեկավարի կամ նրա նշանակած պատասխանատու պաշտոնատար անձի նկատմամբ:

Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմնի կողմից ընդհանուր բաժնային սեփականության պահպանման՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված պարտադիր նորմերի պահանջները նախազգուշացումից հետո պետական լիազոր մարմնի սահմանած կարգով եւ ժամկետներում չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում բազմաբնակարան շենքի ֆիզիկական անձ կառավարման մարմնի կամ իրավաբանական անձ կառավարման մարմնի պատասխանատու պաշտոնատար անձի կամ համայնքի ղեկավարի կամ նրա նշանակած պատասխանատու պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված արարքը կատարելը, որն ուղղակի վտանգ է ներկայացրել ընդհանուր բաժնային սեփականությանը, շինությունների սեփականատերերի կամ այլ մարդկանց կյանքին, առողջությանը, անձանց գույքին, շրջակա միջավայրին՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում բազմաբնակարան շենքի ֆիզիկական անձ կառավարման մարմնի կամ իրավաբանական անձ կառավարման մարմնի պատասխանատու պաշտոնատար անձի կամ համայնքի ղեկավարի կամ նրա նշանակած պատասխանատու պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Հոդված 152.1. Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմինների կողմից օրենքի պահանջները խախտելը

Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմինների կողմից օրենքով սահմանված կարգով կամ ժամկետներում հաշվետվությունները կամ պարտադիր հրապարակման ենթակա իրազեկումները կամ ծանուցումները չհրապարակելը կամ չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձ կառավարման մարմնի կամ իրավաբանական անձ կառավարման մարմնի պատասխանատու պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով:

Նոր ստեղծված կամ օրենքով սահմանված կարգով լիազորությունները դադարած բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմինների կողմից այդ մասին սահմանված ժամկետներում շենքի սեփականատերերին կամ համայնքի ղեկավարին չճանուցելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձ կառավարման մարմնի կամ իրավաբանական անձ կառավարման մարմնի պատասխանատու պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված արարքը, որի հետեւանքով պատճառվել է նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկից ավելի զուսս՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ֆիզիկական անձ կառավարման մարմնի կամ իրավաբանական անձ կառավարման մարմնի պատասխանատու պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Համայնքի ղեկավարի կամ նրա նշանակած պատասխանատու պաշտոնատար անձի կողմից սահմանված կարգով կամ դեպքերում բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմնի գործառույթները չիրականացնելը կամ ոչ պատշաճ իրականացնելը կամ օրենքով սահմանված տեղեկանքները սահմանված կարգով կամ ժամկետներում շենքի սեփականատերերին չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Հոդված 153. Բնակելի տարածություն կամ ժամանակավոր կացարան ինքնակամ զբաղեցնելը

Պետական, հանրային, բնակարանային-շինարարական կոոպերատիվների եւ անհատական բնակարանային ֆոնդերի տներում բնակելի տարածություն, ինչպես նաեւ ժամանակավոր կացարան ինքնակամ զբաղեցնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 154. Շենքեր եւ շինություններ ինքնակամ կառուցելը

1. Սեփականության կամ հողօգտագործման իրավունք ունեցող անձանց կողմից այդ հողամասի վրա շենքեր եւ շինություններ ինքնակամ կառուցելը, ինչպես նաեւ բազմաբնակարան շենքերում կամ շենքերին կից ինքնակամ կառույցներ կատարելը, բացառությամբ գյուղական համայնքներում տնամերձ հողամասի վրա ինքնակամ կառուցված անհատական բնակելի տան՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

Գյուղական համայնքներում տնամերձ հողամասի վրա բնակելի տուն ինքնակամ կառուցելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Հողօգտագործման իրավունք չունեցող անձանց կողմից պետությանը եւ համայնքներին սեփականության իրավունքով պատկանող հողամասերի վրա շենքեր եւ շինություններ ինքնակամ կառուցելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չորսհարյուրապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված արարքներ կատարել շարունակելը սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված կարգով տուգանք նշանակելուց հետո՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրինգհարյուրապատիկի չափով:

Խմբ. ՀՕ-192-Ն, 02.11.05, N 71 (443), 16.11.05

Հոդված 154.1. Կառուցապատումը համապատասխան քաղաքաշինական գործունեության համար սահմանված քաղաքաշինական նորմերով նախատեսված ժամկետներում չավարտելը

Կառուցապատումը համապատասխան քաղաքաշինական գործունեության համար սահմանված քաղաքաշինական նորմերով նախատեսված ժամկետներում չավարտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ շինարարության նախահաշվային արժեքի մեկ տոկոսի չափով:

Տուգանքը նշանակելուց հետո՝ նոր սահմանված ժամկետում, կառուցապատումը չավարտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ շինարարության նախահաշվային արժեքի տասը տոկոսի չափով:

Հոդված 155. Ամառային այգետնակներ կառուցելու, ինչպես նաեւ կոլեկտիվ այգեգործություն կազմակերպելու եւ վարելու կանոնները խախտելը

Քաղաքացիների կողմից ամառային այգետնակների շինարարություն իրականացնելը առանց պատշաճ համաձայնեցված նախագծի կամ շինարարությունն սկսելու ժամանակ գործող Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված նորմաներից շեղվելով՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսից մինչեւ տասնհինգ տոկոսի չափով:

Այգեգործական ընկերության անդամ ընդունվելու կանոնները խախտելը, կոլեկտիվ այգու համար հատկացված հողամասը իրացնելը առանց դրա տերիտորիայի կազմակերպման ու կառուցապատման նախագծի կամ այդ նախագծի խախտումով, ամառային այգետնակների շինարարություն թույլ տալը առանց պատշաճ համաձայնեցված նախագծի կամ շինարարությունն սկսելու ժամանակ գործող Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված նորմաներից շեղվելով, այդպիսի տնակները շահագործման ընդունելը, կոլեկտիվ այգու տերիտորիայում ընդհանուր օգտագործման շինությունների եւ կառուցվածքների շինարարություն իրականացնելը առանց պատշաճ համաձայնեցված նախագծի կամ դրանից շեղվելով, շինանյութերի ապօրինի բացթողումը, տրանսպորտային միջոցների, մեխանիզմների, աշխատուժի ապօրինի օգտագործումը, այգեգործական ընկերության օբյեկտների շինարարությունում ոչ մասնագիտացված շինարարական կազմակերպությունների ներգրավումը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 156. Ընդհանուր օգտագործման տարածքներում բարեկարգման կանոնները խախտելը

Ընդհանուր օգտագործման տարածքներում բարեկարգման կանոնները խախտելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քառասնապատիկի չափով:

Հոդված 157. Ընդհանուր օգտագործման տարածքներում կանաչ գոտիները զրկելը

Ընդհանուր օգտագործման տարածքներում կանաչ գոտիները զրկելը, ինչպես նաև պաշտոնատար անձանց կողմից իրենց տնօրինության տակ գտնվող կանաչ գոտիների պահպանության ուղղությամբ միջոցներ չձեռնարկելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների, կառուցապատողների կամ շինարարություն իրականացնողների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրիսնապատիկի չափով:

Հոդված 157.1. Կենսագործունեության միջավայրի ծրագրվող փոփոխությունների մասին հասարակությանը չիրազեկելը

Կենսագործունեության միջավայրի ծրագրվող փոփոխությունների մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հասարակությանը չիրազեկելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 157.2. Սահմանված կարգի խախտումներով ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքներ տրամադրելը

Սահմանված կարգի խախտումներով ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքներ տրամադրելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 157.3. Կառուցապատողներին ինժեներական ենթակառուցվածքների նախագծման, կառուցման եւ շահագործման տեխնիկական պայմաններ տրամադրելու կարգը խախտելը կամ ոչ հավաստի տվյալներ տրամադրելը

Ինժեներական սպասարկում իրականացնող ծառայությունների կողմից կառուցապատողներին օբյեկտի ինժեներական ենթակառուցվածքների նախագծման, կառուցման եւ շահագործման տեխնիկական պայմաններ տրամադրելու կարգը խախտելը կամ ոչ հավաստի տվյալներ տրամադրելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հողված 157.4. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության եւ (կամ) նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների խախտումներով մշակված քաղաքաշինական փաստաթղթերի վերաբերյալ փորձագիտական դրական եզրակացություն, ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած դեպքերում նախագծային աշխատանքների կապալառուի կողմից գրավոր երաշխավորագիր տալը

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության եւ (կամ) նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների խախտումներով մշակված քաղաքաշինական փաստաթղթերի վերաբերյալ փորձագիտական դրական եզրակացություն, ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած դեպքերում նախագծային աշխատանքների կապալառուի կողմից գրավոր երաշխավորագիր տալը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Նույն արարքը, որը պատճառ է դարձել շենքի, շինության ամրության, կայունության, հուսալիության նորմատիվային ցուցանիշների նվազեցմանը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

Նույն արարքը, որը պատճառ է դարձել շինարարության ընթացքում տեխնիկական վթարների՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չորսհարյուրապատիկի չափով:

Հողված 157.5. Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքին չհամապատասխանող նախագծերը համաձայնեցնելը

Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքին չհամապատասխանող նախագծերը համաձայնեցնելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

Հողված 157.6. Շինարարության եւ քանդման թույլտվություններ տալու սահմանված կարգը խախտելը

Շինարարության եւ քանդման թույլտվություններ տալու սահմանված կարգը խախտելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Հողված 157.7. Կառուցապատողի կողմից առանց համապատասխան լիցենզիա ունեցող անձանց միջոցով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով լիցենզավորման ենթակա շինարարական աշխատանքներ իրականացնելը

Կառուցապատողի կողմից առանց համապատասխան լիցենզիա ունեցող անձանց միջոցով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով լիցենզավորման ենթակա շինարարական աշխատանքներ իրականացնելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում կառուցապատողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկի չափով:

Հողված 157.8. Շինարարության ընթացքում հաստատված նախագծի, ստանդարտների, շինարարական արտադրության եւ ընդունման նորմերի, ինչպես նաեւ տեխնիկական հսկողության կարգի խախտումներ թույլ տալը

Շինարարության ընթացքում հաստատված նախագծի, ստանդարտների, շինարարական արտադրության եւ ընդունման նորմերի, ինչպես նաեւ տեխնիկական հսկողության կարգի խախտումներ թույլ տալը, եթե դրանք չեն ազդում շենքի, շինության ամրության, կայունության, հուսալիության վրա, վտանգ չեն պարունակում մարդկանց եւ (կամ) շրջակա միջավայրի համար եւ կարող են վերացվել՝ առանց դադարեցնելու ընդհանուր շինարարական աշխատանքները՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված խախտումներ թույլ տալը, եթե դրանք կարող են ազդել շենքի, շինության ամրության, կայունության, հուսալիության վրա, վտանգ են պարունակում մարդկանց եւ (կամ) շրջակա միջավայրի համար եւ չեն կարող վերացվել առանց դադարեցնելու ընդհանուր շինարարական աշխատանքները՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված խախտումներ թույլ տալը, եթե դրանք հանգեցրել են տեխնիկական վթարների՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չորսհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 157.9. Տեխնիկական հսկողություն իրականացնողների կողմից քաղաքաշինական պետական տեսչությանը շինարարությունում տեխնիկական վթարների մասին քառասունութ ժամվա ընթացքում տեղյակ չպահելը

Տեխնիկական հսկողություն իրականացնողների կողմից քաղաքաշինական պետական տեսչությանը շինարարությունում տեխնիկական վթարների մասին քառասունութ ժամվա ընթացքում լիազորված մարմնի սահմանած կարգով տեղյակ չպահելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում տեխնիկական հսկողություն իրականացնողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 157.10. Քաղաքաշինական պետական տեսչության տեսուչին ստուգվող օբյեկտ մուտք գործել արգելելը, տեսչության կողմից տրված պարտադիր կատարման ցուցումները չկատարելը

Քաղաքաշինական պետական տեսչության տեսուչին ստուգվող օբյեկտ մուտք գործել արգելելը, տեսչության կողմից տրված պարտադիր կատարման ցուցումները չկատարելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 157.11. Ավարտված շինարարության շահագործման փաստագրման կարգը խախտելը

Ավարտված շինարարության շահագործման փաստագրման կարգը խախտելը՝

- առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

[Հոդված 157.12. Ինքնակամ շինարարության կասեցման, կանխարգելման ուղղությամբ օրենքով սահմանված կարգով միջոցներ չձեռնարկելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-192-Ն, 02.11.05, N 71 (443), 16.11.05)]

Հոդված 158. Առևտրի իրականացման վայրի կազմակերպչի, առևտրի, հանրային սննդի վաճառողի եւ կենցաղային ծառայություններ կատարողի կողմից օրենքով սահմանված պահանջները խախտելը

Պիտանիության ժամկետն անցած ապրանքներ վաճառելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով:

Առանց համապատասխանության նշանի մակնշմամբ, սերտիֆիկատով կամ գրանցված հայտարարագրով համապատասխանության պարտադիր հավաստման ենթակա ապրանքներ վաճառելը (ծառայություններ մատուցելը)՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի, կատարողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով:

Տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին չհամապատասխանող ապրանքներ վաճառելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով:

Առեւտրի, հանրային սննդի եւ կենցաղային ծառայության օբյեկտներում եւ առեւտրի իրականացման վայրերում օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին բավարարող ցուցանակով չապահովելը եւ աշխատանքային ռեժիմը չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի, կատարողի, կազմակերպչի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչեւ երեսնապատիկի չափով:

Ելնելով տվյալ առեւտրի օբյեկտի առանձնահատկություններից՝ առեւտրի օբյեկտը օրենքով վաճառքի թույլատրված ապրանքների համար օրենսդրությանը համապատասխան՝ ընդունման, պահման եւ վաճառքի պայմաններն ապահովող սարքավորումներով եւ առեւտրատեխնոլոգիական պարագաներով, այդ թվում՝ օրենքով սահմանված կարգով ստուգաչափված կշեռքներով, կշռաքարերով եւ չափման այլ համապատասխան թույլատրելի միջոցներով, պահեստային, վարչակենցաղային, ապրանքների վաճառքի նախապատրաստման համար անհրաժեշտ սենքերով չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչեւ երեսնապատիկի չափով:

Հանրային սննդի օբյեկտը տեխնոլոգիական գործընթացն ապահովող համապատասխան սարքավորումներով, այդ թվում՝ օրենքով սահմանված կարգով ստուգաչափված կշեռքներով, կշռաքարերով եւ չափման այլ համապատասխան թույլատրելի միջոցներով, ինչպես նաեւ տվյալ հանրային սննդի գործունեությունն իրականացնելու համար նախատեսված գույքով չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչեւ երեսնապատիկի չափով:

Առեւտրի օբյեկտից դուրս սգո ծիսակատարություններին վերաբերող ապրանքների նմուշներ ցուցադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչեւ երեսնապատիկի չափով:

Հանրային սննդի օբյեկտներում օրենքով սահմանված դեպքերում առանց մասնագիտական պատրաստվածությունը հավաստող փաստաթղթի աշխատանքի ընդունելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից մինչեւ հիսնապատիկի չափով:

Կենցաղային ծառայության օբյեկտներում օրենքով սահմանված դեպքերում առանց մասնագիտական պատրաստվածությունը հավաստող փաստաթղթի կամ առանց առնվազն երկու տարվա համապատասխան աշխատանքային ստաժի աշխատանքի ընդունելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում կատարողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից մինչեւ հիսնապատիկի չափով:

Վաճառողի կողմից սննդամթերքի վաճառքով զբաղվող առեւտրի եւ հանրային սննդի օբյեկտների աշխատողներին աշխատանքային արտահագուստի կրումը չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչեւ քսանապատիկի չափով:

Գյուղատնտեսական արտադրանքի շուկաներում փորձաքննություն պահանջող գյուղատնտեսական արտադրանքի որակի ստուգման նպատակով համապատասխան սարքավորումներով հագեցված լաբորատորիայով չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում տվյալ առեւտրի իրականացման վայրի կազմակերպչի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով:

Առեւտրի իրականացման վայրի կազմակերպչի կողմից օրենքով սահմանված դեպքերում առանց համապատասխան պայմանագրերի կնքման վաճառատեղերի տրամադրումը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչեւ երեքհարյուրապատիկի չափով՝ յուրաքանչյուր տրամադրված տեղի համար:

Առեւտրի, հանրային սննդի օբյեկտներում, սպառողական ապրանքների, գյուղատնտեսական արտադրանքի, կենդանիների շուկաներում, կրպակներում «Առեւտրի եւ ծառայությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով արգելվող ապրանքներ վաճառելը (իրացնելը)

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի, առեւտրի իրականացման վայրի կազմակերպչի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչեւ երեսնապատիկի չափով:

Առեւտրի օբյեկտում սննդամթերքի եւ ոչ պարենային ապրանքների, ինչպես նաեւ գյուղատնտեսական արտադրանքի վաճառքն ըստ ապրանքախմբերի առանձին բաժիններում, իսկ առեւտրի իրականացման վայրերում սննդամթերքի, ոչ պարենային ապրանքների, գյուղատնտեսական արտադրանքի վաճառքը ըստ ապրանքախմբերի տարանջատված մեկուսամասերում չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի, առեւտրի իրականացման վայրի կազմակերպչի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից մինչեւ հինսնապատիկի չափով:

Դեղատներում գնորդին (սպառողին) վաճառված պատշաճ որակի դեղերը փոխարինելը եւ (կամ) հետ վերցնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչեւ երեսնապատիկի չափով:

18 տարին չլրացած անձանց ծխախոտի, ալկոհոլային խմիչքների, թմրամիջոցների եւ հոգեմետ նյութերի, սարսափ կամ էրոտիկա բովանդակող գրականության եւ տեսաերիզների վաճառքի մեջ ներգրավելը, ինչպես նաեւ 18 տարին չլրացած անձանց նման ապրանքներ վաճառելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով:

Խմբ. ՀՕ-262-Ն, 28.12.05, ՀՀՊՏ N 83 (455), 30.12.05

ԳԼՈՒԽ 12

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱՄԱԽՏՈՒՄՆԵՐ ԱՌԵՎՏՐԻ, ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ԵՎ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԱՐՀԵՍՏՆԵՐՈՎ ՁԲԱՂՎԵԼՈՒ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

[Հոդված 159. Ոգելից խմիչքների առեւտրի կանոնները խախտելը (Վերաց-վել է 03.12.96 օրենք)]

Հոդված 160. Ողորկափող որսորդական հրազենի վաճառքի կարգը խախտելը

Առեւտրական ձեռնարկությունների (կազմակերպությունների) աշխատողների կողմից ներքին գործերի մարմինների թույլտվություն չունեցող քաղաքացիներին, ձեռնարկություններին, հիմնարկներին եւ կազմակերպություններին ողորկափող որսորդական հրազեն եւ զինամթերք վաճառելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

Նույն գործողությունները այն անձի կողմից կատարելը, որը նշված խախտման համար վարչական տույժի է ենթարկվել մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչեւ դրա լրիվ չափը:

[Հոդված 161. Կոլտնտեսային շուկաներում առեւտրի կանոնները խախտելը (Վերացվել է 03.12.96 օրենք)]

Հոդված 162. Ոչ սահմանված տեղերում առեւտուր անելը

Ոչ սահմանված տեղերում առեւտուր անելը, բացառությամբ սույն հոդվածի երկրորդ մասով նախատեսված դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչեւ երեսնապատիկի չափով:

Բուսական ծագում ունեցող գյուղատնտեսական արտադրանքի ոչ սահմանված տեղերում առևտուր անելը, բացառությամբ 0803-0805, 081050 000 ծածկագրերին դասվող արտադրանքի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափով:

Խմբ. ՀՕ-262-Ն, 28.12.05, ՀՀՊՏ N 83 (455), 30.12.05

[Հոդված 162.1. Շինանյութեր ձեռք բերելու կարգը խախտելը (Վերացվել է 03.12.96 օրենք)]

[Հոդված 162.2. Ապրանքների եւ այլ առարկաների ապօրինի վաճառքը (Վերացվել է 03.12.96 օրենք)]

[Հոդված 163. Մանր սպեկուլյացիա (Վերացվել է 13.01.97 օրենք)]

[Հոդված 164. Անասուններին ու թռչուններին կերակրելու համար պետական կամ կոոպերատիվ խանութներից հաց եւ այլ սննդա-մթերք գնելը (Վերացվել է 13.01.97 օրենք)]

Հոդված 165. Արժութային հարաբերությունները կարգավորող օրենքների եւ իրավական այլ ակտերի խախտումները

Հայաստանի Հանրապետությունում ապրանքների իրացման, աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման փողային գնանշումները, ինչպես նաեւ այդ գործարքների դիմաց փողային վճարումները Հայաստանի Հանրապետության դրամով իրականացնելու պահանջը չկատարելը, ինչպես նաեւ արժութային հարաբերությունները կարգավորող օրենքներով եւ իրավական այլ ակտերով սահմանված այլ պահանջներ չկատարելը՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում՝ խախտման գումարի չափով, ընդ որում՝ յուրաքանչյուր պահանջի մի քանի խախտումներ թույլ տալու դեպքում յուրաքանչյուր խախտումը համարվում է մեկ խախտում:

[2-րդ եւ 3-րդ պարբ. ուժը կորցրել են ՀՕ-248-Ն, 22.12.05, ՀՀՊՏ N 81 (453), 28.12.05]

[Հոդված 165.1. Արժեթղթեր թողարկողի կողմից, ինչպես գրանցող պետական լիազորված մարմին ներկայացվող, այնպես էլ մամուլում հրապարակվող արժեթղթերի թողարկման ազդագրում դիտավորությամբ ապատեղեկատվություն գետեղելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-248-Ն, 22.12.05, ՀՀՊՏ N 81 (453), 28.12.05)]

[Հոդված 165.2. Արժեթղթեր թողարկողի կամ նրա լիազորած անձի, ինչպես նաեւ արժեթղթերի շուկայի մասնակիցների կողմից, առանց պետական լիազորված մարմնում արժեթղթերի թողարկման ազդագրի գրանցման, արժեթղթերի ազատ շրջանառություն կամ բաց տեղաբաշխում իրականացնելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-248-Ն, 22.12.05, ՀՀՊՏ N 81 (453), 28.12.05)]

[Հոդված 165.3. Հայաստանի Հանրապետությունում արժեթղթերի կամ դրանց սերտիֆիկատների ձեւավորման եւ պատրաստման միասնական ստանդարտներին չհամապատասխանող արժեթղթեր թողարկելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-248-Ն, 22.12.05, ՀՀՊՏ N 81 (453), 28.12.05)]

[Հոդված 165.4. Արժեթղթերի շուկայի մասնակիցների, արժեթղթեր թողարկողների, արժեթղթերի ձեւաթղթեր (բլանկներ) պատրաստող, ներկրող եւ իրացնող անձանց կողմից պետական լիազորված մարմին ներկայացվող հաշվետվության մեջ դիտավորությամբ ապատեղեկատվություն գետեղելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-248-Ն, 22.12.05, ՀՀՊՏ N 81 (453), 28.12.05)]

[Հոդված 165.5. Արժեթղթերի շուկայի մասնակիցների, արժեթղթեր թողարկողների, արժեթղթերի ձեւաթղթեր (բլանկներ) պատրաստող, ներկրող եւ իրացնող անձանց կողմից պետական լիազորված մարմին հաշվետվություն ներկայացնելու՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-248-Ն, 22.12.05, ՀՀՊՏ N 81 (453), 28.12.05)]

[Հոդված 165.6. Արժեթղթեր թողարկողի կողմից մամուլում արժեթղթերի թողարկման ազդագրի հրապարակման օրվանից արժեթղթերը տասն օրից շուտ ազատ շրջանառության մեջ դնելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-248-Ն, 22.12.05, ՀՀՊՏ N 81 (453), 28.12.05)]

[Հոդված 165.7. Արժեթղթեր թողարկողի կողմից մինչեւ դրանց թողարկման ազդագրի՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գրանցումը արժեթղթեր գովազդելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-248-Ն, 22.12.05, ՀՀՊՏ N 81 (453), 28.12.05)]

[*Հոդված 165.8. Արժեթղթեր թողարկողի կամ նրա կողմից լիազորված եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն համապատասխան լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձի կողմից անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի գրանցամատյան (ռեեստր) չվարելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-248-Ն, 22.12.05, ՀՀՊՏ N 81 (453), 28.12.05)]*

Հոդված 165.9. Հանցավոր ճանապարհով ստացված եկամուտների օրինականացման եւ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին օրենքների եւ իրավական այլ ակտերի պահանջների խախտումները

Հանցավոր ճանապարհով ստացված եկամուտների օրինականացման եւ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին օրենքներով եւ այլ իրավական ակտերով նախատեսված հաշվետվություն տրամադրող անձանց (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորվող եւ վերահսկվող անձանց) պաշտոնատար անձանց կողմից այդ օրենքներով եւ իրավական ակտերով սահմանված տեղեկությունները կամ հաշվետվությունները չներկայացնելը կամ ոչ պատշաճ ներկայացնելը, այն է՝ սահմանված ժամկետներում կամ ամբողջ ծավալով կամ ոչ սահմանված ձեռով ներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Նույն գործողությունները, որոնք կրկին անգամ կատարվել են վարչական տույժ նշանակելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

[*Հոդված 166. Օտարերկրյա վայրուտայի դիմաց՝ առանց դրանք այդպիսի վայրուտայի փոխարկելու իրավունքի, ձեռք բերվող վճարման փաստաթղթերի ապօրինի վաճառքը (Վերացվել է 03.12.96 օրենք)]*

Հոդված 166.1. Պետական ծառայողների կողմից պաշտոնի բերումով ստացած արժեքավոր նվերները պետությանը չհանձնելը

Պետական ծառայողների կողմից պետական եւ ոչ պետական ձեռնարկություններից, հիփսարկներից եւ կազմակերպություններից, ինչպես նաեւ արտասահմանյան պետություններից, կազմակերպություններից, ֆիրմաներից պաշտոնի բերումով ստացած արժեքավոր նվերները սահմանված կարգով պետությանը չհանձնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի լրիվ չափով՝ նվեր ստացված առարկաների բռնագրավմամբ, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ տուգանքի նշանակում նվերի արժեքի քառապատիկ չափով:

Հոդված 167. Բենզինի կամ այլ վառելիքաքսուքային նյութերի ապօրինի բացթողումը կամ ձեռքբերումը

Պետական կամ հասարակական ձեռնարկություններին, հիփսարկներին եւ կազմակերպություններին պատկանող բենզինի կամ վառելիքաքսուքային այլ նյութերի ապօրինի բացթողումը կամ ապօրինի ձեռքբերումը, հափշտակման նշանների բացակայության դեպքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի լրիվ չափից մինչեւ կրկնապատիկը:

[*Հոդված 168. Որսի միջոցով ձեռք բերված մուշտակամորթ զագանների արժեքավոր տեսակների մորթիները պետությանը պարտադիր հանձնելուց խուսափելը, մորթիների ապօրինի վաճառքը, գնումը, փոխանակումը եւ վերամշակումը (Վերացվել է 03.12.96 օրենք)]*

Հոդված 169. Ապօրինի ձեռնարկատիրությամբ զբաղվելը

Ապօրինի ձեռնարկատիրությամբ զբաղվելը, այսինքն՝ առանց պետական գրանցման ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելը կամ առանց լիցենզիայի պետական լիցենզավորման ենթակա տնտեսական գործունեությամբ զբաղվելը կամ առանց համապատասխան լիցենզիայի արտարժույթի փոխանակման գործունեությամբ զբաղվելը կամ պետական մենաշնորհի հանդիսացող ձեռնարկատիրական գործունեությամբ ապօրինի զբաղվելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհինգապատիկից մինչեւ երեսնապատիկի չափով:

Այօրինի շահումով խաղեր կամ խաղատնային գործունեություն կազմակերպելը, այսինքն՝ առանց համապատասխան լիցենզիայի շահումով խաղերով կամ խաղատնային գործունեությամբ զբաղվելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ այդպիսի գործունեությամբ զբաղվելու լիցենզիա ստանալու համար օրենքով սահմանված պետական տուրքի հնգապատիկի չափով:

Հոդված 169.1. Հաշվապահական հաշվառումը (գրանցումը) խախտումով վարելը, երբ դա կարող է առաջացնել (առաջացրել է) հարկի կամ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարման նվազեցում, կամ հայտարարագիրը, հաշվարկը սահմանված ժամկետում չներկայացնելը

Հաշվապահական հաշվառումից բացի, օրենսդրությամբ նախատեսված այլ հաշվառում (գրանցում) չվարելը կամ ձեռնարկատիրական գործունեության առարկաները չգրանցելը կամ հաշվառումը (գրանցումը) այնպիսի խախտումով վարելը կամ հայտարարագրի կամ հաշվարկի կամ հաշվետվության (այդ թվում՝ հաշվապահական) կամ հարկման կամ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարման հիմք հանդիսացող այլ փաստաթղթի մեջ այնպիսի կեղծ տվյալներ մտցնելը, որոնք կարող են առաջացնել (առաջացրել են) հարկի կամ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարման նվազեցում՝

Փոփ. ՀՕ-217-Ն, 03.12.05, ՀՀՊՏ N 78 (450), 14.12.05

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհինգապատիկից մինչև քսանհինգապատիկի չափով:

Հայտարարագիրը կամ հաշվարկը կամ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված այլ փաստաթուղթ, բացառությամբ ֆինանսական հաշվետվությունների, հարկային տեսչության կամ սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի մարմիններ կամ օրենքով սահմանված դեպքերում տեղական ինքնակառավարման մարմիններ սահմանված ժամկետում չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչև քսանապատիկի չափով:

Հոդված 169.2. Պետական վիճակագրական դիտարկումների իրականացման համար անհրաժեշտ տվյալներ ներկայացնելու կարգը խախտելը կամ տվյալներն աղավաղելը

Ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից պետական վիճակագրական դիտարկումների համար անհրաժեշտ հաշվետվություններն ու տեղեկատվությունը սահմանված ժամկետներում եւ ամբողջ ծավալով չներկայացնելը, ինչպես նաեւ դրանք ոչ սահմանված ձևով, աղավաղումներով եւ անստորագիր ներկայացնելը՝

առաջացնում են նախագուշացում կամ տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

Նույն խախտումների կատարումն այն անձի կողմից, որը նշված խախտումների համար վարչական տույժի է ենթարկվել մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 169.3. Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի կողմից պահանջվող, օրենսդրությամբ սահմանված անհրաժեշտ փաստաթղթեր եւ այլ տեղեկատվություն չներկայացնելը կամ ոչ հավաստի տեղեկություններ ներկայացնելը

Պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների պաշտոնատար անձանց կողմից Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի կողմից պահանջվող, օրենսդրությամբ սահմանված անհրաժեշտ փաստաթղթեր եւ այլ տեղեկատվություն չներկայացնելը կամ ոչ հավաստի տեղեկություններ ներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Նույն խախտումը վարչական տույժի ենթարկված անձի կողմից մեկ տարվա ընթացքում կրկին անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Հողված 169.4. Բնապահպանական եւ բնօգտագործման վճարների հաշվարկ-հաշվետվությունները չներկայացնելը, անհրաժեշտ տվյալները ներկայացնելու կարգը խախտելը կամ տվյալներն աղավաղելը

Վճարողների կողմից բնապահպանական եւ բնօգտագործման վճարների հաշվարկ-հաշվետվությունները սահմանված ժամկետներում բնապահպանական մարմիններ չներկայացնելը, ինչպես նաեւ դրանք ոչ սահմանված ձեւով, աղավաղումներով, անստորագիր ներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով:

Նույն խախտումների կատարումն այն անձի կողմից, որը վարչական տույժի է ենթարկվել մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

[**Հողված 169.4. Վարձու աշխատողների աշխատանքի ընդունման, նույն գործատուի մոտ այլ աշխատանքի փոխադրման եւ աշխատանքից ազատման վերաբերյալ հրամանագիրքը վարելու եւ պահպանելու կարգը խախտելը** (Ուժը կորցրել է ՀՕ-31-Ն)]

Հողված 169.5. Չձեւակերպված աշխատող պահելը

Կազմակերպությունում կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ մոտ առանց Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձեւակերպելու աշխատող պահելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով՝ յուրաքանչյուր չձեւակերպված աշխատողի համար:

Նույն խախտումը վարչական տույժ նշանակվելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով՝ յուրաքանչյուր չձեւակերպված աշխատողի համար:

Սույն հողվածով սահմանված տուգանքները չեն կիրառվում վարձու աշխատողների աշխատանքային պայմանագրերի գրանցամատյանը, իսկ պետական մարմիններում եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններում՝ աշխատանքի ընդունման եւ աշխատանքից ազատման հրամանագիրքը վարելու եւ պահպանելու կարգի խախտման դեպքերում:

Լր., փոփ ՀՕ-217-Ն, 03.12.05, ՀՀՊՏ N 78 (450), 14.12.05

Հողված 169.6. Առեւտրի եւ սպասարկման ոլորտում աշխատողի կողմից անվանաքարտ չկրելը

Առեւտրի եւ սպասարկման ոլորտում աշխատողի կողմից Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով անվանաքարտ չկրելը գործատուի համար՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով՝ յուրաքանչյուր վարձու աշխատողի համար:

Հողված 169.7. Աշխատանքային պայմանագրերը սահմանված ժամկետում գործատուի աշխատանքային պայմանագրերի գրանցամատյանում չգրանցելը, ինչպես նաեւ պետական մարմիններում եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններում աշխատանքի ընդունման եւ աշխատանքից ազատման հրամանագրքի վարման կարգը խախտելը

Վարձու աշխատողների հետ կնքված աշխատանքային պայմանագիրը սահմանված ժամկետում գործատուի աշխատանքային պայմանագրերի գրանցամատյանում չգրանցելը կամ աշխատանքային պայմանագրերի գրանցամատյան չվարելը, ինչպես նաեւ պետական մարմիններում եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններում աշխատանքի ընդունման եւ աշխատանքից ազատման հրամանագրքի վարման սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Նույն խախտումը, որը կատարվել է կրկին անգամ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

Խմբ. ՀՕ-217-Ն, 03.12.05, ՀՀՊՏ N 78 (450), 14.12.05

Հոդված 169.8. Գործատուի կողմից աշխատավարձ չհաշվարկելը եւ (կամ) չվճարելը

Գործատուի կողմից օրացուցային տարվա ընթացքում առնվազն 2 անգամ օրենքով սահմանված ժամկետում աշխատավարձ չհաշվարկելը եւ (կամ) օրենքով սահմանված ժամկետից հետո՝ 15 օրվա ընթացքում, աշխատավարձ չվճարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ չհաշվարկված կամ հաշվարկված եւ չվճարված աշխատավարձի մեկ քառորդի չափով, բայց հինգ հարյուր հազար դրամից ոչ ավելի:

Նույն խախտումը, որը կատարվել է կրկին անգամ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ չհաշվարկված կամ հաշվարկված եւ չվճարված աշխատավարձի մեկ երկրորդի չափով, բայց մեկ միլիոն դրամից ոչ ավելի:

Գործատուն ազատվում է սույն հոդվածով նախատեսված՝ աշխատավարձ չվճարելու համար սահմանված պատասխանատվությունից, եթե աշխատավարձ ստացողը գործատուին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով չի ներկայացրել իր սոցիալական ապահովության քարտի համարը:

Լր. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05

Հոդված 169.9. Հաշվապահական հաշվառում չվարելը

Հաշվապահական հաշվառում չվարելը՝ տնտեսական գործառնությունների համ-ընդհանուր եւ անընդհատ փաստաթղթային հաշվառման միջոցով կազմակերպության ակտիվների, սեփական կապիտալի, պարտավորությունների վիճակի ու շարժի վերաբերյալ, դրամական արտահայտությամբ, տեղեկատվության հավաքման, գրանցման եւ ընդհանրացման համակարգ չունենալը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինսնապատիկի չափով:

Նույն խախտման կատարումն այն անձի կողմից, որը նշված խախտման համար վարչական տույժի է ենթարկվել մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրհինսնապատիկի չափով:

Հոդված 169.10. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն չսահմանելը

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն չսահմանելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

Հոդված 169.11. Հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերը եւ այլ տեղեկությունները չպահպանելը

Հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերը, ինչպես նաեւ համակարգչային (էլեկտրոնային) կրիչների վրա գտնվող տեղեկատվությունը՝ սկզբնական հաշվառման փաստաթղթերը, գրանցամատյանները, ֆինանսական հաշվետվությունները, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը վերաբերող փաստաթղթերը, հաշվապահական հաշվառման մեքենայական մշակման ծրագրերն օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինսնապատիկի չափով:

Հոդված 169.12. Պետական մարմիններ ֆինանսական հաշվետվությունները չներկայացնելը կամ դրանք չհրատարակելը

Օրենքով սահմանված դեպքերում եւ ժամկետներում ֆինանսական հաշվետվությունները պետական մարմիններ չներկայացնելը կամ դրանք օրենքով սահմանված կարգով եւ ժամկետներում չհրապարակելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով: Տուգանքի նշանակման օրվանից հետո՝ երեսույն օրվա ընթացքում, ֆինանսական հաշվետվությունները պետական մարմիններ չներկայացնելը կամ դրանք օրենքով սահմանված կարգով չհրապարակելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 169.13. Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունները չորակավորված հաշվապահի կողմից ստորագրելը կամ անստորագիր ներկայացնելը

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններն ստորագրելը հաշվապահի կողմից, որը որակավորված չէ հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող պետական մարմնի սահմանած կարգով, կամ անստորագիր ներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Նույն խախտման կատարումն այն անձի կողմից, որը նշված խախտման համար վարչական տույժի է ենթարկվել անմիջապես նախորդող ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնելիս՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 169.14. Իր անվանման մեջ առանց լիցենզիայի չթույլատրված բառերն օգտագործելը

Առանց համապատասխան լիցենզիա ստանալու՝ օրենքով սահմանված բառերը կամ դրանց ածանցյալներն իր անվանման մեջ վեց ամսից ավելի ժամկետով օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Տուգանքի նշանակման օրվանից հետո՝ չորսամսյա ժամկետում, խախտումը չվերացնելը՝ լիցենզիա չստանալը կամ անվանափոխություն չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 169.16. Առևտրի, հանրային սննդի եւ կենցաղային ծառայությունների ոլորտում առանց համապատասխան թույլտվության գործունեություն իրականացնելը

Առանց թույլտվության ոգելից խմիչքների եւ (կամ) ծխախոտի արտադրանքի վաճառք իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում վաճառողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչեւ հիսնապատիկի չափով:

Խաղատների, հանրային սննդի օբյեկտների, բաղնիքների (սաունաների), զվարճանքի, շահումով խաղեր կազմակերպող օբյեկտների՝ առանց թույլտվության ժամը 24.00-ից հետո աշխատելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում կատարողի, վաճառողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից մինչեւ երեքհարյուրապատիկի չափով:

Առանց թույլտվության տոնավաճառներ (վերնիսաժներ) կազմակերպելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում առևտրի իրականացման վայրի կազմակերպչի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից մինչեւ չորսհարյուրապատիկի չափով:

Լր. ՀՕ-262-Ն, 28.12.05, ՀՀՊՏ N 83 (455), 30.12.05

[Հոդված 170. Պետական մենաշնորհի հանդիսացող ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելը (Հանվել է 19.07.97 օրենք)]

[Հոդված 170.1. Ծահույթ (եկամուտ) կամ հարկվող այլ օբյեկտ թաքցնելը (Հանվել է 19.07.97 օրենք)]

Հողված 170.2. Իրավաբանական անձի, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկության, անհատ ձեռներեցի գրանցման կամ լիցենզավորման մասին տվյալները հարկային տեսչության մարմիններ սահմանված ժամկետում չհայտնելը

Պետական լիազորված մարմնի պաշտոնատար անձի կողմից իրավաբանական անձի, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկության, անհատ ձեռներեցի գրանցման կամ լիցենզավորման կամ դրանց հետ կապված համապատասխան փոփոխությունների մասին տվյալները հարկային տեսչության մարմիններ սահմանված ժամկետում չհայտնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչև տասնհինգապատիկի չափով:

Հողված 170.3. Հարկերը եւ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումները ժամանակին չվճարելը

Հարկերը եւ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումները սահմանված ժամկետներում չվճարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչև քսանապատիկի չափով:

Հողված 170.4. Հարկային տեսչության մարմիններում սահմանված ժամկետում հաշվառման չկանգնելը

Հարկային տեսչության մարմիններում սահմանված ժամկետում հաշվառման չկանգնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչև քսանապատիկի չափով:

Հողված 170.5. Պետական լիազորված մարմինների պաշտոնատար անձանց կողմից անհատ ձեռներեցին կամ ձեռնարկությունը սահմանված ժամկետներում չգրանցելը (չվերագրանցելը) կամ գրանցումը (վերագրանցումը) անհիմն մերժելը

Պետական լիազորված մարմինների պաշտոնատար անձանց կողմից անհատ ձեռներեցին կամ ձեռնարկությունը սահմանված ժամկետներում չգրանցելը (չվերագրանցելը) կամ գրանցումը (վերագրանցումը) անհիմն մերժելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի կրկնապատիկից մինչև եռապատիկը:

Հողված 170.6. Հարկային տեսչության կամ սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի տարածքային մարմիններ տեղեկությունները սահմանված ժամկետում չհաղորդելը կամ սխալ տեղեկություններ հաղորդելը

Օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով նախատեսված դեպքերում իրավաբանական անձի կամ իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկության պաշտոնատար անձի կամ անհատ ձեռներեցի կամ պետական կառավարման կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի պաշտոնատար անձի կողմից հարկ վճարողի կամ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումներ կատարողի հետ կատարված գործառնությունների, ինչպես նաև իրենց կողմից եւ իրենց հաշվին ֆիզիկական անձին վճարված եկամուտների եւ պահված հարկերի կամ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումների մասին տվյալները, հարկման նպատակով օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով նախատեսված անհրաժեշտ այլ տվյալներ հարկային տեսչության կամ սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի տարածքային մարմիններ սահմանված ժամկետում չհաղորդելը կամ սխալ տվյալներ հաղորդելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչև տասնհինգապատիկի չափով:

Նույն արարքը, որը նպաստել է հարկ կամ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումներ վճարողի կողմից հարկվող օբյեկտը /հարկը/ կամ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումը թաքցնելուն՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհինգապատիկից մինչև քսանապատիկի չափով:

Հոդված 170.7. Ակցիզային դրոշմանիշներ օտարելը կամ ապօրինի ձեռք բերված ակցիզային դրոշմանիշներով ապրանքներ դրոշմավորելը

Սահմանված կարգով ձեռք բերված կամ օգտագործված ակցիզային դրոշմանիշներն օտարելը, եթե դրանց քանակը չի գերազանցում հիսուն հատը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ օտարված յուրաքանչյուր դրոշմանիշի համար՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափով:

Նույն արարքը, եթե օտարված դրոշմանիշների քանակը կազմում է հիսունից մինչև հազար հատ՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ օտարված յուրաքանչյուր դրոշմանիշի համար՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հնգապատիկի չափով:

Ապօրինի ձեռք բերված ակցիզային դրոշմանիշներով ապրանքներ դրոշմավորելը, եթե այդ ապրանքների ընդհանուր արժեքը վաճառողի մոտ նշված (չնշված լինելու դեպքում՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով որոշված) գներով չի գերազանցում երկու հարյուր հազար դրամը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 170.8. Ակցիզային դրոշմանիշներով դրոշմավորման ենթակա չդրոշմավորված ապրանքներ իրացնելը

Ակցիզային դրոշմանիշներով դրոշմավորման ենթակա չդրոշմավորված (չվերա-դրոշմավորված) ապրանքներ իրացնելը, եթե այդ ապրանքների ընդհանուր արժեքը վաճառողի մոտ նշված (չնշված լինելու դեպքում՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով որոշված) գներով չի գերազանցում երկու հարյուր հազար դրամը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 170.9. Ակցիզային դրոշմանիշներով դրոշմավորման կանոնները խախտելը

Ակցիզային դրոշմանիշերի մեկից ավելի անգամ օգտագործման հնարավորությունը չբացառող ձևով կամ դրոշմավորման ենթակա ապրանքները ոչ այդ արտադրատեսակի դրոշմավորման համար տրամադրված ակցիզային դրոշմանիշներով դրոշմավորված, ինչպես նաև որոշակի տարողության համար տրամադրված դրոշմանիշներով այլ տարողություն ունեցող տարաներով (տուփերով) տարայավորված՝ դրոշմավորված ապրանքներն իրացնելը, եթե այդ ապրանքների ընդհանուր արժեքը վաճառողի մոտ նշված (չնշված լինելու դեպքում՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով որոշված) գներով չի գերազանցում երկու հարյուր հազար դրամը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչև հարյուրապատիկի չափով:

[*Հոդված 170.10. Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառումը պարտադիր լինելու դեպքում՝ առանց հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների դրամական հաշվարկներ իրականացնելը* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-125 օրենք)]

[*Հոդված 170.11. Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառումը պարտադիր լինելու դեպքում՝ հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների խախտմամբ դրամական հաշվարկներ իրականացնելը* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-125 օրենք)]

Հոդված 170.12. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված՝ իրացման համար թույլատրելի ժամկետներից հետո որոշակի թվագրումով դրոշմանիշներով դրոշմավորված ապրանքների իրացումը

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված՝ որոշակի թվագրումով դրոշմանիշներով դրոշմավորված ապրանքների իրացման թույլատրելի ժամկետներից հետո այդպիսի ապրանքներ իրացնելը, եթե այդ ապրանքների ընդհանուր արժեքը վաճառողի մոտ նշված (չնշված լինելու դեպքում՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով որոշված) գներով չի գերազանցում հարյուր հազար դրամը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի 100-ապատիկից մինչև 300-ապատիկի չափով:

Նույն արարքը, որը կրկնվում է վարչական տուգանք նշանակելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կամ եթե այդ ապրանքների ընդհանուր արժեքը վաճառողի մոտ նշված (չնշված լինելու դեպքում՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով որոշված) գներով գերազանցում է հարյուր հազար դրամը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի 300-ապատիկից մինչև 500-ապատիկի չափով:

Հոդված 171. Քաղաքացիների կողմից գիշակեր մուշտակամորթ զագաններ պահելը

Քաղաքացիների կողմից աղվեսներ, բեւեռաղվեսներ, ջրաքիսներ եւ գիշակեր մուշտակամորթ այլ զագաններ պահելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով՝ գիշակեր զագանների եւ դրանց մորթիների բռնագրավմամբ:

ԳԼՈՒԽ 13

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱՐԳԻ ԴԵՄ ՈՏՆՁԳՎՈՂ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՒՏՈՒՄՆԵՐ

[*Հոդված 172. Մանր խուլիգանություն* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06)]

[*Հոդված 172.1. Իրեր ձեռք բերելու նպատակով օտարերկրյա քաղաքացիներին հետամտելը* (Վերացվել է 03.12.96 օրենք)]

Հոդված 173. Հրազենից կրակելը բնակավայրերում եւ դրա համար չհատկացված տեղերում կամ սահմանված կարգի խախտումով

Հրազենից կրակելը բնակավայրերում եւ դրա համար չհատկացված տեղերում, ինչպես նաեւ դրա համար հատկացված տեղերում սահմանված կարգի խախտումով՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուր հիսուն տոկոսից մինչև եռապատիկը՝ զենքի եւ զինամթերքի բռնագրավմամբ կամ առանց դրա:

Հոդված 173.1. Ծխախոտի իրացմամբ զբաղվող հաստատությունների կողմից ծխախոտի վաճառքի կանոնները խախտելը

Ծխախոտի վաճառքով զբաղվող իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձանց կողմից վաճառքի կանոնների խախտումը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկի չափով:

Նույն խախտումը, որը կատարվել է կրկին անգամ՝ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ 6 ամսվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, կամ գործունեության թույլտվությունը (լիցենզիան) կասեցվում է 1 տարի ժամկետով:

[*Հոդված 174. Տնային եղանակով պատրաստված թունդ ոգելից խմիչքներ ձեռք բերելը* (Վերացվել է 02.09.93 օրենք)]

[*Հոդված 174.1. Տնային եղանակով պատրաստված թունդ ոգելից խմիչք չհամարվող գինու վաճառքը քաղաքացիների կողմից* (Վերացվել է 01.09.93 օրենք)]

[*Հոդված 174.2. Տնային եղանակով թունդ ոգելից խմիչքներ պատրաստելը կամ պահելը ոչ վաճառելու նպատակով* (Վերացվել է 01.09.93 օրենք)]

Հոդված 175. Հասարակական վայրերում ոգելից խմիչքներ օգտագործելը կամ հասարակական վայրերում հարբած վիճակում երեւալը

Ոգելից խմիչքներ օգտագործելը փողոցներում, մարզադաշտերում, պուրակներում, զբոսայգիներում, հասարակական տրանսպորտի բոլոր տեսակներում եւ հասարակական այլ վայրերում, բացի առեստրի եւ

հասարակական սննդի այն ձեռնարկություններից, որտեղ պատգամավորների տեղական խորհրդի գործադիր կոմիտեի կողմից թույլատրված է ոգելից խմիչքների բաժակով վաճառք, կամ հարբած վիճակում հասարակական վայրերում երեւալը, որը վիրավորական է մարդկային արժանապատվության եւ հասարակական բարոյականության համար՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսան տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով:

Նույն արարքները, որոնք կատարվել են կրկին անգամ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

Մույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված արարքները, որոնք կատարել է այն անձը, որը մեկ տարվա ընթացքում երկու անգամ վարչական տույժի է ենթարկվել հասարակական վայրերում ոգելից խմիչքներ օգտագործելու կամ հասարակական վայրերում հարբած վիճակում երեւալու համար՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 176. Ոգելից խմիչքներ օգտագործելը արտադրությունում

Արտադրությունում (աշխատատեղերում, ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների շենքերում եւ տերիտորիայում) ոգելից խմիչքների օգտագործումը կամ հարբած վիճակում աշխատանքի տեղում գտնվելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով:

Արտադրությունում ոգելից խմիչքների օգտագործմանը տեղամասերի, հերթափոխների, արտադրամասերի վարպետների, պետերի եւ մյուս ղեկավարների մասնակցելը իրենց ենթակա աշխատողների հետ, կամ հարբած վիճակում գտնվող անձանց աշխատանքի չթույլատրելու համար նրանց կողմից միջոցներ չձեռնարկելը կամ էլ իրենց ենթակա աշխատողների կողմից ոգելից խմիչքներ օգտագործելու կամ հարբած վիճակում աշխատանքի գալու դեպքերը թաքցնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 177. Անչափահասին հարբած վիճակի հասցնելը

Ծնողների կամ այլ անձանց կողմից անչափահասին հարբած վիճակի հասցնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչեւ դրա լրիվ չափը:

Հոդված 178. Ծնողների եւ նրանց փոխարինող անձանց կողմից երեխաների դաստիարակության եւ ուսուցման պարտականությունները չկատարելը

Ծնողների կամ նրանց փոխարինող անձանց կողմից անչափահաս երեխաների դաստիարակության եւ ուսուցման պարտականությունները չարատրոբեն չկատարելը, անչափահասների կողմից թմրամիջոցներ օգտագործելն առանց բժշկի նշանակման կամ նրանց կողմից այլ իրավախախտումներ կատարելը (բացի սույն հոդվածի երկրորդ եւ երրորդ մասերով նախատեսված իրավախախտումներից)՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ծնողների կամ նրանց փոխարինող անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչեւ երեսուն տոկոսի չափով:

Մանր խուլիգանությունը կամ տասնչորսից մինչեւ տասնվեց տարեկան հասակի դեռահասների կողմից կատարված խուլիգանությունը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ծնողների կամ նրանց փոխարինող անձանց նկատմամբ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչև ութսուն տոկոսի չափով:

Հասարակական վայրերում մինչև տասնվեց տարեկան դեռահասների հարբած վիճակում երեւալը, ինչպես նաև նրանց կողմից ոգելից խմիչքներ օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում ծնողների կամ նրանց փոխարինող անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչև դրա լրիվ չափը:

[*Հոդված 179. Մոլեխաղերը, գուշակությունը հասարակական վայրերում* (Վերացվել է ՀՕ-96 օրենք)]

Հոդված 179.1. Պոռնկությամբ զբաղվելը

Պոռնկությամբ զբաղվելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչև դրա լրիվ չափը:

Նույն գործողությունները, որոնք կրկին անգամ կատարվել են վարչական տույժ նշանակելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի լրիվ չափից մինչև կրկնապատիկը:

Հոդված 180. Լռության խախտումը հասարակական վայրերում

Լռության խախտումը գիշերը (ժամը 22-ից մինչև 6-ը), այսինքն՝ բարձրաձայն երգելը, երաժշտական գործիքների վրա նվագելը, ձայնային ազդանշաններ տալը, բարձր միացրած հեռուստացույցից, ռադիոընդունիչից, մագնիտոֆոնից եւ այլ ապարատներից օգտվելը բնակելի շենքերի բնակարաններում, մուտքերում եւ բակերում, փողոցներում եւ այլ հասարակական վայրերում, բնակելի տարածություններում եւ դրանցից դուրս աղմուկով ուղեկցվող աշխատանքներ կատարելը, որոնք կապված չեն անհետաձգելի անհրաժեշտության հետ, ինչպես նաև նման մյուս գործողությունները՝

առաջացնում են նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչև երեսնապատիկի չափով եւ նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից մինչև հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 180.1. Ժողովներ, հանրահավաքներ, երթեր եւ ցույցեր անցկացնելու կարգը խախտելը

Հրապարակային միջոցառումը դադարեցնելու վերաբերյալ «Ժողովներ, հանրահավաքներ, երթեր եւ ցույցեր անցկացնելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված դեպքերում ընդունված որոշման պահանջները սահմանված ժամկետում չկատարելը՝

պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 181. Հատուկ ծառայությունների ակնհայտ կեղծ կանչը

Հրշեջ պահպանության, միլիցիայի, շտապ բուժօգնության եւ մյուս հատուկ ծառայությունների ակնհայտ կեղծ կանչը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև քսան տոկոսի չափով:

ԳԼՈՒԽ 14

ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՀՄԱՆՎԱԾ ԿԱՐԳԻ ԴԵՍ ՈՏԵԶԳՎՈՂ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՒՏՈՒՄՆԵՐ

Հոդված 182. Ոստիկանության ծառայողի կամ զինծառայողի օրինական կարգադրությանը կամ պահանջին չարամտորեն չենթարկվելը

Հասարակական կարգի պահպանության պարտականությունները կատարելու ընթացքում ոստիկանության ծառայողի կամ զինծառայողի օրինական կարգադրությանը կամ պահանջին չարամտորեն չենթարկվելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչև հիսնապատիկի չափով:

Խմբ. ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 182.1. Հարկային տեսչության կամ սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի տարածքային մարմինների բնապահպանական տեսչական մարմինների, աշխատանքի պետական տեսչության աշխատանքին խոչընդոտելը

Լր. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05

Հարկային տեսչության կամ սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի տարածքային մարմինների բնապահպանական տեսչական մարմինների, աշխատանքի պետական տեսչության պաշտոնատար անձի՝ իր պարտականությունները կատարելու ընթացքում օրինական պահանջները չկատարելը կամ կապարակնքված կամ այլ կերպ կնքված տարածքների կամ գույքի պահպանությունը չապահովելը կամ հարկային տեսչության կամ կենսաթոշակային եւ զբաղվածության հիմնադրամի մարմինների աշխատանքին այլ կերպ խոչընդոտելը՝

Լր. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 183. Բնքնիրավչություն

Բնքնազուլուխ, օրենքով սահմանված կարգի խախտմամբ, իր իսկական կամ ենթադրյալ իրավունքի իրականացումը, որը էական զուտ չի պատճառել քաղաքացիներին կամ պետական կամ հասարակական կազմակերպություններին՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհինգ տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ երեսուն տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 183.1. Պետական ծառայողների կողմից պետական մարմնի անունից, մինչև տվյալ հարցի վերաբերյալ որոշում ընդունելը, պաշտոնական հայտարարությամբ կամ հաղորդմամբ հանդես գալը

Պետական ծառայողների կողմից, մինչև տվյալ հարցի վերաբերյալ որոշում ընդունելը, որոշումն ընդունող պետական մարմնի անունից որեւէ պաշտոնական հայտարարությամբ կամ հաղորդմամբ հանդես գալը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի լրիվ չափով:

Հոդված 184. Ապօրինի գործողություններ պետական պարզեւների նկատմամբ

Հայաստանի Հանրապետության եւ ԽՍՀՄ շքանշան, մեդալ, պատվավոր կոչման կրծքանշան կամ շքանշանների եւ մեդալների շերտաձողիկներ կրելը դրա իրավունք չունեցող անձի կողմից, ինչպես նաեւ ապօրինաբար ԽՍՀՄ շքանշան, մեդալ, պատվավոր կոչման կրծքանշան պահելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի չափով:

Հայաստանի Հանրապետության եւ ԽՍՀՄ պետական պարգևների կրծքանշան կրելը՝ դրա իրավունքը չունեցող անձի կողմից այդ պարգևները կամ դրանց կրծքանշաններն ապօրինաբար պահելը, ինչպես նաեւ դրանք գնելը, վաճառելը, փոխանակելը կամ այլ հատուցմամբ տալը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև տասնհինգ տոկոսի չափով:

Հայաստանի Հանրապետության նախարարությունների, գերատեսչությունների, կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի Հանրապետության շքանշանների եւ մեդալների հետ արտաքին նմանություններ ունեցող նշաններ, հուշադրամներ եւ կրծքանշաններ պատրաստելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև երեսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 185. Վարչական հսկողության կանոնները խախտելը

Վարչական հսկողության կանոնները խախտելը այն անձանց կողմից, որոնց նկատմամբ հսկողություն է սահմանված՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսան տոկոսից մինչև դրա լրիվ չափը:

Հոդված 186. Արգելված առարկաների հանձնումը ուղղիչ-աշխատանքային հիմնարկներում, քննչական մեկուսարաններում, դաստիարակչական-աշխատանքային, բուժաշխատանքային եւ բուժդաստիարակչական պրոֆիլակտորիումներում պահվող անձանց

Ուղղիչ-աշխատանքային հիմնարկներում, քննչական մեկուսարաններում, դաստիարակչական-աշխատանքային, բուժաշխատանքային եւ բուժդաստիարակչական պրոֆիլակտորիումներում պահվող անձանց ոգելից խմիչքներ, դեղանյութեր եւ թմրեցուցիչ ներգործություն ունեցող այլ նյութեր, ինչպես նաեւ հանձնելու համար արգելված այլ առարկաներ զննությունից թաքուն հանձնելը կամ ցանկացած ձևով հանձնելու փորձը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսան տոկոսից մինչև դրա լրիվ չափը՝ արգելված առարկաների բռնագրավմամբ:

Հոդված 187. Հրդեհային անվտանգության կանոնները խախտելը կամ չկատարելը

Ձեռնարկություններում, հիմնարկներում, կազմակերպություններում, կոլտնտեսություններում, հասարակական վայրերում, պահեստային շենքերում, հանրակացարաններում եւ բնակելի տներում, ինչպես նաեւ համապատասխան օբյեկտներ նախագծելիս եւ կառուցելիս հրդեհային անվտանգության կանոնները խախտելը կամ չկատարելը, կամ հակահրդեհային գույքի, սարքավորումների, հրդեհները հայտնաբերելու եւ հանգցնելու ավտոմատ միջոցների օգտագործման ու պահպանության կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհինգ տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ քսան տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 188. Ստանդարտացման նորմատիվ փաստաթղթերի պարտադիր պահանջները, պարտադիր սերտիֆիկացման կանոնները, չափումների միասնականության ապահովման նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջները խախտելը

Նորմատիվ փաստաթղթերի պարտադիր պահանջները խախտելը, բացի սույն օրենսգրքի 158 հոդվածով նախատեսված իրավախախտումներից արտադրանքն իրացնելու (առաքելու), օգտագործելու (շահագործելու), պահելու, փոխադրելու, օգտահանելու ժամանակ, ինչպես նաեւ պետական հսկողություն եւ վերահսկողություն իրականացնելու համար արտադրանք, անհրաժեշտ տվյալներ եւ փաստաթղթեր ներկայացնելուց խուսափելը՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրապատիկի չափով:

Առանց համապատասխանության սերտիֆիկատի պարտադիր սերտիֆիկացման ենթակա արտադրանք (այդ թվում՝ ներմուծվող) իրացնելը (աշխատանք կատարելը, ծառայություն մատուցելը) կամ արտադրողների (կատարողների, մատուցողների), ինչպես նաեւ սերտիֆիկացման մարմինների եւ փորձարկման լաբորատորիաների պաշտոնատար անձանց կողմից սերտիֆիկացման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև երկուհարյուրապատիկի չափով:

Պետական չափագիտական հսկողության եւ վերահսկողության ոլորտներում չստուգաչափված չափման միջոցներ կիրառելը, չափման միջոցների ստուգաչափման կանոնները, չափումների կատարման վկայագրված մեթոդիկաները, առեւտրում չափագիտական կանոնները եւ նորմերը, չհաստատված տեսակների չափման միջոցների թողարկման պահանջները խախտելը՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրապատիկի չափով:

Ստանդարտացման, չափագիտության եւ սերտիֆիկացման պետական վերահսկողության իրականացման գլխավոր պետական տեսուչի եւ պետական տեսուչների կարգադրագրերի պահանջները նշված ժամկետում չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին, երկրորդ, երրորդ կամ չորրորդ մասերով նախատեսված արարքները, որոնք նյութական փասս են պատճառել քաղաքացիներին, կազմակերպություններին կամ պետությանը՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկից մինչև հինգհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 188.1. Փաստաթղթերի (վավերագրերի) պարտադիր օրինակի առաքում չիրականացնելը

Օրենքով սահմանված փաստաթղթերի (վավերագրերի) պարտադիր օրինակի առաքումը (փոխանցումը) համապատասխան անձանց կողմից չիրականացնելը կամ փաստաթղթերի պարտադիր անվճար օրինակն անհատույց չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Նույն խախտումը, որը կատարվել է կրկին անգամ՝ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ 6 ամսվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

Լր. ՀՕ-187-Ն, 02.11.05, ՀՀՊՏ N 71 (443), 16.11.05

Հոդված 189. Առանց թողարկման տվյալների զանգվածային լրատվության միջոցի տարածումը կամ պարտադիր օրինակներ չուղարկելը կամ զանգվածային լրատվության միջոցի՝ ֆինանսավորման աղբյուրների թափանցիկությանը եւ ազդեցությունների բացահայտմանն ուղղված հաշվետվությունն օրենքով սահմանված ժամկետում չհրապարակելը

Զանգվածային լրատվության միջոցի տարածումը, որի թողարկումը չի պարունակում օրենքով սահմանված թողարկման տվյալները, կամ նյութական կրիչի վրա թողարկված զանգվածային լրատվության միջոցի տարածումն առանց օրենքով սահմանված պարտադիր օրինակներն ըստ պատկանելույն ուղարկելու, կամ զանգվածային լրատվության միջոցի՝ ֆինանսավորման աղբյուրների թափանցիկությանն ուղղված հաշվետվությունն օրենքով սահմանված ժամկետում չհրապարակելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում լրատվական գործունեություն իրականացնողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Նույն խախտումը, որը կատարվել է կրկին անգամ՝ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում լրատվական գործունեություն իրականացնողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

Հոդված 189.1. Թանկարժեք մետաղներ եւ քարեր կամ դրանք պարունակող առարկաներ ստանալու, ծախսելու, հաշվառելու, պահպանելու սահմանված կանոնները խախտելը

Բոլոր տեսակների թանկարժեք մետաղներ ու քարեր եւ դրանք պարունակող առարկաներ վերամշակող, կիրառող եւ օգտագործող ձեռնարկությունների, հիմնարկների եւ կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից թանկարժեք մետաղներ եւ քարեր կամ դրանք պարունակող առարկաներ ստանալու, ծախսելու, հաշվառելու, պահպանելու, ինչպես նաեւ դրանց ջարդոնն ու թափոնները հավաքելու եւ պետական ֆոնդ հանձնելու սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչև հարյուր հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 189.2. Հայաստանի Հանրապետության ուսուժնական հաստատություններում առարկաների հայերեն դասավանդումը կամ միջնակարգ-մասնագիտական, մասնագիտական-տեխնիկական եւ բարձրագույն ուսուժնական հաստատություններում հայոց լեզվի ուսուցումը կամ հայոց լեզվի ընդունելության քննությունը չապահովելը

Հայաստանի Հանրապետության ուսուժնական հաստատություններում առարկաների հայերեն դասավանդումը կամ միջնակարգ-մասնագիտական, մասնագիտական-տեխնիկական եւ բարձրագույն ուսուժնական հաստատություններում հայոց լեզվի ուսուցումը կամ հայոց լեզվի ընդունելության քննությունը (բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի) չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկից մինչև հարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Նույն խախտումը, որը կատարվել է կրկին անգամ՝ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրքսանապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ երկուհարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 189.3. Հայաստանի Հանրապետության պետական մարմինների, ձեռնարկությունների, հիմնարկների եւ կազմակերպությունների (անկախ սեփականության ձեւից) գործավարությունը ոչ հայերեն վարելը, ցուցանակները, ձեւաթղթերը, դրոշմանիշները, նամականիշները, կնիքները, միջազգային փոստային ծրարները եւ գովազդները ոչ հայերեն ձեւավորելը

Հայաստանի Հանրապետության պետական մարմինների, ձեռնարկությունների, հիմնարկների եւ կազմակերպությունների (անկախ սեփականության ձեւից) գործավարությունը ոչ հայերեն վարելը, ցուցանակները, ձեւաթղթերը, դրոշմանիշները, նամականիշները, կնիքները, միջազգային փոստային ծրարները եւ գովազդները ոչ հայերեն ձեւավորելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչև ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչև երկուհարյուրապատիկի չափով:

Նույն խախտումը, որը կատարվել է կրկին անգամ՝ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ երկուհարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 189.4. Զանգվածային միջոցառումների ժամանակ ոչ հայերեն էլույթների համաժամանակյա թարգմանությունը չապահովելը

Համագումարներում, նստաշրջաններում, ժողովներում, գիտաժողովներում, հրապարակային ատենախոսություններում եւ պաշտոնական ու զանգվածային այլ միջոցառումների ժամանակ ոչ հայերեն էլույթների համաժամանակյա հայերեն թարգմանությունը չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչև հարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ ութսունապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Նույն խախտումը, որը կատարվել է կրկին անգամ՝ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 189.5. Միջազգային ասոյաններում Հայաստանի Հանրապետությունը ներկայացնող անձանց ոչ հայերեն պաշտոնական ելույթները, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվող արտասահմանյան պետական մարմինների, ձեռնարկությունների, հիմնարկների եւ կազմակերպությունների պետական վերահսկողության ենթակա փաստաթղթերը հայերենով չգուգակցելը

Միջազգային ասոյաններում Հայաստանի Հանրապետությունը ներկայացնող անձանց ոչ հայերեն պաշտոնական ելույթները (բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի), Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվող արտասահմանյան պետական մարմինների, ձեռնարկությունների, հիմնարկների եւ կազմակերպությունների պետական վերահսկողության ենթակա փաստաթղթերը հայերենով չգուգակցելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից մինչև հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 189.6. Պաշտոնատար անձանց հայերենին չտիրապետելը եւ սպասարկման առանձին ոլորտներում աշխատող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների հայերենին չտիրապետելը

Պաշտոնատար անձանց հայերենին չտիրապետելն առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Սպասարկման առանձին ոլորտներում աշխատող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների հայերենին չտիրապետելն առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից մինչև հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 189.7. Տեղեկություն տալու պարտականությունը չկատարելը

Օրենքով նախատեսված տեղեկությունը պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական հիմնարկների, բյուջեներից ֆինանսավորվող կազմակերպությունների, ինչպես նաև հանրային նշանակության կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից ապօրինաբար չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչև հիսնապատիկի չափով:

Նույն խախտումը, որը կատարվել է կրկին անգամ՝ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչև հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 189.8. Էրոտիկ բնույթի տպագիր հրատարակությունների, տեսաձայներիզների եւ տեսասկավառակների վաճառքն արգելված վայրերում

Էրոտիկ բնույթի տպագիր հրատարակությունների, տեսաձայներիզների եւ տեսասկավառակների վաճառքն արգելված վայրերում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչև հարյուրապատիկի չափով:

Նույն խախտումը, որը կատարվել է կրկին անգամ՝ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 190. Քաղաքացիների կողմից ողորկափող որսորդական հրազեն ձեռք բերելու, պահելու, ուրիշին տալու կամ վաճառելու կարգը խախտելը

Առանց ներքին գործերի մարմինների թույլտվության քաղաքացիների կողմից ողորկափող որսորդական հրազեն ձեռք բերելը, պահելը, ուրիշ անձանց տալը կամ վաճառելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչև դրա լրիվ չափը՝ զենքի բռնագրավմամբ կամ առանց դրա:

Նույն գործողությունները այն անձի կողմից կատարելը, որը սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված խախտումներից որևէ մեկի համար մեկ տարվա ընթացքում ենթարկվել է վարչական տույժի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի վաթսուհինգ տոկոսից մինչև հարյուր հիսուն տոկոսի չափով՝ զենքի բռնագրավմամբ:

Հոդված 191. Հրազենը եւ զինամթերքը պահելու կամ փոխադրելու կանոնները խախտելը

Զենք պահելու համար ներքին գործերի մարմինների թույլտվություն ունեցող քաղաքացիների կողմից ողորկափող որսորդական հրազենը եւ ակոսավոր հրազենն ու զինամթերքը պահելու կամ փոխադրելու կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև քսան տոկոսի չափով կամ զենքի եւ զինամթերքի հատուցմամբ վերցնում:

Նույն գործողությունները այն անձի կողմից կատարելը, որը սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված խախտումներից որևէ մեկի համար մեկ տարվա ընթացքում ենթարկվել է վարչական տույժի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհինգ տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի չափով՝ զենքի եւ զինամթերքի բռնագրավմամբ կամ առանց դրա:

Հրազենը եւ զինամթերքը պահելու կամ փոխադրելու կանոնները ձեռնարկությունների, հիմնարկների եւ կազմակերպությունների այն աշխատողների կողմից խախտելը, որոնք պատասխանատու են դրանց անվթարության համար, ինչպես նաև նրանց կողմից հրազենը եւ զինամթերքը ոչ ըստ նպատակի օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչև դրա լրիվ չափը:

Նույն գործողությունները այն անձի կողմից կատարելը, որը մեկ տարվա ընթացքում սույն հոդվածի երրորդ մասով նախատեսված խախտումներից որևէ մեկի համար ենթարկվել է վարչական տույժի՝

առաջացնում են տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչև հարյուր հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 192. Հրազենի գրանցման (վերագրանցման) ժամկետները կամ հաշվառման վերցնելու կանոնները խախտելը

Քաղաքացիների կողմից բնակության վայրը փոխելիս հրազենի գրանցման (վերագրանցման) սահմանված ժամկետները խախտելը կամ ներքին գործերի մարմիններում այն հաշվառման վերցնելու կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսի չափով:

Հոդված 193. Ողորկափող որսորդական հրազենը եւ զինամթերքը իրացնելուց խուսափելը

Ողորկափող որսորդական հրազենը եւ զինամթերքը իրացնելուց այն քաղաքացիների խուսափելը, որոնց զենք եւ զինամթերք պահելու թույլտվությունը չեղյալ է հայտարարվել ներքին գործերի մարմինների կողմից որսորդական ընկերություններից դուրս գալու կապակցությամբ՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսից մինչև քսան տոկոսի չափով՝ զենքի եւ զինամթերքի հատուցմամբ առգրավումով:

[*Հոդված 194. Կարատեի ուսուցման կանոնները խախտելը* (Հանվել է 03.12.96 օրենք)]

Հոդված 195. Առանց անձնագրի կամ առանց գրանցման բնակվելը

Առանց անձնագրի այն քաղաքացիների բնակվելը, որոնք պարտավոր են անձնագիր ունենալ, կամ անվավեր անձնագրով բնակվելը, ինչպես նաև առանց հաշվառման բնակվելը՝

առաջացնում է նախագրուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչև նվազագույն աշխատավարձի չափով:

Փոփ. ՀՕ-132-Ն, 21.06.05, ՀՀՊՏ N 41 (413), 29.06.05

Հոդված 195.1. Բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառելու կանոնները խախտելը

Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս վեց ամսից ավելի ժամկետով բնակության մեկնող կամ վեց ամսից ավելի ժամկետով բնակվող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս ծնված Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու մշտական բնակության վայրի (կացարանի) հասցեի վերաբերյալ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան դիվանագիտական ներկայացուցչությանը կամ հյուպատոսական հիմնարկին չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է նախագրուշացում կամ տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչև նվազագույն աշխատավարձի չափով:

Լր. ՀՕ-132-Ն, 21.06.05, ՀՀՊՏ N 41 (413), 29.06.05

Հոդված 196. Անձնագիրը դիտավորությամբ փչացնելը կամ այն անփութորեն կորցնելը

Անձնագիրը դիտավորությամբ փչացնելը, ինչպես նաև անձնագիրն անփույթ պահելը, որը հանգեցրել է դրա կորստին՝

առաջացնում է նախագրուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսից մինչև տասը տոկոսի չափով:

Հոդված 197. Առանց անձնագրի կամ առանց գրանցման բնակության թույլատրելը

Անձնագրային սիստեմի կանոնների պահպանման համար պատասխանատու անձանց կողմից քաղաքացիներին առանց անձնագրերի կամ անվավեր անձնագրերով բնակության թույլատրելը, ինչպես նաև քաղաքացիների կողմից իրենց գրադեցրած բնակելի տարածություններում անձանց առանց անձնագրերի բնակության թույլատրելը՝

առաջացնում է նախագրուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչև նվազագույն աշխատավարձի չափով:

Հանվ., փոփ. ՀՕ-132-Ն 21.06.05, ՀՀՊՏ N 41 (413), 29.06.05

Հոդված 198. Առանց անձնագրի եւ առանց սոցիալական ապահովության քարտի համարի ներկայացման աշխատանքի ընդունելը

Գործատուի կողմից առանց անձնագրի եւ առանց սոցիալական ապահովության քարտի համարի ներկայացման քաղաքացիներին աշխատանքի ընդունելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված տուգանքի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, նույն խախտումը կրկնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Խմբ. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05

Հոդված 198.1. Ջորակոչային տարիքի արական սեռի անձանց՝ աշխատանքի ընդունման կանոնների խախտումով աշխատանքի ընդունելը

Զորակոչային տարիքի եւ ժամկետային զինվորական ծառայության չանցած, ինչպէս նաեւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ժամկետային զինվորական ծառայությունից չազատված կամ ժամկետային զինվորական ծառայությունից տարկետում չունեցող արական սեռի անձանց՝ աշխատանքի ընդունման կանոնների խախտումով աշխատանքի ընդունելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Հոդված 198.2. Սոցիալական ապահովության քարտերի եւ սոցիալական ապահովության քարտերի համարների կիրառման կարգը խախտելը

1. Գործատուի կողմից քաղաքացու սոցիալական քարտի համարը աշխատավարձի անձնական քարտում կամ աշխատավարձի հաշվեցուցակում կամ աշխատավարձի եւ դրան հավասարեցված եկամուտների վճարման տեղեկագրում օրենսդրությամբ սահմանված կարգով չնշելով կամ դրանցում սոցիալական քարտի ակնհայտ սխալ համար նշելով քաղաքացուն աշխատավարձ եւ դրան հավասարեցված եկամուտ վճարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

Սույն մասի առաջին պարբերությամբ նախատեսված տուգանքի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, նույն խախտումը կրկնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

2. Գործատուի կողմից քաղաքացու սոցիալական քարտի համարը չնշելով կամ սոցիալական քարտի ակնհայտ սխալ համար նշելով օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հարկային, պարտադիր սոցիալական ապահովագրություն իրականացնող մարմիններ անձնավորված հաշվետվություններ, տեղեկություններ, հայտարարագրեր ներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

Սույն մասի առաջին պարբերությամբ նախատեսված տուգանքի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, նույն խախտումը կրկնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

3. Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով քաղաքացու կողմից հարկային կամ պարտադիր սոցիալական ապահովագրություն իրականացնող մարմիններ ներկայացվող անձնավորված հաշվետվություններում, տեղեկություններում, հայտարարագրերում սոցիալական ապահովության քարտի համարը չնշելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

4. Պետական մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների պաշտոնատար անձանց կողմից առանց սոցիալական ապահովության քարտի համարի՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով քաղաքացուն կենսաթոշակ, նպաստ ու հատուցում նշանակելը կամ վճարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

Սույն մասի առաջին պարբերությամբ նախատեսված տուգանքի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, նույն խախտումը կրկնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

5. Օրենսդրությամբ չնախատեսված դեպքերում գործատուի կողմից քաղաքացուց սոցիալական ապահովության քարտ կամ սոցիալական ապահովության քարտի համար պահանջելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում գործատուի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

Լր. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05

Հոդված 199. Անձնագրերն ապօրինի վերցնելը եւ դրանք գրավ ընդունելը

Պաշտոնատար անձանց կողմից քաղաքացիների անձնագրերն ապօրինի վերցնելը, ինչպես նաեւ նրանց կողմից անձնագրերը գրավ ընդունելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսից մինչեւ տասը տոկոսի չափով:

Հոդված 200. Մահմանամերձ գոտի մուտք գործելու եւ այնտեղ բնակվելու կանոնները խախտելը

Մահմանամերձ գոտի մուտք գործելու կանոնները, ինչպես նաեւ այնտեղ բնակվելու կամ գրանցվելու կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ տոկոսից մինչեւ տասը տոկոսի չափով:

Հոդված 201. Օտարերկրյա քաղաքացիների Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվելու, ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետության տերիտորիայով տրանզիտով անցնելու կանոնները խախտելը

Օտարերկրյա քաղաքացիների եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց կողմից Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվելու կանոնները խախտելը, այսինքն՝ առանց Հայաստանի Հանրապետությունում բնակության իրավունքի փաստաթղթերի բնակվելը, կամ անվավեր փաստաթղթերով բնակվելը, հաշվառման կամ տեղափոխության եւ բնակության վայր ընտրելու սահմանված կարգը չպահպանելը, Հայաստանի Հանրապետությունում նրանց գտնվելու որոշված ժամկետը լրանալուց հետո մեկնելուց խուսափելը, ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետության տերիտորիայով տրանզիտով անցնելու կանոնները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափից մինչեւ եռապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-132-Ն, 21.06.05, ՀՀՊՏ N 41 (413), 29.06.05

Օտարերկրյա քաղաքացիներին եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետությունում ընդունող կամ նրանց սպասարկուժն ապահովող ձեռնարկությունների, հիֆսարկների եւ կազմակերպությունների այն պաշտոնատար անձանց կողմից, որոնք իրականացնում են օտարերկրյա քաղաքացիների եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվելու եւ Հայաստանի Հանրապետության տերիտորիայով տրանզիտով անցնելու պայմանների պահպանման հետ կապված պարտականություններ, հիշյալ քաղաքացիների հաշվառման կամ հաշվառումից հանելու, Հայաստանի Հանրապետությունում նրանց բնակվելու, տեղափոխության եւ բնակության վայրը փոխելու իրավունքի փաստաթղթերը ձեւակերպելու սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի կրկնապատիկից մինչեւ քառապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-132-Ն, 21.06.05, ՀՀՊՏ N 41 (413), 29.06.05

Օտարերկրյա քաղաքացիներին եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց մասնավոր գործերով Հայաստանի Հանրապետություն հրավիրած եւ նրանց բնակելի տարածություն տրամադրած քաղաքացիների կողմից միջոցներ չձեռնարկելը սահմանված կարգով նրանց ժամանակին հաշվառումը կամ հաշվառումից հանումը ապահովելու ուղղությամբ՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչեւ եռապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-132-Ն, 21.06.05, ՀՀՊՏ N 41 (413), 29.06.05

Քաղաքացիների կողմից օտարերկրյա քաղաքացիներին եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց բնակարան, տրանսպորտային միջոցներ տրամադրելը կամ այլ ծառայություններ մատուցելը ի խախտումն օտարերկրյա քաղաքացիների եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվելու սահմանված կանոնների եւ Հայաստանի Հանրապետության տերիտորիայով տրանզիտով անցնելու կանոնների՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչեւ եռապատիկի չափով:

Փոփ. ՀՕ-132-Ն, 21.06.05, ՀՀՊՏ N 41 (413), 29.06.05

Հոդված 201.1. Վտանգավոր եւ այլ թափոնների փոխադրման եւ հեռացման կարգը խախտելը

Վտանգավոր եւ այլ թափոնների փոխադրման համար պատասխանատու անձի կողմից դրանց փոխադրման սկզբի եւ ավարտի մասին իրավասու պետական մարմին սահմանված ժամկետներում չհայտնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Վտանգավոր եւ այլ թափոնների հեռացման համար պատասխանատու անձի կողմից դրանց ստացման եւ հեռացման գործողությունների մասին իրավասու պետական մարմին սահմանված ժամկետներում չհայտնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 201.2. Վտանգավոր եւ այլ թափոնների անօրինական շրջանառությունը

Վտանգավոր եւ այլ թափոնների անօրինական շրջանառություն կատարելը, որն էական ժառանգի պատճառով՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկի չափով:

[*Հոդված 202. Մաքսային կանոնները խախտելը* (Վերացվել է 18.08.93 օրենք)]

[*Հոդված 203. Մաքսանենգություն* (Վերացվել է 18.08.93 օրենք)]

Հոդված 204. Կնիքը (կապարակնիքը) դիտավորությամբ ժխտելը կամ պոկելը

Իրավագոր պաշտոնատար անձի կողմից դրված կնիքը (կապարակնիքը) դիտավորությամբ ժխտելը կամ պոկելը, բացառությամբ սույն օրենսգրքի 138 հոդվածի երկրորդ մասով, 139 հոդվածի առաջին մասով նախատեսված դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչեւ դրա լրիվ չափը:

Հոդված 205. Ապօրինի որսի արդյունքներն ընդունելը

Մթերող կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից ապօրինի որսի արդյունքներն ընդունելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանհինգ տոկոսից մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 205.1. Պետական ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից կրոնական արարողությունների անցկացման նպատակով տարածքներ հատկացնելու սահմանված կարգը խախտելը

Պետական ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից կրոնական արարողությունների անցկացման նպատակով դահլիճներ, համերգասրահներ, մարզասրահներ, կինոթատրոններ, թատերական դահլիճներ եւ այլ տարածքներ հատկացնելու սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քառապատիկի չափով:

Նույն խախտումը, որը պաշտոնատար անձը կատարել է կրկին անգամ՝ վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Հոդված 205.2. Պետական ուսուժնական հաստատություններում կրոն դասավանդելու կամ կրոնական բնույթի միջոցառումներ անցկացնելու սահմանված կարգը խախտելը

Պետական ուսուժնական հաստատություններում կրոն դասավանդելու սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հնգապատիկի չափով:

Պետական ուսուժնական հաստատություններում, հանգստի ճամբարներում կրոնական բնույթի միջոցառումներ անցկացնելու սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Հոդված 205.3. Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված կրոնական կազմակերպությունների կողմից իրենց կանոնադրություններով չնախատեսված գործունեությամբ զբաղվելը

Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված կրոնական կազմակերպությունների կողմից իրենց կանոնադրություններով չնախատեսված գործունեությամբ զբաղվելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հնգապատիկի չափով:

Հոդված 206. Կրոնական միավորումների վերաբերյալ օրենսդրությունը խախտելը

Կրոնական միավորումների վերաբերյալ օրենսդրությունը խախտելը՝

1) կրոնական միավորումների ղեկավարների կողմից միավորումը պետական կառավարման մարմիններում գրանցելուց խուսափելը.

2) կրոնական հավաքներ, երթեր եւ պաշտամունքի այլ ծեսեր կազմակերպելու եւ անցկացնելու վերաբերյալ օրենսդրությամբ սահմանված կանոնները խախտելը.

3) պաշտամունքի սպասավորների եւ կրոնական միավորումների անդամների կողմից մանկական եւ պատանեկան հատուկ հավաքներ, ինչպես նաեւ աշխատանքային, գրական եւ պաշտամունքի ծիսակատարությունների հետ կապ չունեցող այլ խմբակներ եւ խմբավորումներ կազմակերպելն ու անցկացնելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչեւ դրա լրիվ չափը:

ԳԼՈՒԽ 14I

ՎԱՐՉԱՎԱՆ ԻՐԱՎԱՆԱԽՏՈՒՄՆԵՐ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

[Հոդված 206.1. Դատարանի նկատմամբ անհարգալից վերաբերմունք դրսևորելը (Ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ Ն 5 (460), 25.01.06)]

Հոդված 206.2. Ժողովրդական ատենակալի դատարան ներկայանալուն խոչընդոտելը

Ժողովրդական ատենակալի վրա դրված պարտականությունների կատարման համար նրա՝ դատարան ներկայանալուն պաշտոնատար անձի կողմից որեւէ պատրվակով խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչեւ հարյուր հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 206.3. Դատարանի մասնավոր որոշումը չկատարելը

Պաշտոնատար անձի կողմից դատարանի մասնավոր որոշումն անհետևանք թողնելը կամ դրանում նշված օրենքի խախտումների վերացման նպատակով միջոցներ չձեռնարկելը, ինչպես նաև մասնավոր որոշմանը սահմանված ժամկետում չպատասխանելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսուն տոկոսից մինչև հարյուր հիսուն տոկոսի չափով:

[*Հոդված 206.4. Բնակելի տարածությունից կամ ժամանակավոր կացարանից փտարելու վերաբերյալ դատարանի վճռի կամ դատախազի սանկցիայի կատարմանը դիտավորությամբ խոչընդոտելը* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06)]

Հոդված 206.5. Հարկադիր կատարողի որոշումը դիտավորյալ չկատարելը կամ կատարմանը խոչընդոտելը

Հարկադիր կատարողի որոշումը դիտավորյալ չկատարելը կամ օրենքով նրա վրա դրված պարտականությունների կատարմանը խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից մինչև չորսհարյուրապատիկի չափով:

Խմբ. ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

[*Հոդված 206.6. Դատական ակտերի հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության ներկայացուցչի պարտականությունների կատարմանը խոչընդոտելը* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06)]

[*Հոդված 206.7. Պարտապանի կողմից սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույքի եւ գույքային իրավունքների կազմի ու քանակի մասին հայտարարագրում տվյալներ թաքցնելը կամ դրանք խեղաթյուրելը կամ հայտարարագիր ներկայացնելուց չարամտորեն խուսափելը* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06)]

ԳԼՈՒԽ 15

ՎԱՐՉԱՎԱՆ ԻՐԱՎԱՆԱԽՏՈՒՄՆԵՐ ԶԻՆՎՈՐԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

Հոդված 207. Զինվորական հաշվառման կանոնները խախտելը

Զինապարտների եւ զորակոչիկների կողմից «Զինապարտության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 59-62 հոդվածներով սահմանված զինվորական հաշվառման կանոնները խախտելը, ինչպես նաև զինվորական կոմիսարիատի կանչով չներկայանալը առանց հարգելի պատճառների, զինվորական հաշվառման փաստաթղթերը (զինվորական գրքույկները եւ զորակոչային տեղամասերի կցագրման վկայականները) դիտավորությամբ փչացնելը կամ անփույթ պահելը, որը հանգեցրել է դրանք կորցնելուն, այն հաշվառման մարմին, որտեղ զինվորական հաշվառման են վերցված, բնակության վայրի հասցեի, կրթության, աշխատանքի վայրի եւ պաշտոնի փոփոխման տվյալները ժամանակին չհաղորդելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված խախտումների թվից մեկ տարվա ընթացքում կրկին խախտում կատարելը, որի համար անձն արդեն ենթարկվել է վարչական տույժի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 208. Զորակոչային տեղամասերի կցագրման ենթակա պատանիների ցուցակները սահմանված ժամկետում չներկայացնելը

Զորակոչային տեղամասերի կցագրման ենթակա պատանիների ցուցակները սահմանված ժամկետում բնակչահագործման կազմակերպությունների, ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների, ուսումնական հաստատությունների ղեկավարների կամ զինվորական հաշվառման աշխատանքի համար պատասխանատու մյուս պաշտոնատար անձանց եւ տնատերերի կողմից զինվորական կոմիսարիատներ չներկայացնելը՝

առաջացնում է նախագրուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի չափով:

Մույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված խախտումը մեկ տարվա ընթացքում կրկին անգամ կատարելը, որի համար անձն արդեն ենթարկվել է վարչական տույժի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 209. Զինվորական հաշվառման չներկայացած զինապարտներին և զորակոչիկներին աշխատանքի (սովորելու) ընդունելը

Ըստ բնակության վայրի զինվորական հաշվառման չներկայացած զինապարտներին և զորակոչիկներին ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների, կոլտնտեսությունների և ուսուսնական հաստատությունների ղեկավարների կամ մյուս պաշտոնատար անձանց կողմից աշխատանքի (սովորելու) ընդունելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի չափով:

Մույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված խախտումը մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը, որի համար անձն արդեն ենթարկվել է վարչական տույժի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 210. Զինապարտներին և զորակոչիկներին զինվորական կոմիսարիատներ կանչելու մասին նրանց ծանուցելը չապահովելը

Ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների, կոլտնտեսությունների և ուսուսնական հաստատությունների ղեկավարների կամ զինվորական հաշվառման աշխատանքի համար պատասխանատու մյուս պաշտոնատար անձանց կողմից զինապարտներին և զորակոչիկների զինվորական կոմիսարիատներ կանչելու մասին զինվորական կոմիսարիատների պահանջով նրանց ծանուցելը չապահովելը, ինչպես նաև ժամանակին հավաքակետեր կամ զորակոչային տեղամասեր զինապարտների և զորակոչիկների ներկայանալուն նրանց կողմից խոչընդոտներ ստեղծելը՝

առաջացնում է նախագրուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի չափով:

Մույն հոդվածի առաջին մասում նախատեսված խախտումների թվից մեկ տարվա ընթացքում կրկին խախտում կատարելը, որի համար անձն արդեն ենթարկվել է վարչական տույժի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 211. Տնային գրքերը, գրանցման քարտերը և զինվորական հաշվառման փաստաթղթերը ժամանակին չներկայացնելը

Զինապարտներ կամ զորակոչիկներ հանդիսացող բնակիչների տնային գրքերը, գրանցման քարտերը և զինվորական հաշվառման փաստաթղթերը (զինվորական գրքույկները, զորակոչային տեղամասերի կցագրման վկայականները) զինվորական հաշվառման ընդունելը կամ հաշվառումից հանելը ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների, կոլտնտեսությունների, կոլտնտեսությունների, հիմնարկների և կազմակերպությունների ղեկավարների կամ զինվորական հաշվառման աշխատանքի համար պատասխանատու մյուս պաշտոնատար անձանց, ինչպես նաև տնատերերի կողմից ժամանակին զինվորական կոմիսարիատներ և պատգամավորների տեղական խորհուրդների գործադիր կոմիտեներ (որոնց վրա դրված է զինապարտների և զորակոչիկների նախնական հաշվառումը) չներկայացնելը, ինչպես նաև զինվորական կոմիսարիատ կանչելու մասին զինապարտներին և զորակոչիկներին հիշյալ անձանց կողմից չծանուցելը՝

առաջացնում է նախագրուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասում նախատեսված խախտուճների թվից մեկ տարվա ընթացքում կրկին խախտում կատարելը, որի համար անձն արդեն ենթարկվել է վարչական տույժի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 212. ԲԱՓՀ-ի պաշտոնատար անձանց կողմից զինապարտների եւ գորակոչիկների հաշմանդամության վերաբերյալ տեղեկություններ չհաղորդելը

Բժշկա-աշխատանքային փորձաքննական հանձնաժողովների պաշտոնատար անձանց կողմից, որոնց վրա դրված է հաշմանդամ ճանաչված բոլոր զինապարտների եւ գորակոչիկների մասին, անկախ հաշմանդամության խմբից, պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքների շրջանային խորհուրդների գործադիր կոմիտեների սոցիալական ապահովության բաժինների միջոցով զինվորական կոմիսարիատներին տեղեկություններ հաղորդելու պարտականությունը, այդ տեղեկությունները չհաղորդելը՝

առաջացնում է նախագրուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված խախտումը մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը, որի համար անձն արդեն ենթարկվել է վարչական տույժի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 213. Զինապարտների եւ գորակոչիկների քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցումների փոփոխությունների մասին տեղեկությունները զազսի մարմինների պաշտոնատար անձանց կողմից չհաղորդելը

Զինապարտների եւ գորակոչիկների կողմից ազգանունները, անունները, հայրանունները փոխելու մասին, քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մեջ ծննդյան տարեթվի ու ծննդավայրի վերաբերյալ փոփոխություններ մտցնելու մասին, ինչպես նաեւ զինապարտների եւ գորակոչիկների մահվան գրանցման դեպքերի մասին շրջանային (քաղաքային) զինվորական կոմիսարիատներին քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման (զազս) մարմինների պաշտոնատար անձանց կողմից տեղեկություններ չհաղորդելը՝

առաջացնում է նախագրուշացում կամ տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասը տոկոսից մինչև երեսուն տոկոսի չափով:

Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված խախտումը մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը, որի համար անձն արդեն ենթարկվել է վարչական տույժի՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն տոկոսից մինչև հիսուն տոկոսի չափով:

ՀԱՏՎԱԾ III

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՒՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԵՐ ՔՆՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԼԻԱԶՈՐՎԱԾ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

ԳԼՈՒԽ 16

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 214. Վարչական իրավախախտուճների վերաբերյալ գործեր քննելու համար լիազորված մարմինները (պաշտոնատար անձինք)

Վարչական իրավախախտուճների վերաբերյալ գործերը քննում են՝

- 1) պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքների շրջանային, ավանային, գյուղական խորհուրդների գործադիր կոմիտեներին առընթեր վարչական հանձնաժողովները.

- 2) պատգամավորների ավանային, գյուղական խորհուրդների գործադիր կոմիտեները.
- 3) անչափահասների գործերի շրջանային (քաղաքային), քաղաքների շրջանային հանձնաժողովները.
- 4) դատարանը (դատավորը).

5) ներքին գործերի մարմինները, պետական տեսչությունների մարմինները, արդարադատության նախարարության մարմինները, կենսաթոշակային եւ զբաղվածության ֆոնդի մարմինները, սոցիալական ապահովագրության ֆոնդի մարմինները եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերով դրա համար լիազորված այլ մարմիններ (պաշտոնատար անձինք):

Հոդված 215. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու համար լիազորված մարմինների (պաշտոնատար անձանց) իրավասության սահմանազատումը

Պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքների շրջանային, ավանային, գյուղական խորհուրդների գործադիր կոմիտեներին առընթեր վարչական հանձնաժողովները լուծում են վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ բոլոր գործերը, բացառությամբ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ԽՍՀ Միության եւ միութենական հանրապետությունների օրենսդրության հիմունքներին համապատասխան այլ մարմինների (պաշտոնատար անձանց) իրավասությանը վերապահված գործերի:

Պատգամավորների ավանային, գյուղական խորհուրդների գործադիր կոմիտեները քննում են ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերով իրենց իրավասությանը վերապահված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Անչափահասների վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննում են անչափահասների գործերի շրջանային (քաղաքային), քաղաքների շրջանային հանձնաժողովները, եթե ԽՍՀՄ օրենսդրական ակտերով այլ բան չի նախատեսված:

Դատարանները (դատավորները) քննում են վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերով իրենց իրավասությանը վերապահված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Ներքին գործերի մարմինները, պետական տեսչությունների մարմինները եւ լիազորված մյուս մարմինները (214 հոդվածի 5-րդ կետ) քննում են ԽՍՀՄ օրենսդրական ակտերով իրենց իրավասությանը վերապահված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Հոդված 216. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու համար լիազորված կոլեգիալ մարմիններ ստեղծելու կարգը

Վարչական հանձնաժողովները ստեղծվում են պատգամավորների համապատասխան խորհուրդների կողմից՝ նախագահի, նախագահի տեղակալի, պատասխանատու քարտուղարի, ինչպես նաեւ հանձնաժողովի անդամների կազմով: Պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքների շրջանային խորհուրդների գործադիր կոմիտեներին առընթեր վարչական հանձնաժողովներում կա հանձնաժողովի ազատված պատասխանատու քարտուղարի պաշտոն: Վարչական հանձնաժողովների գործունեության կարգը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

Անչափահասների գործերի շրջանային (քաղաքային), քաղաքների շրջանային հանձնաժողովները ստեղծվում են պատգամավորների համապատասխան խորհուրդների կողմից՝ նախագահի, նախագահի տեղակալի, ազատված պատասխանատու քարտուղարի եւ հանձնաժողովի անդամների կազմով: Անհրաժեշտության դեպքում հանձնաժողովի կազմի մեջ կարող է մտցվել նաեւ երեխաների հետ տարվող աշխատանքի գծով տեսչի պաշտոն:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու համար լիազորված այլ կոլեգիալ մարմինների ստեղծման կարգը որոշվում է ԽՍՀՄ եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերով:

Հոդված 217. Կոլեգիալ մարմինների նիստերի իրավազորությունը

Վարչական հանձնաժողովները եւ անչափահասների գործերի հանձնաժողովները իրավունք ունեն վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննել իրենց կազմի անդամների առնվազն կեսի առկայության դեպքում,

իսկ պատգամավորների ավանային, գյուղական խորհուրդների գործադիր կոմիտեները՝ գործադիր կոմիտեի ընդհանուր կազմի առնվազն երկու երրորդի առկայության դեպքում:

Այլ կոլեգիալ մարմինների նիստերի իրավագործությունը սահմանվում է ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

Հոդված 218. Պաշտոնատար անձանց լիազորությունները

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու համար լիազորված պաշտոնատար անձինք կարող են սույն օրենսգրքի հատուկ մասով նախատեսված վարչական տույժեր նշանակել իրենց վերապահված լիազորությունների սահմաններում եւ միայն պաշտոնեական պարտականություններ կատարելու ժամանակ:

Այն պաշտոնատար անձանց ցանկը, որոնք սույն օրենսգրքի 214 հոդվածի 5-րդ կետում հիշատակված մարմինների անունից քննում են վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր, սահմանվում է ԽՍՀՄ օրենսդրական ակտերով եւ ԽՍՀՄ Մինիստրների խորհրդի որոշումներով:

ԳԼՈՒԽ 17

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՍՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԵՐԻ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 219. Վարչական հանձնաժողովներ

Պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքների շրջանային խորհուրդների գործադիր կոմիտեներին առընթեր վարչական հանձնաժողովները քննում են սույն օրենսգրքի 45-47, 55 հոդվածներով (խախտումներ, որոնք օգտակար հանձնների հանքավայրերի մշակման պրոցեսում չեն կատարվել), 95 հոդվածով, 107 հոդվածով, 110-1102 հոդվածներով, 113 հոդվածով, 117 հոդվածի առաջին, երրորդ եւ չորրորդ մասերով (քաղաքացիական ավիացիայի նախարարությանը չենթարկվող օդանավակայաններում կամ այդպիսի օդանավակայանների շրջանում կատարված խախտումների համար), 134 հոդվածով (բացի վարորդների կողմից տրանսպորտային միջոցներ օգտագործելու վերաբերյալ գործերից), 135 հոդվածով (ավտոմոբիլային տրանսպորտում խախտումներ կատարելու համար), 141-144, 146, 149-151, 153-156, 160, 171, 173, 176 հոդվածներով, 177, 178 հոդվածներով (բացի անչափահասների ծնողների կամ նրանց փոխարինող անձանց վերաբերյալ գործերից) եւ 1791, 181, 183, 184, 186, 190-193, 195-197, 199, 204, 205, 2051, 2052, 2053, 206, 208-212 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Փոփ. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05

Հանվ. ՀՕ-262-Ն, 28.12.05, ՀՀՊՏ N 83 (455), 30.12.05

Պատգամավորների ավանային, գյուղական խորհուրդների գործադիր կոմիտեներին առընթեր վարչական հանձնաժողովները քննում են սույն օրենսգրքի 46 հոդվածով, 95 հոդվածով, 101 հոդվածով (երբ իրավախախտումը կատարվել է քաղաքացու կողմից), 107, 110, 113 հոդվածներով, 134 հոդվածով (բացի վարորդների կողմից տրանսպորտային միջոցներն օգտագործելու վերաբերյալ գործերից), 135 հոդվածով (ավտոմոբիլային տրանսպորտում խախտումներ կատարելու համար), 141, 142, 146, 149, 150, 153-156, 1621, 171, 173, 175 հոդվածներով, 177, 178 հոդվածներով (բացի անչափահասների ծնողների եւ նրանց փոխարինող անձանց վերաբերյալ գործերից) եւ 183, 184, 186, 190-193, 204, 205, 208-212 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքների շրջանային, ավանային, գյուղական խորհուրդների գործադիր կոմիտեներին առընթեր վարչական հանձնա-ժողովները քննում են նաեւ այն իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը, որոնց համար վարչական պատասխանատվություն է սահմանվում սույն օրենսգրքի 5 հոդվածին համապատասխան:

Հոդված 219.1. Տարածքային կառավարման մարմինները եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինները

Տարածքային կառավարման մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 48-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը՝ իրենց տնօրինության տակ գտնվող հողերի մասով, ինչպես նաեւ սույն օրենսգրքի 1521-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Տեղական ինքնակառավարման մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 48-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը՝ իրենց տնօրինության տակ գտնվող հողերի մասով, ինչպես նաև սույն օրենսգրքի

1521-րդ հոդվածի առաջինից երրորդ մասերով նախատեսված իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը, եթե իրավախախտումը չի կատարվել համայնքի ղեկավարի կամ նրա նշանակված պատասխանատու պաշտոնատար անձի կողմից:

Տեղական ինքնակառավարման մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 158 (բացառությամբ երկրորդ և երրորդ մասերի), 162 և 16916 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Լր. ՀՕ-262-Ն, 28.12.05, ՀՀՊՏ N 83 (455), 30.12.05

Տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն իրենց իրավասության սահմաններում քննում են նաև սույն օրենսգրքի 114-րդ, 154-րդ, 1541-րդ, 180-րդ, 1691-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Լր. ՀՕ-168-Ն, 13.08.05, ՀՀՊՏ N 54 (426), 24.08.05

Տարածքային կառավարման մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու և վարչական տույժ նշանակելու իրավունք ունեն մարզպետները (Երեւանի քաղաքապետը), իսկ տեղական ինքնակառավարման մարմինների անունից՝ համայնքների ղեկավարները:

Հոդված 220. Պատգամավորների ավանային, գյուղական խորհուրդների գործադիր կոմիտեները

Պատգամավորների ավանային, գյուղական խորհուրդների գործադիր կոմիտեները քննում են սույն օրենսգրքի 46, 95, 100 հոդվածներով, 101 հոդվածով (երբ իրավախախտումը կատարվել է քաղաքացու կողմից), 107, 110, 134 (բացի վարորդների կողմից տրանսպորտային միջոցներն օգտագործելու վերաբերյալ գործերից), 159, 171, 173, 1741, 176 հոդվածներով, 177, 178 հոդվածներով (բացի անչափահասների ծնողների կամ նրանց փոխարինող անձանց վերաբերյալ գործերից), 184, 186, 190-193 և 205 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Հոդված 221. Անչափահասների գործերի հանձնաժողովները

Անչափահասների գործերի շրջանային (քաղաքային), քաղաքների շրջանային հանձնաժողովները քննում են անչափահասների վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը, բացի սույն օրենսգրքի 182 հոդվածով նախատեսված իրավախախտումների վերաբերյալ գործերից: Սույն օրենսգրքի 53, 123-131, 160, 172, 173, 190-193 հոդվածներով նախատեսված իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը նրանց կողմից քննվում են միայն այն դեպքերում, երբ այն մարմինը (պաշտոնատար անձը), որն ստացել է նշված իրավախախտումների վերաբերյալ գործը, այն հանձնում է այդ հանձնաժողովների քննությանը: Անչափահասների գործերի հանձնաժողովները քննում են նաև անչափահասների ծնողների կամ նրանց փոխարինող անձանց վերաբերյալ սույն օրենսգրքի 177 հոդվածով և 178 հոդվածի առաջին և երրորդ մասերով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Հոդված 222. Հարբեցողության դեմ պայքարի հանձնաժողովները

Պատգամավորների շրջանային, քաղաքային և քաղաքների շրջանային խորհուրդների գործադիր կոմիտեներին առընթեր հարբեցողության դեմ պայքարի հանձնաժողովները քննում են սույն օրենսգրքի 159 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Հոդված 223. Առաջին ատյանի դատարանները

Առաջին ատյանի դատարանների դատավորները քննում են սույն օրենսգրքի 401-407, 44, 53, 531, 972, 973, 1043, 147, 1661, 1705, 172 հոդվածներով, 175 հոդվածի երրորդ մասով և 1801, 182, 1831, 185, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898 և 1982 հոդվածի չորրորդ և հինգերորդ մասերով, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Լր. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05

Հայաստանի Հանրապետության գերագույն դատարանի դատավորները քննում են սույն օրենսգրքի 2061, 2062, 2063 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը, եթե այդ իրավախախտումները կատարվել են Հայաստանի Հանրապետության գերագույն դատարանի կողմից արդարադատություն իրականացնելու ժամանակ:

Հոդված 223.1. Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության մարմինները

Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 189 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունի մամուլը եւ զանգվածային լրատվության մյուս միջոցները գրանցող մարմնի ստորաբաժանման պետը:

Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայությունը քննում է սույն օրենսգրքի 2065-2067 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունի դատական ակտերի հարկադիր կատարողը, բացառությամբ վարչական կալանքի:

Լր. ՀՕ-14-Ն, 10.01.06, ՀՀՊՏ N 3 (458), 18.01.06

Հոդված 224. Ներքին գործերի մարմինները (փլիցիա)

Ներքին գործերի մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 115 հոդվածի առաջին, երկրորդ, չորրորդ եւ հինգերորդ մասերով, 116-118, 135 հոդվածներով, 136 հոդվածի երկրորդ եւ երրորդ մասերով, 137 հոդվածի երրորդ, չորրորդ եւ հինգերորդ մասերով, 138 հոդվածով (բացառությամբ ավտոմոբիլային տրանսպորտում կատարված խախտումների), 139, 140, 167, 172, 1721, 1742 եւ 175 հոդվածներով, 178 հոդվածի երկրորդ մասով, 200, 201 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Ներքին գործերի մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն`

1) սույն օրենսգրքի 44 հոդվածով, 115 հոդվածի առաջին, երկրորդ, չորրորդ եւ հինգերորդ մասերով, 116-118, 135 հոդվածներով, 136 հոդվածի երկրորդ եւ երրորդ մասերով, 137 հոդվածի երրորդ, չորրորդ եւ հինգերորդ մասերով, 138 հոդվածով (բացառությամբ ավտոմոբիլային տրանսպորտում կատարված խախտումների), 139, 167, 172, 174, 1742, 175 հոդվածներով, 178 հոդվածի երկրորդ մասով, 200 հոդվածով, 201 հոդվածի առաջին մասով նախատեսված վարչական իրավախախտումների համար` ներքին գործերի մարմինների պետերը եւ նրանց տեղակալները, իսկ սույն օրենսգրքի 201 հոդվածի երկրորդ, երրորդ եւ չորրորդ մասերով նախատեսված իրավախախտումների համար` պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքների շրջանային խորհուրդների գործադիր կոմիտեների ներքին գործերի բաժինների (վարչությունների) պետերը կամ պետերի տեղակալները.

սույն օրենսգրքի 1721 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների համար` պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքների շրջանային խորհուրդների գործադիր կոմիտեների ներքին գործերի բաժինների (վարչությունների), տրանսպորտում ներքին գործերի մարմինների պետերը կամ պետերի տեղակալները, ինչպես նաեւ ներքին գործերի մարմինների սիստեմում եղած փլիցիայի բաժանմունքների պետերը.

սույն օրենսգրքի 174, 1742 եւ 175 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների համար, բացի դրանից` տրանսպորտում ներքին գործերի մարմինների, պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքների շրջանային խորհուրդների գործադիր կոմիտեների ներքին գործերի բաժիններին (վարչություններին) հավասարեցված ներքին գործերի մյուս մարմինների պետերը կամ պետերի տեղակալները, ինչպես նաեւ ներքին գործերի մարմինների սիստեմում եղած փլիցիայի բաժանմունքների պետերը.

Հանվ. ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

2) սույն օրենսգրքի 123, 1231, 124, 1241, 125, 126, 128, 129, 131, 132, 133 հոդվածներով, 134-րդ հոդվածով (վարորդների կողմից տրանսպորտային միջոցներ օգտագործելու վերաբերյալ), 1341, 140 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների համար` պետավտոտեսչության բաժանմունքի (բաժնի, վարչության) պետը կամ պետի

տեղակալը, իսկ ոստիկանության բաժնում պետավտոտեսչության բաժանմունք (բաժին) չլինելու դեպքում՝ ոստիկանության բաժնի պետը կամ պետի տեղակալը: Այդպիսի գործերի քննության կարող են մասնակցել նաև աշխատողների կոլեկտիվների եւ (կամ) հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները:

Խմբ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

3) սույն օրենսգրքի 123 հոդվածի առաջին, երկրորդ, երրորդ, հինգերորդ եւ վեցերորդ մասերով, 124 հոդվածի առաջին, երրորդ, յոթերորդ մասերով, 128, 131-134, 1341 եւ 140 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների համար՝ ճանապարհապարեկային ծառայության ստորաբաժանումների հրամանատարները՝ եւ նրանց տեղակալները, պետավտոտեսչները, ճանապարհապարեկային ծառայության տեսուչները՝ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասնապատիկի չափը ներառյալ:

Խմբ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 225. Պետական հրդեհային հսկողության մարմինները

Պետական հրդեհային հսկողության մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի

122-րդ եւ 187-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը, ինչպես նաև սույն օրենսգրքի 152-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը՝ հրդեհային անվտանգության նորմերի խախտման մասով:

Պետական հրդեհային հսկողության մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն՝

1) հրդեհային հսկողության գծով Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր պետական տեսուչը եւ նրա տեղակալները՝ տուգանք քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսուն եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հիսուն տոկոսից բարձր չափով:

2) հրդեհային հսկողության գծով ավագ պետական տեսուչները՝ տուգանք քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ երեսուն տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով:

3) հրդեհային հսկողության գծով պետական տեսուչները՝ տուգանք քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասը տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ մինչեւ քսան տոկոսի չափով:

Հոդված 226. Երկաթուղային տրանսպորտի մարմինները

Երկաթուղային տրանսպորտի մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 43 հոդվածի առաջին մասով, 115, 116 հոդվածներով, 122 հոդվածի առաջին մասով, 135 հոդվածի առաջին մասով, 136 հոդվածի առաջին մասով, 137 եւ 138 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Երկաթուղային տրանսպորտի մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն՝

կայարանապետը եւ նրա տեղակալը, մեկնակայարանի պետը եւ նրա տեղակալը, լոկոմոտիվային (վագոնային) դեպոյի պետը, մարդատար գնացքի պետը (մարդատար գնացքի բրիգադավար-մեխանիկը):

մարդատար գնացքների վերահսկիչ-ռեւիզորը, մարդատար գնացքների հրահանգիչ-ռեւիզորը, եկամուտների վերահսկողության ռեւիզորը, ճանապարհային վարպետը, ուղեմասի պետը, ազդանշանման ու կապի մասի պետը:

Հայաստանի Հանրապետության տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարարության ռազմականացված պահպանության վարչության բաժնի պետը եւ նրա տեղակալը, բաժնի (ջոկատի, շտաբի, հրշեջ գնացքի) պետը եւ նրա տեղակալը հակահրդեհային կանխարգելման ավագ հրահանգիչը եւ հրահանգիչը, խմբի բաժանմունքի (պահակության), երկաթուղու ռազմականացված պահպանության հրշեջ գնացքի, մետրոպոլիտենի պետը:

երկաթուղային տրանսպորտի գլխավոր սանիտարական բժիշկը եւ նրա տեղակալը, երկաթուղային ճանապարհների գլխավոր սանիտարական բժիշկը եւ նրա տեղակալը, մետրոպոլիտենի գլխավոր սանիտարական բժիշկը, երկաթուղու բաժանմունքի գլխավոր սանիտարական բժիշկը, գծային տեղամասի գլխավոր սանիտարական բժիշկը:

Մարդատար գնացքի պետի (մարդատար գնացքի բրիգադավար-մեխանիկ), ճանապարհային վարպետների, խմբի բաժանմունքի (պահակության), երկաթուղու, ռազմականացված պահպանության հրշեջ գնացքի, մետրոպոլիտենի պետի, երկաթուղու գլխավոր սանիտարական բժշկի եւ նրա տեղակալի, երկաթուղու բաժանմունքի գլխավոր սանիտարական բժշկի, ուղեմասի գլխավոր սանիտարական բժշկի կողմից նշանակվող տուգանքի չափը չի կարող գերազանցել սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսան տոկոսը:

Հոդված 227. Օդային տրանսպորտի մարմինները

Օդային տրանսպորտի մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 43 հոդվածի երկրորդ մասով, 117-119, 121 հոդվածներով, 122 հոդվածի երկրորդ մասով, 137 հոդվածով (օդային տրանսպորտում խախտումներ կատարելու համար) եւ 139 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Օդային տրանսպորտի մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն.

1) սույն օրենսգրքի 43 հոդվածի երկրորդ մասով, 117-119 հոդվածներով, 122 հոդվածի երկրորդ մասով, 137 հոդվածի երրորդ մասով, 139 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների համար`

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության պետը եւ նրա տեղակալը, փրագյալ ավիաջոկատի (ավիաէսկադրիլիայի) հրամանատարը եւ նրա տեղակալը, օդանավակայանի պետը եւ նրա տեղակալը, ավիաձեռնարկության (օդանավակայանի) փոխադրումների կազմակերպման ծառայության պետը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության տեսչության (թռիչքների անվտանգության գծով) պետը, օդանավի հրամանատարը.

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության վերահսկիչ-վերստուգիչ բաժնի պետը եւ նրա տեղակալը, այդ բաժնի ավագ վերստուգիչը, առեւտրական վերստուգիչը, վերստուգիչը.

քաղաքացիական ավիացիայի սանիտարահակահամաճարակաբանական կայանի գլխավոր բժիշկը.

ավիաձեռնարկության (օդանավակայանի) ռազմականացված պահպանության ջոկատի եւ առանձին անձնակազմի պետը:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության վերահսկիչ-վերստուգիչ բաժնի ավագ վերստուգիչի, առեւտրական վերստուգիչի, ավիաձեռնարկության (օդանավակայանի) փոխադրումների կազմակերպման ծառայության պետի, քաղաքացիական ավիացիայի սանիտարահակահամաճարակաբանական կայանի գլխավոր բժշկի, ավիաձեռնարկության (օդանավակայանի) ռազմականացված պահպանության առանձին անձնակազմի պետի կողմից նշանակվող տուգանքի չափը չի կարող գերազանցել սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսան տոկոսը:

2) Սույն օրենսգրքի 121 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների համար` Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության պետը եւ նրա տեղակալը:

Հոդված 228. Հայաստանի Հանրապետության պետլեռտեխնիկոլոգիայի փոքրաչափս նավերի պետական տեսչությունը

Հայաստանի Հանրապետության պետլեռտեխնիկոլոգիայի եւ նրա փոքրաչափս նավերի պետական տեսչությունը քննում են սույն օրենսգրքի 120 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Հայաստանի Հանրապետության պետլեռտեխնիկոլոգիայի եւ նրա փոքրաչափս նավերի պետական տեսչության անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն`

1) Հայաստանի Հանրապետության պետլեռտեխնիկոլոգիայի նախագահը եւ նրա տեղակալները` տուգանք քաղաքացիների նկատմամբ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ երեսուն տոկոսի եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ` մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով.

2) Հայաստանի Հանրապետության պետլեռտեխնիկոլոգիայի փոքրաչափի նավերի պետական տեսչության պետը՝ տուգանք քաղաքացիների եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ քսան տոկոսի չափով կամ նավավարների գրկում փոքրաչափի նավերի տեսչության հսկողությանը ենթակա նավեր վարելու իրավունքից:

Հոդված 229. Քաղաքային եւ միջքաղաքային մարդատար ավտոմոբիլային տրանսպորտի եւ էլեկտրատրանսպորտի մարմինները

Քաղաքային եւ միջքաղաքային մարդատար ավտոմոբիլային տրանսպորտի եւ էլեկտրատրանսպորտի մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 135 հոդվածի երկրորդ մասով, 136 հոդվածի երկրորդ եւ երրորդ մասերով եւ 137 հոդվածով (ավտոմոբիլային տրանսպորտում եւ էլեկտրատրանսպորտում խախտումներ կատարելու համար) նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Սույն հոդվածի առաջին մասում թվարկված մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն հսկիչ-ռեւիզորները, տոմսային հսկիչները եւ քաղաքային ու միջքաղաքային մարդատար ավտոմոբիլային տրանսպորտի եւ էլեկտրատրանսպորտի (տրոլեյբուս, տրամվայ) դրա համար լիազորված մյուս աշխատողները:

Հոդված 230. Աշխատանքի պետական տեսչությունը

Աշխատանքի պետական տեսչությունը քննում է սույն օրենսգրքի 41, 961, 1695, 1696, 1697, 1698, 1821, 198 հոդվածներով եւ 1982 հոդվածի առաջին մասով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Աշխատանքի պետական տեսչության անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի գլխավոր պետական տեսուչը, նրա տեղակալները եւ աշխատանքի պետական տեսչության տարածքային մարմինների ղեկավարները:

Խմբ. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05

Հոդված 231. Պետլեռտեխնիկոլոգիայի մարմինները

Պետլեռտեխնիկոլոգիայի մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 49, 59 հոդվածներով, 60 հոդվածով (լեռնային աշխատանքների անվտանգ կատարման մասով), 96 (լեռնային աշխատանքների անվտանգ կատարման մասով) եւ 98 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Փոփ. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05

Պետլեռտեխնիկոլոգիայի մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն՝

- 1) ընդերքի վերաբերյալ օրենսդրության խախտման, այդ թվում հիդրոհանքային ռեսուրսների պահպանման եւ օգտագործման կանոնների խախտման համար պետլեռտեխնիկոլոգիայի շրջանային տեսչությունների պետերը՝ տուգանք սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ հարյուր տոկոսի չափով, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր արդյունաբերության մեջ աշխատանքների անվտանգ կատարման եւ լեռնային հսկողության վարչության պետը եւ նրա տեղակալները՝ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ եռապատիկը.
- 2) արդյունաբերության ճյուղերում եւ պետլեռտեխնիկոլոգիայի մարմինների վերահսկողությանը ենթակա օբյեկտներում աշխատանքի անվտանգ կատարման կանոնները, նորմաներն ու հրահանգները խախտելու համար պետլեռտեխնիկոլոգիայի շրջանային տեսչությունների պետերը՝ տուգանք սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ հիսուն տոկոսի չափով, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր արդյունաբերության մեջ աշխատանքների անվտանգ կատարման եւ լեռնային հսկողության վարչության պետը եւ նրա տեղակալները՝ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ լրիվ չափը.
- 3) արդյունաբերության ճյուղերում եւ պետլեռտեխնիկոլոգիայի մարմինների վերահսկողությանը ենթակա օբյեկտներում պայթուցիկ նյութերի պահպանման, օգտագործման ու հաշվառման կանոնները, նորմաները եւ հրահանգները խախտելու համար պետլեռտեխնիկոլոգիայի շրջանային տեսչությունների պետերը՝ տուգանք

սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև հարյուր տոկոսի չափով, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր արդյունաբերության մեջ աշխատանքների անվտանգ կատարման եւ լեռնային հսկողության վարչության պետը եւ նրա տեղակալները՝ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև հարյուր հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 232. Պետատոմհսկողության մարմինները

Պետատոմհսկողության մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 97, 971, 974, 975, 976 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Պետատոմհսկողության մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն՝

1/ սույն օրենսգրքի 97, 971, 974, 975, 976 հոդվածներով՝ պետատոմհսկողության մարմնի ղեկավարը.

2/ սույն օրենսգրքի 97, 971, 975, 976 հոդվածներով՝ նաեւ պետատոմհսկողության տեսչության պետը:

Հոդված 232.1. Էներգետիկայի բնագավառում եւ էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող լիազոր մարմինը

Էներգետիկայի բնագավառում եւ էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող լիազոր մարմինը քննում է վարչական գործեր եւ նշանակում վարչական տույժեր՝ սույն օրենսգրքի 104, 105 եւ 106.1 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ:

Խմբ. ՀՕ-2-Ն, 05.01.06, N 2 (457), 11.01.06

[***Հոդված 233. ԽՄՀՄ մեքենաշինության նախարարության եւ ԽՄՀՄ միջին մեքենաշինության նախարարության տեսչությունների մարմինները*** (Վերացվել է 14.06.94 օրենք)]

Հոդված 234. Մաքսային մարմինները

Հայաստանի Հանրապետության մաքսային մարմինները քննում են Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսգրքի 84-99 հոդվածներով նախատեսված մաքսային կանոնների խախտումների վերաբերյալ գործերը:

Հայաստանի Հանրապետության մաքսային մարմինների անունից մաքսային կանոնների խախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն մաքսատների եւ մաքսային կետերի պետերը կամ նրանց տեղակալները:

Հոդված 235. Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության մարմինները

ՀՀ պաշտպանության նախարարության մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 123 հոդվածով, 124 հոդվածի առաջին եւ երկրորդ մասերով, 125 հոդվածի առաջին մասով եւ 127 հոդվածի երրորդ մասով նախատեսված (ՀՀ զինված ուժերի տրանսպորտային միջոցների զինծառայող վարորդների եւ զորահավաքների կանչված զինապարտ վարորդների կողմից կատարված), 207 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

ՀՀ պաշտպանության նախարարության մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն.

1) սույն օրենսգրքի 207 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների համար՝ շրջանային (քաղաքային) զինվորական կոմիսարները.

2) սույն օրենսգրքի 123 հոդվածով, 124 հոդվածի առաջին եւ երկրորդ մասերով, 125 հոդվածի առաջին մասով եւ 127 հոդվածի երրորդ մասով նախատեսված վարչական իրավախախտումների համար զինվորական ավտոմոբիլային տեսչության պաշտոնատար անձինք՝ պետը կամ պետի տեղակալը, զինվորական որակավորման հանձնաժողովի նախագահը, ավագ տեսուչը, տեսուչը, ինչպես նաեւ սահմանված կարգով զինվորական ավտոմոբիլային տեսչության արտահաստիքային տեսուչների կողմից նշանակվող սպաները, պրապորշչիկները եւ միջմանները՝ նախագուշացման ձեռով:

ՀՀ զինված ուժերի տրանսպորտային միջոցների զինծառայող վարորդների եւ գորահավաքների կանչված զինապարտ վարորդների կողմից կատարված այն խախտումների նյութերը, որոնց համար որպես վարչական տույժ նախատեսված է միայն տուգանք, ՀՀ պաշտպանության նախարարության սահմանած կարգով զինվորական ավտոմոբիլային տեսչությունը հանձնում է համապատասխան հրամանատարներին (պետերին)՝ ՀՀ զինված ուժերի կարգապահական կանոնագրքով մեղավորներին պատասխանատվության ենթարկելու հարցի լուծման համար:

ՀՀ զինված ուժերի տրանսպորտային միջոցների զինծառայող վարորդների եւ գորահավաքների կանչված զինապարտ վարորդների կողմից կատարված այն խախտումների վերաբերյալ արձանագրությունները, որոնց համար կարող է վարչական տույժ նշանակվել տրանսպորտային միջոց վարելու իրավունքից զրկելու ձևով, զինվորական ավտոմոբիլային տեսչությունը հանձնում է պետական ավտոմոբիլային տեսչությանը այն կարգով, որ սահմանել է ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը ՀՀ ներքին գործերի նախարարության հետ համատեղ:

Հոդված 236. Պետական սանիտարական հսկողություն իրականացնող մարմինները եւ հիմնարկները

Պետական սանիտարական հսկողության մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 42, 421-43-րդ հոդվածներով, 80-86-րդ հոդվածներով (էթե դրանք համարվում են մթնոլորտային օդի պահպանության սանիտարահիգիենիկ կանոնների եւ նորմաների խախտումներ) եւ 87-րդ հոդվածով (պետական սանիտարական հսկողություն իրականացնող մարմինների կարգադրագրերը չկատարելու համար) նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը, ինչպես նաեւ սույն օրենսգրքի 152-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը՝ սանիտարական նորմերի խախտման մասով:

Պետական սանիտարական հսկողություն իրականացնող մարմինների եւ հիմնարկների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն՝

1) սանիտարահիգիենիկ եւ սանիտարահակահամաճարակային կանոնների եւ նորմերի (բացի մթնոլորտային օդի պահպանության կանոններից եւ նորմաներից) եւ սույն օրենսգրքի 421 հոդվածով նախատեսված խախտումների համար՝

Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր պետական սանիտարական բժիշկը եւ Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարության պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային տեսչության պետը՝ տուգանք քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ քսանապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ հարյուրապատիկի չափով:

Հայաստանի Հանրապետության պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային տեսչության տարածքային մարմինների պետերը (գլխավոր պետական սանիտարական բժիշկները) եւ նրանց տեղակալները՝ տուգանք քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասնհինգապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ ութսունապատիկի չափով:

2) մթնոլորտային օդի պահպանության սանիտարահիգիենիկ նորմաները եւ կանոնները խախտելու համար՝

Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր պետական սանիտարական բժիշկը եւ Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարության պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային տեսչության պետը՝ տուգանք քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասնապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ հիսնապատիկի չափով:

Հայաստանի Հանրապետության պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային տեսչության տարածքային մարմինների պետերը (գլխավոր պետական սանիտարական բժիշկները) եւ նրանց տեղակալները՝ տուգանք քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ հնգապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ երեսնապատիկի չափով:

Հոդված 237. Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության, Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարության եւ Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության պետական վարչության սանիտարական հսկողությունն իրականացնող բժշկական ծառայությունները

Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության, Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարության եւ Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության պետական վարչության սանիտարական հսկողություն իրականացնող բժշկական ծառայությունները քննում են սույն օրենսգրքի 42

հողվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ (այդ թվում մթնոլորտային օդի պահպանության սանիտարահիգիենիկ կանոնների եւ նորմերի խախտման վերաբերյալ) գործերը:

Սույն հողվածի առաջին մասում թվարկած մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն՝ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության զինվորական ավանների եւ ուսուսուսական կենտրոնների տարածքում գտնվող օբյեկտներում եւ Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարությանը, Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության պետական վարչությանը ենթակա օբյեկտներում սանիտարահիգիենիկ եւ սանիտարահակահամաճարակային կանոնները խախտելու համար՝ համապատասխանաբար Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության գլխավոր համաճարակաբանը եւ նրա տեղակալը՝ տուգանք սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ հարյուր քսան տոկոսի չափով. Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարության սանիտարահակահամաճարակաբանական կայանի պետը՝ տուգանք սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ լրիվ չափը. Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության պետական վարչության համապատասխան ծառայությունների պետերը՝ տուգանք սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ լրիվ չափը:

Հողված 238. Անասնաբուժական պետական հսկողության մարմինները

Անասնաբուժական պետական հսկողության մարմինները քննում են սույն օրենքի 112-1127-րդ հողվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Անասնաբուժական պետական հսկողության մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն՝

Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր անասնաբուժական պետական տեսուչը, նրա տեղակալը՝ տուգանք ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ քսանապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ մինչեւ չորսհարյուրապատիկի չափով,

անասնաբուժական պետական տեսչության տեսուչները՝ տուգանք ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասնհինգապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ մինչեւ երեքհարյուրապատիկի չափով,

մարզերի անասնաբուժական պետական տեսուչները՝ տուգանք ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասներեքապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ մինչեւ երկուհարյուրհինգապատիկի չափով,

պետական սահմանի եւ տրանսպորտի անասնաբուժական պետական հսկողության տեսուչները՝ տուգանք ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ տասնապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ մինչեւ երկուհարյուրապատիկի չափով:

Պետական անասնաբուժական հսկողության մարմինների պաշտոնատար անձինք տուգանքը կարող են տեղում գանձել՝

շուկաներում՝ կենդանիների (այդ թվում՝ թռչունների ու ձկան), կենդանական ծագմամբ մթերքների ու հումքի եւ այլ սննդամթերքների վաճառքի անասնաբուժական-սանիտարական կանոնները խախտելու համար,

երկաթուղային եւ օդային տրանսպորտում, կենդանիների անցման ճանապարհներին, կենդանիների, կենդանական ծագմամբ մթերքների եւ հումքի փոխադրման անասնաբուժական-սանիտարական կանոնները խախտելու համար,

պետական սահմանի վրա՝ օտարերկրյա պետություններից կենդանիների (այդ թվում՝ թռչունների, ձկների եւ մեղուների) վարակիչ հիվանդություններ մուտք գործելուց Հայաստանի Հանրապետության տարածքի պաշտպանության անասնաբուժական-սանիտարական կանոնները խախտելու համար:

Խմբ. ՀՕ-93-Ն, 01.06.05, ՀՀՊՏ N 35 (407), 08.06.05

Հողված 238.1. Երկրագործության պետական տեսչության մարմինները

Երկրագործության պետական տեսչության մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 108-րդ, 109-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը: Երկրագործության պետական տեսչության մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու, տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն Հայաստանի Հանրապետության երկրագործության գլխավոր պետական տեսուչը, մարզային երկրագործության պետական տեսուչները:

Հոդված 239. Ջրային համակարգերի կառավարման լիազորված մարմինը

Ջրային համակարգերի կառավարման լիազորված մարմինը քննում է սույն օրենսգրքի 501-րդ հոդվածով, 62-րդ հոդվածով (ջրային համակարգերի մասով), 63-րդ, 631-րդ, 633-րդ, 634-րդ, 635-րդ հոդվածներով, 636-րդ հոդվածով (ջրային համակարգերի մասով), 145-րդ հոդվածով (ջրային համակարգերի մասով) եւ 152-րդ հոդվածով (ջրի պոմպերի ջրամատակարարման, ջրահեռացման համակարգերի մասով) նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Ջրային համակարգերի կառավարման լիազորված մարմնի անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն՝

Հայաստանի Հանրապետության ջրային համակարգերի օգտագործման եւ պահպանության գլխավոր պետական տեսուչը՝ տուգանք քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրիսնապատիկի չափով:

Հայաստանի Հանրապետության ջրային համակարգերի օգտագործման եւ պահպանության գլխավոր պետական տեսուչի տեղակալը՝ տուգանք քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրքսանապատիկի չափով:

ջրային համակարգերի օգտագործման եւ պահպանության ավագ պետական տեսուչները՝ տուգանք քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի յոթանասունապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

ջրային համակարգերի օգտագործման եւ պահպանության տեսուչները՝ տուգանք քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի չափով:

[*Հոդված 240.* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-495-Ն)]

[*Հոդված 241.* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-495-Ն)]

Հոդված 242. Բնապահպանական օրենսդրության կատարման նկատմամբ պետական հսկողություն իրականացնող մարմինները

Բնապահպանական օրենսդրության կատարման նկատմամբ պետական հսկողություն իրականացնող մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 49-րդ հոդվածով (բացառությամբ լեռնային աշխատանքների անվտանգ կատարման մասի), 50-52-րդ, 542-րդ հոդվածներով (հողերի պահպանության մասով), 544-րդ հոդվածով, 59-րդ եւ 60-րդ հոդվածներով (բացառությամբ լեռնային աշխատանքների անվտանգ կատարման եւ ռադիոակտիվ հսկողության մասերի), 60-րդ, 601-րդ, 61-րդ հոդվածներով, 62-րդ հոդվածով (ջրային ռեսուրսների պահպանության մասով), 632-րդ հոդվածով, 636-րդ հոդվածով (բնական ջրային օբյեկտների մասով), 64-66-րդ, 68-79-րդ հոդվածներով, 80-87-րդ հոդվածներով (մթնոլորտային օդի պահպանության համար սահմանված նորմերի ու կանոնների խախտման մասով), 88-91-րդ հոդվածներով, 92-րդ հոդվածով (վայրի կենդանիների պահպանության մասով), 93-րդ, 94-րդ, 941-րդ, 157-րդ, 16915-րդ հոդվածներով, 1821-րդ հոդվածներով (բնապահպանական տեսչական մարմինների մասով), 2011-րդ, 2012-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Փոփ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

[*Հոդված 242.1.* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-495-Ն)]

Հոդված 243. ՀՀ կապի նախարարության համակարգի էլեկտրակապի պետական տեսչության մարմինները

ՀՀ կապի նախարարության համակարգի էլեկտրակապի պետական տեսչության մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 148 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու և վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունի ՀՀ կապի նախարարության էլեկտրակապի պետական տեսչության պետը:

Հոդված 244. Գյուղատնտեսական տեխնիկայի պետական տեսչության մարմինները

Գյուղատնտեսական տեխնիկայի պետական տեսչության մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 111-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Գյուղատնտեսական տեխնիկայի պետական տեսչության մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննելու և վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն գյուղատնտեսական տեխնիկայի պետական տեսուչները:

Հոդված 244.1. Պետական հարգորոշիչ հսկողություն իրականացնող մարմինները

Պետական հարգորոշիչ հսկողություն իրականացնող մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 1891 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Պետական հարգորոշիչ հսկողություն իրականացնող մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու և վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարգորոշիչ հսկողության պետական տեսչությունների պետերը՝ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև 1 րիվ չափը.

ՀՀ ֆինանսների նախարարության թանկարժեք մետաղների վարչության պետը և նրա տեղակալները՝ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչև հարյուր հիսուն տոկոսի չափով:

Հոդված 244.2. Հարկային տեսչության մարմինները

Հարկային տեսչության մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 481, 169, 1699, 16910, 16911, 16912, 16913, 1702, 1703, 1704, 1706, 1707, 1708, 1709 և 17012 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը, ինչպես նաև սույն օրենսգրքի 1691, 1695, 1697, 1821, 1982 հոդվածի երկրորդ և երրորդ մասերով հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը՝ հարկային և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների իրավախախտումների մասով ու 165 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը՝ իրեն վերապահված իրավասությունների շրջանակներում:

Լր. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05,

լր. ՀՕ-151-Ն, 04.08.05, ՀՀՊՏ N 51 (423), 12.08.05

Հարկային տեսչության մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու և վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն Հայաստանի Հանրապետության վերադաս հարկային մարմնի վարչությունների պետերը և հարկային մարմնի հարկային (տարածքային) տեսչության պետերը:

Հոդված 244.3. Հայաստանի Հանրապետության սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի մարմինները

Սույն օրենսգրքի 1691, 1706, 1821, 1982 հոդվածի երկրորդ և երրորդ մասերով հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը՝ տեղեկություններին և կենսաթոշակներին վերաբերող իրավախախտումների մասով (բացի հարկային տեսչության մարմինների իրավասությանը վերապահված գործերից) քննելու և վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն Հայաստանի Հանրապետության սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի նախագահը, տեղակալները, ինչպես նաև սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի տարածքային մարմինների պետերը (տնօրենները):

Հանվ., լր. ՀՕ-78-Ն, 19.04.05, ՀՀՊՏ N 24 (396), 27.04.05

[*Հոդված 244.4. Արժեթղթերի շուկայի պետական կարգավորման եւ հսկման լիազորված մարմինը* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-248-Ն, 22.12.05, ՀՀՊՏ N 81 (453), 28.12.05)]

Հոդված 244.5. Պետական վիճակագրության մարմինները

Պետական վիճակագրության մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 1692 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Պետական վիճակագրության մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն՝

Հայաստանի Հանրապետության վիճակագրության պետական լիազորված մարմնի տարածքային ծառայությունների ղեկավարները՝ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ քսանապատիկի չափով:

Հայաստանի Հանրապետության վիճակագրության պետական լիազորված մարմնի ղեկավարը եւ նրա տեղակալները՝ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մինչեւ հիսնապատիկի չափով:

Հոդված 244.7. Հայաստանի Հանրապետության առևտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարության Հայաստանի Հանրապետության որակի տեսչությունը

Հայաստանի Հանրապետության առևտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարության Հայաստանի Հանրապետության որակի տեսչությունը քննում է սույն օրենսգրքի 953 հոդվածով, 158 հոդվածի երկրորդ, երրորդ մասերով եւ 188 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված մարմնի անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունի տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջների եւ պետական չափազիտական վերահսկողություն իրականացնող գլխավոր պետական տեսուչը:

Խմբ. ՀՕ-262-Ն, 28.12.05, ՀՀՊՏ N 83 (455), 30.12.05

Հոդված 244.8. Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական մարմինը

Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական մարմինը քննում է սույն օրենսգրքի 1693-րդ հոդվածով նախատեսված գործերը:

Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված մարմնի անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունի Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովը:

[*Հոդված 244.8.* (Ուժը կորցրել է ՀՕ-30-Ն)]

Հոդված 244.9. Հողերի օգտագործման նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմինները

Հողերի օգտագործման նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 48-րդ, 54-րդ, 541-րդ հոդվածներով, 542-րդ հոդվածով (հողերի օգտագործման մասով), 543-րդ հոդվածով, 56-58-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը՝ նշանակելով համապատասխան տուգանքներ:

Լիազոր պետական մարմինը քննում է հողերի օգտագործման նկատմամբ տարածքային կառավարման մարմինների պաշտոնատար անձանց թույլ տված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Տարածքային կառավարման մարմինը (մարզպետը) քննում է հողերի օգտագործման նկատմամբ տեղական ինքնակառավարման պաշտոնատար անձանց, ինչպես նաեւ համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող քաղաքացիների եւ իրավաբանական անձանց թույլ տված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Երեւանի քաղաքպետը քննում է Երեւանի վարչական սահմաններում թաղային համայնքների պաշտոնատար անձանց, ինչպես նաեւ քաղաքացիների եւ իրավաբանական անձանց թույլ տված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Տեղական ինքնակառավարման մարմինը (համայնքի ղեկավարը) քննում է քաղաքացիների կամ իրավաբանական անձանց թույլ տված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Հոդված 244.10. Գեոդեզիայի եւ քարտեզագրման բնագավառի պետական լիազորված մարմինը

Գեոդեզիայի եւ քարտեզագրման բնագավառի պետական լիազորված մարմինը քննում է սույն օրենսգրքի 951-րդ, 952-րդ, 954-րդ եւ 955-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:

Հոդված 244.11. Քաղաքաշինական պետական տեսչության մարմինները

Քաղաքաշինական պետական տեսչության մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 157-15712-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը, ինչպես նաեւ 152-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը՝ քաղաքաշինական նորմերի խախտման մասով:

Քաղաքաշինական պետական տեսչության մարմինների անունից վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու եւ վարչական տույժեր նշանակելու իրավունք ունեն՝

- 1) քաղաքաշինական պետական տեսչության պետը եւ նրա տեղակալները՝ 157-15712-րդ հոդվածներով նախատեսված դեպքերում՝ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից բարձր չափով, իսկ 152-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքերում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով.
- 2) քաղաքաշինական պետական տեսչության տարածքային ստորաբաժանման պետերը՝ 157-15712-րդ հոդվածներով նախատեսված դեպքերում՝ տուգանք՝ մինչեւ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով, իսկ 152-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքերում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով.
- 3) քաղաքաշինական պետական տեսուչները՝ նախագրուշացում:

Հոդված 244.12. Հանցավոր ճանապարհով ստացված եկամուտների օրինականացման եւ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի լիազորված մարմինը

Սույն օրենսգրքի 1659-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննում է հանցավոր ճանապարհով ստացված եկամուտների օրինականացման եւ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի լիազորված մարմինը, որի անունից վարչական տույժեր նշանակում է լիազորված մարմնի նախագահը:

ՀԱՏՎԱԾ IV

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱՆԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԵՐԻ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

ԳԼՈՒԽ 18

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 245. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթի խնդիրները

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթի խնդիրներն են՝ յուրաքանչյուր գործի հանգամանքները ժամանակին, համակողմանիորեն, լրիվ եւ օբյեկտիվորեն պարզելը, գործը օրենսդրությանը ճիշտ համապատասխան լուծելը, ընդունված որոշման կատարումն ապահովելը, ինչպես նաեւ վարչական իրավախախտումների կատարմանը նպաստող պատճառներն ու պայմանները բացահայտելը, իրավախախտումները կանխելը, քաղաքացիներին օրենքները պահպանելու ոգով դաստիարակելը, սոցիալիստական օրինականությունն ամրապնդելը:

Հոդված 246. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթի կարգը

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթի կարգը վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու համար լիազորված մարմիններում (պաշտոնատար անձանց կողմից) որոշվում է վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ԽՍՀ Միության եւ միութենական հանրապետությունների օրենսդրության հիմունքներով, ԽՍՀՄ օրենսդրական ակտերով, ԽՍՀՄ Մինիստրների խորհրդի որոշումներով, սույն օրենսգրքով, Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենսդրական ակտերով եւ Հայաստանի Հանրապետության Նախարարների խորհրդի որոշումներով:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթի կարգը ժողովրդական դատարաններում որոշվում է ԽՍՀ Միության օրենսդրական ակտերով, սույն օրենսգրքով եւ Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենսդրական ակտերով:

Հոդված 247. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթը բացառող հանգամանքները

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի վարույթը չի կարող սկսվել, իսկ սկսվածը ենթակա է կարճման հետեւյալ հանգամանքների առկայության դեպքում`

- 1) վարչական իրավախախտման դեպքի կամ կազմի բացակայությունը.
- 2) եթե անձը վարչական իրավախախտում կատարելու պահին չի հասել տասնվեց տարեկան հասակի.
- 3) հակաիրավական գործողություն կամ անգործություն կատարած անձի անմեղսունակությունը.
- 4) անձի գործողությունը ծայրահեղ անհրաժեշտության կամ անհրաժեշտ պաշտպանության վիճակում.
- 5) ամսիստիայի ակտի հրատարակումը, եթե այն վերացնում է վարչական տույժի կիրառումը.
- 6) վարչական պատասխանատվություն սահմանող ակտի վերացումը.
- 7) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության պահին սույն օրենսգրքի 37 հոդվածով նախատեսված ժամկետներն անցնելը.
- 8) վարչական պատասխանատվության ենթարկվող անձի նկատմամբ վարչական տույժ նշանակելու մասին իրավասու մարմնի (պաշտոնատար անձի) որոշման առկայությունը նույն փաստի վերաբերյալ, կամ ընկերական դատարանի չբեկանված որոշման առկայությունը, եթե նյութերը ընկերական դատարանին են հանձնվել տվյալ գործով վարչական տույժ նշանակելու իրավունք ունեցող մարմնի (պաշտոնատար անձի) կողմից, կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը կարճելու մասին չբեկանված որոշման առկայությունը, ինչպես նաեւ տվյալ փաստով քրեական գործի առկայությունը.
- 9) այն անձի մահը, որի նկատմամբ սկսված է եղել գործի վարույթը:

Հոդված 248. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունը քաղաքացիների հավասարության սկզբունքներով

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունն իրականացվում է օրենքի եւ գործը քննող մարմնի առաջ բոլոր քաղաքացիների հավասարության սկզբունքներով, անկախ նրանց ծագումից, սոցիալական եւ գույքային դրությունից, ռասայական եւ ազգային պատկանելությունից, սեռից, կրթությունից, լեզվից, կրոնի նկատմամբ ունեցած վերաբերմունքից, զբաղմունքի տեսակից եւ բնույթից, բնակության վայրից եւ այլ հանգամանքներից:

Հոդված 249. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի դռնբաց քննությունը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննվում է դռնբաց:

[2-րդ մասն ուժը կորցրել է ՀՕ-68-Ն, ՀՀՊՏՆ 8 (380), 31.01.05]

Հոդված 250. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթի ժամանակ դատախազական հսկողությունը օրենքների կատարման նկատմամբ

ԽՍՀՄ դատախազության մասին ԽՍՀՄ օրենքին համապատասխան վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթի ժամանակ օրենքների կատարման նկատմամբ հսկողություն իրականացնող դատախազը իրավունք ունի` հարուցելու վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ. ծանոթանալու գործի նյութերին. ստուգելու գործի վարույթի ժամանակ մարմինների (պաշտոնատար անձանց) գործողությունների

օրինականությունը. մասնակցելու գործի քննությանը. գործի քննության ընթացքում ծագող հարցերով միջնորդություններ հարուցելու, եզրակացություններ տալու. ստուգելու վարչական իրավախախտումների համար համապատասխան մարմինների (պաշտոնատար անձանց) կողմից ներգործության միջոցների կիրառման ճշտությունը. բողոքարկելու վարչական իրավախախտման գործի վերաբերյալ որոշումը եւ գանգատի առթիվ ընդունված որոշումը. կասեցնելու որոշման կատարումը, ինչպես նաեւ կատարելու օրենքով նախատեսված այլ գործողություններ:

Հոդված 251. Ապացույցներ

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի ապացույցներ են համարվում ցանկացած այն փաստական տվյալները, որոնց հիման վրա օրենքով սահմանված կարգով մարմինները (պաշտոնատար անձինք) հաստատում են վարչական իրավախախտման առկայությունը կամ բացակայությունը, տվյալ անձի մեղավորությունը այն կատարելու մեջ եւ գործի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող այլ հանգամանքներ:

Այդ տվյալները հաստատվում են հետեւյալ միջոցներով՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրությամբ, վարչական պատասխանատվության ենթարկվող անձի բացատրություններով, տուժողի, վկաների ցուցմունքներով, փորձագետի եզրակացությամբ, իրեղեն ապացույցներով, իրեր եւ փաստաթղթեր վերցնելու վերաբերյալ արձանագրությամբ, ինչպես նաեւ այլ փաստաթղթերով:

Հոդված 252. Ապացույցների գնահատումը

Մարմինը (պաշտոնատար անձը) ապացույցները գնահատում է իր ներքին համոզմունքով, որը հիմնված է գործի՝ իրենց ամբողջությամբ վերցված բոլոր հանգամանքների համակողմանի, լրիվ եւ օբյեկտիվ հետազոտման վրա, ղեկավարվելով օրենքով եւ սոցիալիստական իրավագիտակցությամբ:

Հոդված 253. Նյութերը դատախազին, նախաքննության կամ հետաքննության մարմին հանձնելը

Եթե գործի քննության ընթացքում մարմինը (պաշտոնատար անձը) գալիս է այն եզրակացության, որ խախտման մեջ կան հանցագործության նշաններ, ապա նյութերը հանձնում է դատախազին, նախաքննության կամ հետաքննության մարմնին:

ԳԼՈՒԽ 19

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՍՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 254. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրությունը

Վարչական իրավախախտում կատարելու մասին արձանագրությունը կազմում է դրա համար լիազորված պաշտոնատար անձը կամ հասարակական կազմակերպության կամ հասարակական ինքնագործունեության մարմնի ներկայացուցիչը: Արձանագրություն չի կազմվում սույն օրենսգրքի 257 հոդվածով նախատեսված դեպքերում:

Հոդված 255. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության բովանդակությունը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության մեջ նշվում է՝ դրա կազմելու ամսաթիվն ու տեղը, արձանագրությունը կազմող անձի պաշտոնը, անունը, հայրանունը, ազգանունը. տեղեկություններ խախտողի անձի մասին. վարչական իրավախախտման կատարման տեղը, ժամանակը եւ էությունը. այն նորմատիվ ակտը, որը պատասխանատվություն է նախատեսում տվյալ իրավախախտման համար. վկաների եւ տուժողների ազգանունները եւ հասցեները, եթե այդպիսիք կան. խախտողի բացատրությունը. գործի լուծման համար անհրաժեշտ այլ տեղեկություններ:

Արձանագրությունը ստորագրում են այն կազմող անձը եւ վարչական իրավախախտում կատարած անձը. վկաների եւ տուժողների առկայության դեպքում արձանագրությունը կարող են ստորագրել նաեւ այդ անձինք:

Եթե իրավախախտում կատարած անձը հրաժարվում է ստորագրել արձանագրությունը, դրանում այդ մասին նշում է կատարվում: Իրավախախտում կատարած անձն իրավունք ունի ներկայացնելու արձանագրությանը կցվող բացատրություններ եւ դիտողություններ արձանագրության բովանդակության առթիվ, ինչպես նաեւ շարադրելու այն ստորագրելուց իր հրաժարվելու շարժառիթները:

Արձանագրություն կազմելիս խախտողին բացատրվում է սույն օրենսգրքի 267 հոդվածով նախատեսված նրա իրավունքներն ու պարտականությունները, որի մասին արձանագրության մեջ նշում է արվում:

Հոդված 256. Արձանագրությունն ուղարկելը

Արձանագրությունն ուղարկվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության համար լիազորված մարմնին (պաշտոնատար անձին):

Հոդված 257. Այն դեպքերը, երբ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն չի կազմվում

Այն դեպքում, եթե անձը չի վիճարկում թույլ տված խախտումը, եւ նախագգուշացման կարգով նրա նկատմամբ նշանակվող վարչական տուժանքը կամ տուգանքը տասը դրամից ավելի չէ, արձանագրություն չի կազմվում: Այդպիսի դեպքերում նշանակվող տուգանքը միլիցիայի աշխատողի կողմից կարող է գանձվել խախտումը կատարելու տեղում: Տուգանքի գանձման մասին խախտողին տրվում է սահմանված նմուշի անդորրագիր, որը ֆինանսական խիստ հաշվետվության փաստաթուղթ է: Արձանագրություն չի կազմվում նաեւ այլ դեպքերում, երբ օրենսդրությանը համապատասխան տուգանքը նշանակվում էւ գանձվում է, իսկ նախագգուշացումը ձեւակերպվում է իրավախախտում կատարելու տեղում:

Եթե խախտողը վիճարկում է սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված իրավախախտումներ կատարելու համար իր նկատմամբ նշանակվող տույժը, ապա արձանագրություն է կազմվում սույն օրենսգրքի 254 հոդվածին համապատասխան:

Հոդված 258. Խախտողի բերումը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կազմելու նպատակով, եթե արձանագրություն կազմելը պարտադիր է, երբ տեղում այն կազմել հնարավոր չէ, խախտողը միլիցիայի աշխատողի կողմից կարող է բերվել միլիցիա:

Տրանսպորտային միջոցներից օգտվելու կանոնների, երթեւեկության կարգն ու անվտանգությունը պահպանելու կանոնների, տրանսպորտում բեռների անվթարության ապահովմանն ուղղված կանոնների, հրդեհային անվտանգության կանոնների, տրանսպորտում սանիտարահիգիենիկ եւ սանիտարահակահամաճարակային կանոնների խախտումներ կատարելու դեպքում խախտողը դրա համար լիազորված անձի կողմից կարող է բերվել միլիցիա, եթե նա չունի ինքնությունը հաստատող փաստաթղթեր եւ չկան վկաներ, որոնք կարող են անհրաժեշտ տվյալներ հաղորդել խախտողի մասին:

Բնապահպանական օրենսդրության խախտումների դեպքում արձանագրություն կազմելու նպատակով, եթե խախտողի անձը չի կարող պարզվել խախտման տեղում, բնապահպանության ոլորտում լիազորված մարմնի տեսուչները, այդ թվում՝ հասարակական տեսուչները, ինչպես նաեւ ոստիկանության աշխատակիցները կարող են այդ իրավախախտումները կատարած անձանց բերել ոստիկանության շենք՝ իրավախախտումները կանխելու, խախտողի անձը պարզելու եւ իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կազմելու համար:

Պահպանվող օբյեկտների, այլ պետական կամ հանրային գույքի նկատմամբ ոտնձգության հետ կապված իրավախախտումներ կատարելու դեպքում խախտողը ռազմականացված պահպանության աշխատողների կողմից կարող է բերվել ռազմականացված պահպանության ծառայողական շենք կամ միլիցիա՝ իրավախախտումները կանխելու, խախտողի անձը պարզելու եւ իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կազմելու համար:

Բերումը պետք է կատարվի հնարավորին չափ կարճ ժամկետում:

Բերված անձի գտնվելը կամավոր ժողովրդական դրուժինայի շտաբում չի կարող տեւել մեկ ժամից ավելի:

ԳԼՈՒԽ 20

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒՄԸ, ԻՐԵՐԻ ԶՆՆՈՒՄԸ, ԻՐԵՐԸ ԵՎ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ ՎԵՐՑՆԵԼԸ

Հոդված 259. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով վարույթն սպահովելու միջոցները

ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերով ուղղակիորեն նախատեսված դեպքերում, վարչական իրավախախտումները կանխելու նպատակով, եթե սպառվել են ներգործության մյուս միջոցները, անձը պարզելու, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կազմելու նպատակով, եթե տեղում այն կազմելը հնարավոր չէ եւ եթե արձանագրություն կազմելը պարտադիր է, գործերի ժամանակին ու

Ճիշտ քննումը եւ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով որոշումների կատարումը ապահովելու նպատակով թույլատրվում են անձի վարչական ձերբակալում, անձնական զննում, իրերի զննում եւ իրերի ու փաստաթղթերի վերցնում:

Սույն հոդվածով նախատեսված նպատակներով վարչական ձերբակալման, անձնական զննության, իրերի զննության եւ իրերն ու փաստաթղթերը վերցնելու կարգը որոշվում է ԽՍՀ Միության օրենսդրությամբ, սույն օրենսգրքով եւ Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենսդրությամբ:

Հոդված 260. Վարչական ձերբակալում

Վարչական ձերբակալման մասին կազմվում է արձանագրություն, որտեղ նշվում է այն կազմելու ժամանակաթիվն ու տեղը, արձանագրություն կազմող անձի պաշտոնը, անունը, հայրանունը, ազգանունը. տեղեկություններ ձերբակալվածի անձի մասին. ձերբակալման ժամանակը, տեղը եւ հիմքերը:

Արձանագրությունը ստորագրում են այն կազմող պաշտոնատար անձը եւ ձերբակալվածը: Արձանագրությունը ստորագրելուց ձերբակալվածի հրաժարվելու դեպքում դրանում այդ մասին նշում է արվում:

Վարչական իրավախախտում կատարելու համար ձերբակալված անձի խնդրանքով նրա գտնվելու վայրի մասին տեղյակ են պահվում հարազատները, աշխատանքի կամ ուսման վայրի ադմինիստրացիան: Անչափահասի ձերբակալման մասին նրա ծնողներին կամ նրանց փոխարինող անձանց տեղյակ պահելը պարտադիր է:

Հոդված 261. Վարչական ձերբակալում իրականացնելու համար իրավագոր մարմինները (պաշտոնատար անձինք)

Վարչական իրավախախտում կատարած անձի վարչական ձերբակալում կարող են կատարել միայն ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ դրա համար լիազորված մարմինները (պաշտոնատար անձինք), այսինքն՝

1) ներքին գործերի մարմինները՝ մանր խուլիգանություն կատարելու, ժողովների, միտինգների, փողոցային երթերի ու ցույցերի կազմակերպման եւ անցկացման սահմանված կարգը խախտելու, միլիցիայի աշխատողի օրինական կարգադրությանը կամ պահանջին չարամտորեն չենթարկվելու, արժութային հարաբերությունները կարգավորող օրենքներով եւ իրավական այլ ակտերով սահմանված պահանջները խախտելու, հասարակական վայրերում ոգելից խմիչքներ օգտագործելու կամ հասարակական վայրերում մարդկային արժանապատվությունը եւ հասարակական բարոյականությունը վիրավորող հարբած վիճակում երեւալու դեպքում, այն դեպքում, երբ բավարար հիմքեր կան ենթադրելու, որ անձը զբաղվում է պոռնկությամբ, փողոցային երթեւեկության կանոնները, որսի, ձկնորսության եւ ձկան պաշարների պահպանության կանոնները խախտելու եւ կենդանական աշխարհի պահպանության եւ օգտագործման վերաբերյալ օրենսդրության այլ խախտումների դեպքում, ինչպես նաեւ ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերով ուղղակիորեն նախատեսված այլ դեպքերում.

2) սահմանապահ գործերը՝ սահմանային ռեժիմը կամ ԽՍՀՄ պետական սահմանի անցման կետերի ռեժիմը խախտելու դեպքում.

3) պահպանվող օբյեկտի գտնվելու վայրի ռազմականացված պահպանության ավագ պաշտոնատար անձը՝ պահպանվող օբյեկտների, պետական կամ հանրային այլ գույքի նկատմամբ ռոնձգության հետ կապված իրավախախտումներ կատարելու դեպքում.

4) զինվորական ավտոտեսչության պաշտոնատար անձինք՝ ԽՍՀՄ զինված ուժերի տրանսպորտային միջոցների վարորդների կամ այդ միջոցները վարող մյուս անձանց կողմից ճանապարհային երթեւեկության կանոնները խախտելու դեպքում:

Հոդված 262. Վարչական ձերբակալման ժամկետները

Վարչական իրավախախտում կատարած անձի վարչական ձերբակալումը կարող է տևել ոչ ավելի, քան երեք ժամ, բացառիկ դեպքերում, հատուկ անհրաժեշտության կապակցությամբ ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերով կարող են սահմանվել վարչական ձերբակալման այլ ժամկետներ:

Սահմանային ռեժիմը կամ ԽՍՀՄ պետական սահմանի անցման կետերի ռեժիմը խախտող անձինք կարող են ձերբակալվել մինչև երեք ժամ տևողությամբ՝ արձանագրություն կազմելու համար, իսկ անհրաժեշտության դեպքում անձը եւ իրավախախտման հանգամանքները պարզելու համար՝ մինչև երեք օր ժամանակով,

ձերբակալման պահից քսանչորս ժամվա ընթացքում այդ մասին գրավոր հաղորդելով դատախազին, կամ դատախազի սանկցիայով՝ մինչև տասը օր ժամանակով, եթե իրավախախտողները չունեն իրենց անձը հաստատող փաստաթղթեր:

[3-րդ մասն ուժը կորցրել է ՀՕ-68-Ն, ՀՀՊՏՆ 8 (380), 31.01.05]

Վարչական ձերբակալման ժամկետը հաշվվում է արձանագրություն կազմելու համար խախտողին բերելու պահից, իսկ հարբած վիճակում գտնվող անձին՝ նրա սթափվելու ժամանակից:

Հոդված 263. Անձնական զննություն և իրերի զննություն

Անձնական զննություն կարող են կատարել ներքին գործերի մարմինների, ռազմականացված պահպանության, քաղաքացիական ավիացիայի, մաքսային հիմնարկների և սահմանապահ գործերի՝ դրա համար լիազորված պաշտոնատար անձինք, իսկ ԽՍՀ Միության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերով ուղղակիորեն նախատեսված դեպքերում՝ նաև դրա համար լիազորված մյուս մարմինների պաշտոնատար անձինք:

Անձնական զննություն կարող է կատարել զննության ենթարկվողի հետ նույն սեռին պատկանող լիազորված անձը՝ և նույն սեռին պատկանող երկու ընթերակաների ներկայությամբ:

Իրերի զննություն կարող են կատարել ներքին գործերի մարմինների, ռազմականացված պահպանության, քաղաքացիական ավիացիայի, մաքսային հիմնարկների, հարկային տեսչության մարմինների, սահմանապահ գործերի, անտառային պահպանության մարմինների, ձկան պահպանության մարմինների, որսի կանոնների պահպանության նկատմամբ պետական հսկողություն իրականացնող մարմինների՝ դրա համար լիազորված պաշտոնատար անձինք, իսկ ԽՍՀ Միության և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերով ուղղակիորեն նախատեսված դեպքերում՝ նաև դրա համար լիազորված մյուս մարմինների պաշտոնատար անձինք:

Իրերի, ձեռնածանրոցի, բազաժի, որսի և ձկնորսության գործիքների, որսի արդյունքների և այլ առարկաների զննությունը, որպես կանոն, կատարվում է այն անձի ներկայությամբ, որի սեփականության կամ տնօրինության տակ են գտնվում դրանք: Հետաձգում չհանդուրժող դեպքերում նշված իրերը, առարկաները կարող են զննության ենթարկվել սեփականատիրոջ (տիրապետողի) բացակայությամբ՝ երկու ընթերակաների մասնակցությամբ:

Անձնական զննության և իրերի զննության մասին կազմվում է արձանագրություն կամ համապատասխան նշում է արվում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության կամ վարչական ձերբակալման վերաբերյալ արձանագրության մեջ:

Անձնական զննությունն ու իրերի զննությունը մաքսային հիմնարկներում կատարվում է ԽՍՀՄ մաքսային օրենսգրքով սահմանված կարգով:

Հոդված 264. Իրեր և փաստաթղթեր վերցնելը

Ձերբակալման, անձնական զննության կամ իրերի զննության ժամանակ հայտնաբերված իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող իրերը և փաստաթղթերը վերցվում են սույն օրենսգրքի 261 և 263 հոդվածներում նախատեսված մարմինների պաշտոնատար անձանց կողմից: Վերցված իրերն ու փաստաթղթերը ընդհուպ մինչև վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունը պահվում են այն մարմինների (պաշտոնատար անձանց) կողմից որոշվող տեղերում, որոնց իրավունք է վերապահված վերցնելու իրերը և փաստաթղթերը, իսկ գործը քննելուց հետո, նայած գործի քննության արդյունքներին, դրանք սահմանված կարգով բռնագրավվում կամ վերադարձվում են տիրոջը կամ ոչնչացվում, իսկ իրերը հատուցմամբ վերցնելու դեպքում իրացվում են: Ինքնաթոր օդին և տնային եղանակով պատրաստված այլ թունդ ոգելից խմիչքները, դրանց արտադրության համար ապարատները ոչնչացվում են գործը քննելուց հետո:

Մաքսանենգության առարկաներ բռնելու դեպքում տուգանքի գանձումն ապահովելու համար թույլատրվում է մաքսանենգություն կատարած անձից վերցնել իրեր (արժեքներ), եթե նա մշտական բնակության վայր չունի ԽՍՀՄ-ում:

Իրեր և փաստաթղթեր վերցնելու դեպքում այդ մասին կազմվում է արձանագրություն կամ համապատասխան նշում է արվում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ, իրերի զննության կամ վարչական ձերբակալման վերաբերյալ արձանագրության մեջ:

Այնպիսի խախտում կատարելու դեպքում, որի համար սույն օրենսգրքին համապատասխան կարող է վարչական տույժ նշանակվել տրանսպորտային միջոց վարելու իրավունքից զրկելու ձևով, վարորդից վերցվում է վարորդական վկայականը մինչև գործի վերաբերյալ որոշում կայացնելը եւ տրվում է տրանսպորտային միջոց վարելու իրավունքի ժամանակավոր թույլտվություն, որի մասին նշում է արվում իրավախախտումների վերաբերյալ արձանագրության մեջ: Տրանսպորտային միջոց վարելու իրավունքից զրկելու որոշում կայացնելու դեպքում վարորդական վկայականը չի վերադարձվում, իսկ ժամանակավոր թույլտվության գործողությունը երկարաձգվում է մինչև գանգատարկման համար սահմանված ժամկետի լրանալը, կամ գանգատի առթիվ որոշման ընդունումը:

Արգելական համակարգի կամ դեկակառավարման անսարքություններ ունեցող կամ առանց համապատասխան թույլտվության վերասարքավորված տրանսպորտային միջոցի շահագործումը, եթե դա սպառնում է երթեւեկության անվտանգությանը, արգելվում է ներքին գործերի մարմինների՝ դրա համար լիազորված պաշտոնատար անձանց կողմից՝ ԽՍՀՄ ներքին գործերի նախարարության կողմից սահմանվող կարգով:

Սույն օրենսգրքի 173, 190 հոդվածներով, 191 հոդվածի առաջին եւ երկրորդ մասերով, 192 եւ 193 հոդվածներով նախատեսված խախտումներ կատարվելու դեպքում միլիցիայի աշխատողները իրավունք ունեն մինչև գործի քննությունը վերցնել հրազենը, ինչպես նաեւ զինամթերքը, որի մասին գրանցվում է արձանագրության մեջ՝ նշելով վերցվող զենքի մակնիշը կամ մոդելը, տրամաչափը, սերիան եւ համարը, զինամթերքի քանակն ու տեսակը: Պաշտոնական պարտականությունների իրականացման ընթացքում իրավախախտում կատարած անձի իրերի վերցնում, անձնական զննություն եւ իրերի զննություն կիրառվում է միայն հետաձգում չհանդուրժող դեպքերում:

Սույն օրենսգրքի 184 հոդվածով նախատեսված խախտումներ կատարվելու դեպքում միլիցիայի աշխատողները իրավունք ունեն վերցնելու ԽՍՀՄ շքանշան, մեդալ, պատվավոր կոչման կրծքանշան, շքանշանների ժապավեններ եւ մեդալների շերտաձողիկներ կամ Հայաստանի Հանրապետության, մյուս միութենական կամ ինքնավար հանրապետության պետական պարգև եւ դրանց կրծքանշաններ: Գործը քննելուց հետո իրավախախտողից վերցված ԽՍՀՄ շքանշանը, մեդալը, պատվավոր կոչման կրծքանշանը, Հայաստանի Հանրապետության, մյուս միութենական կամ ինքնավար հանրապետության պետական պարգևը, ինչպես նաեւ դրանց կրծքանշանները ենթակա են վերադարձման դրանց օրինական տիրոջը, իսկ եթե նա հայտնի չէ, ուղարկվում են համապատասխանաբար ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի նախագահություն, Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի նախագահություն, միութենական կամ ինքնավար հանրապետության Գերագույն խորհրդի նախագահություն:

Հոդված 265. Տրանսպորտային միջոց վարելուց հեռացնելը եւ հարբածության վիճակի ստուգումը

Տրանսպորտային միջոցներ վարող այն վարորդները կամ մյուս այն անձինք, որոնց նկատմամբ բավարար հիմքեր կան ենթադրելու, որ նրանք գտնվում են հարբած վիճակում, ենթակա են տրանսպորտային միջոց վարելուց հեռացման եւ սահմանված կարգով հարբածության վիճակի ստուգման:

Նշված անձանց հարբածության վիճակի ստուգման ուղարկելը եւ նրանց ստուգման անցկացումը կատարվում է ԽՍՀՄ ներքին գործերի նախարարության, ԽՍՀՄ առողջապահության նախարարության եւ ԽՍՀՄ արդարադատության նախարարության կողմից որոշվող կարգով:

Հոդված 266. Վարչական ձեռքարկուման, զննության եւ իրերի ու փաստաթղթերի վերցման գանգատարկումը

Վարչական ձեռքարկումը, անձնական զննությունը, իրերի զննությունը եւ իրերն ու փաստաթղթերը վերցնելը կարող են շահագրգռված անձի կողմից գանգատարկվել վերադաս մարմնին (պաշտոնատար անձին) կամ դատախազին:

ԳԼՈՒԽ 21

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԻ ՎԱՐՈՒՅԹԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

Հոդված 267. Վարչական պատասխանատվության ենթարկվող անձի իրավունքներն ու պարտականությունները

Վարչական պատասխանատվության ենթարկվող անձը իրավունք ունի ծանոթանալու գործի նյութերին, բացատրություններ տալու, ապացույցներ ներկայացնելու, միջոնորություններ հարուցելու, գործի քննության ընթացքում օգտվելու փաստաբանի իրավաբանական օգնությունից, ելույթ ունենալու մայրենի լեզվով եւ օգտվելու թարգմանի ծառայություններից, եթե չի տիրապետում այն լեզվին, որով տարվում է վարույթը. գանգատարկելու գործով որոշումը: Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննվում է վարչական պատասխանատվության

ենթարկվող անձի ներկայությամբ: Գործը կարող է այդ անձի բացակայությամբ քննվել միայն այն դեպքերում, երբ տվյալներ կան գործի քննության տեղի եւ ժամանակի մասին նրան ժամանակին ծանուցելու վերաբերյալ եւ եթե նրանից միջնորդություն չի ստացվել գործի քննությունը հետաձգելու մասին:

Սույն օրենսգրքի 401, 403-406, 53, 147 հոդվածի երկրորդ մասով, 172 հոդվածներով, 175 հոդվածի երրորդ մասով, 182 եւ 185 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործեր քննելիս վարչական պատասխանատվության ենթարկվող անձի ներկայությունը պարտադիր է: Ներքին գործերի մարմնի կամ ժողովրդական դատավորի կանչով ներկայանալուց խուսափելու դեպքում այդ անձը կարող է ներքին գործերի մարմնի (միլիցիայի) կողմից բերման ենթարկվել:

ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ կարող են նախատեսվել նաեւ այլ դեպքեր, երբ վարչական պատասխանատվության ենթարկվող անձի ներկայանալը գործը լուծող մարմնին (պաշտոնատար անձին) պարտադիր է:

Հոդված 268. Տուժողը

Տուժող համարվում է այն անձը, որին վարչական իրավախախտման հետեւանքով բարոյական, ֆիզիկական կամ գույքային վնաս է պատճառվել:

Տուժողն իրավունք ունի ծանոթանալու գործի բոլոր նյութերին, միջնորդություններ հարուցելու, վարչական իրավախախտման գործով կայացված որոշման դեմ գանգատ բերելու:

Տուժողը կարող է հարցաքննվել որպես վկա սույն օրենսգրքի 271 հոդվածին համապատասխան:

Հոդված 269. Օրինական ներկայացուցիչները

Վարչական պատասխանատվության ենթարկվող անձի եւ տուժողի շահերը, որոնք անչափահասներ են կամ այնպիսի անձինք, որոնք իրենց ֆիզիկական կամ հոգեկան պակասությունների հետեւանքով անձամբ չեն կարող իրականացնել վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով իրենց իրավունքները, իրավունք ունեն ներկայացնելու նրանց օրինական ներկայացուցիչները (ծնողները, որդեգրողները, խնամակալները, հոգաբարձուները):

Հոդված 270. Փաստաբանը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությանը մասնակցող փաստաբանը իրավունք ունի ծանոթանալու գործի բոլոր նյութերին. միջնորդություններ հարուցելու. իրեն հրավիրած անձի հանձնարարությամբ նրա անունից գանգատներ բերելու գործի որոշման դեմ:

Փաստաբանի լիազորությունները հաստատվում են իրավաբանական կոնսուլտացիայի կողմից տրվող օրդերով:

Հոդված 271. Վկան

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի վկա կարող է կանչվել ցանկացած անձ, որին կարող է հայտնի լինել տվյալ գործի պարզաբանման ենթակա որեւէ հանգամանք:

Վկան պարտավոր է նշված ժամանակ ներկայանալ այն մարմնի (պաշտոնատար անձի) կանչով, որի վարույթում գտնվում է գործը, ճիշտ ցուցումներ տալ՝ հաղորդել գործի առթիվ իրեն հայտի ամեն ինչի մասին եւ պատասխանել առաջադրված հարցերին:

Հոդված 272. Փորձագետը

Փորձագետ նշանակում է այն մարմինը (պաշտոնատար անձը), որի վարույթում գտնվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, այն դեպքում, երբ հատուկ գիտելիքների անհրաժեշտություն է զգացվում:

Փորձագետը պարտավոր է ներկայանալ կանչով եւ օբյեկտիվ եզրակացություն տալ իրեն առաջադրված հարցերի վերաբերյալ:

Փորձագետը իրավունք ունի՝

1) ծանոթանալու գործի՝ փորձաքննության առարկային վերաբերող նյութերին.

2) միջնորդություն հարուցելու եզրակացություն տալու համար իրեն անհրաժեշտ լրացուցիչ նյութեր տրամադրելու մասին.

3) այն մարմնի (պաշտոնատար անձի) թույլտվությամբ, որի վարույթում գտնվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, փորձաքննության առարկային վերաբերող հարցեր տալու պատասխանատվության ենթարկվող անձին, տուժողին, վկաներին.

4) ներկա լինելու գործի քննությանը:

Հոդված 273. Թարգմանը

Թարգման նշանակում է այն մարմինը (պաշտոնատար անձը), որի վարույթում գտնվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը:

Թարգմանը պարտավոր է ներկայանալ մարմնի (պաշտոնատար անձի) կանչով եւ լրիվ ու ճշտությամբ կատարել իրեն հանձնարարված թարգմանությունը:

Հոդված 274. Տուժողներին, վկաներին, փորձագետներին եւ թարգմաններին վճարելու ենթակա գումարները

Տուժողներին, վկաներին, փորձագետներին եւ թարգմաններին սահմանված կարգով հատուցվում են այն մարմնին (պաշտոնատար անձին) ներկայանալու հետ կապված նրանց ծախսերը, որի վարույթում գտնվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը:

Որպես տուժողներ, վկաներ, փորձագետներ եւ թարգմաններ կանչվող անձանց աշխատավարձը սահմանված կարգով պահպանվում է ըստ նրանց աշխատանքի վայրի, այն մարմնին (պաշտոնատար անձին) ներկայանալու կապակցությամբ բացակայելու ժամանակամիջոցի համար, որի վարույթում գտնվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը:

ԳԼՈՒԽ 22

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՍՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԵՐԻ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 275. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննության նախապատրաստելը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննության նախապատրաստելիս մարմինը (պաշտոնատար անձը) լուծում է հետևյալ հարցերը՝

- 1) տվյալ գործի քննությունը վերաբերում է, արդյոք, իր իրավասությանը.
- 2) ճիշտ են կազմվել, արդյոք, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի արձանագրությունը եւ մյուս նյութերը.
- 3) գործի քննությանը մասնակցող անձինք ծանուցվել են, արդյոք, դրա քննության ժամանակի եւ տեղի մասին.
- 4) պահանջվել են, արդյոք, անհրաժեշտ լրացուցիչ նյութեր.
- 5) վարչական պատասխանատվության ենթարկվող անձի, տուժողի, օրինական ներկայացուցիչների, փաստաբանի միջնորդությունների մասին:

Հոդված 276. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության վայրը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննվում է ըստ դրա կատարման վայրի:

Սույն օրենսգրքի 123-130, 132 եւ 133 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը կարող են քննվել նաեւ ըստ տրանսպորտային միջոցների հաշվառման վայրի:

Սույն օրենսգրքի 174 եւ 175 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննվում են ըստ դրանց կատարման վայրի կամ ըստ խախտողի բնակության վայրի:

Վարչական հանձնաժողովները եւ անչափահասների գործերի հանձնաժողովները վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննում են ըստ խախտողի բնակության վայրի:

ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ կարող է նախատեսվել նաեւ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության այլ վայր:

Հոդված 277. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի քննության ժամկետները

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննվում են վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրությունը եւ մյուս նյութերը գործի քննության համար լիազորված մարմնի (պաշտոնատար անձի) կողմից ստանալու օրվանից սկսած տասնհինգօրյա ժամկետում:

Սույն օրենսգրքի 401, 403-406, 44, 172, 175, 1801 եւ 182 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննվում են մեկ օրվա ընթացքում, սույն օրենսգրքի 147 հոդվածի երկրորդ մասով նախատեսվածները՝ երեք օրվա ընթացքում, սույն օրենսգրքի 53 հոդվածով նախատեսվածները՝ հնգօրյա ժամկետում, սույն օրենսգրքի 103, 105, 106 հոդվածներով նախատեսվածները՝ յոթօրյա ժամկետում:

ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ կարող են նախատեսվել նաեւ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի քննության այլ ժամկետներ:

Հոդված 278. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննելու կարգը

Գործի քննությունն սկսվում է տվյալ գործը քննող կոլեգիալ մարմնի կազմը հայտարարելով կամ պաշտոնատար անձին ներկայացնելով:

Գործը քննող կոլեգիալ մարմնի նիստին նախագահողը կամ պաշտոնատար անձը հայտարարում է, թե ինչ գործ է քննվելու, ով է կանչված վարչական պատասխանատվության, գործի քննությանը մասնակցող անձանց բացատրում է նրանց իրավունքներն ու պարտականությունները, հրապարակում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրությունը: Նիստում լսում են գործի քննությանը մասնակցող անձանց, հետազոտվում են ապացույցները եւ լուծվում միջնորդությունները: Գործի քննությանը դատախազի մասնակցության դեպքում լսվում է նրա եզրակացությունը:

Հոդված 279. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննելիս պարզման ենթակա հանգամանքները

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննելիս մարմինը (պաշտոնատար անձը) պարտավոր է պարզել՝ կատարվել է, արդյոք, վարչական իրավախախտում. արդյոք, տվյալ անձը մեղավոր է այն կատարելու մեջ. արդյոք, նա ենթակա է վարչական պատասխանատվության. կան, արդյոք, պատասխանատվությունը մեղմացնող եւ ծանրացնող հանգամանքներ. պատճառվել է, արդյոք, գույքային վնաս, հիմքեր կան, արդյոք, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ նյութերը ընկերական դատարանի, ձեռնարկությունում, հիմնարկում, կազմակերպությունում եւ դրանց կառուցվածքային ստորաբաժանումներում ստեղծված՝ հարբեցողության դեմ պայքարի հանձնաժողովի, հասարակական կազմակերպության, աշխատավորական կոլեկտիվի քննությանը հանձնելու համար, ինչպես նաեւ պարզել գործի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող այլ հանգամանքներ:

Հոդված 280. Կոլեգիալ մարմնի նիստի արձանագրությունը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը կոլեգիալ մարմնի կողմից քննվելիս կազմվում է արձանագրություն, որտեղ նշվում է՝

- 1) նիստի ժամանակաթիվն ու տեղը.
- 2) գործը քննող մարմնի անվանումն ու կազմը.
- 3) քննվող գործի բովանդակությունը.
- 4) տեղեկություններ գործին մասնակցող անձանց ներկայանալու մասին.
- 5) գործի քննությանը մասնակցող անձանց բացատրությունները, նրանց միջնորդությունները եւ դրանց քննության արդյունքները.
- 6) գործի քննության ընթացքում հետազոտված փաստաթղթերը եւ իրեղեն ապացույցները.
- 7) տեղեկություններ ընդունված որոշման հրապարակման մասին եւ դրա զանգատարկման կարգի ու ժամկետների պարզաբանման մասին:

Կոլեգիալ մարմնի նիստի արձանագրությունը ստորագրում են նիստին նախագահողը եւ քարտուղարը:

Հոդված 281. Վարչական իրավախախտման գործի վերաբերյալ որոշումը

Քննելով վարչական իրավախախտման գործը, մարմինը (պաշտոնատար անձը) գործի վերաբերյալ որոշում է ընդունում: Պատգամավորների ավանային, գյուղական խորհրդի գործադիր կոմիտեն վարչական իրավախախտման գործի վերաբերյալ նույնպես որոշում է ընդունում:

Որոշումը պետք է պարունակի՝ այն ընդունած մարմնի (պաշտոնատար անձի) անվանումը, գործի քննության ժամանակաթիվը. տեղեկություններ այն անձի մասին, որի վերաբերյալ քննվում է գործը. գործի քննության ընթացքում հաստատված հանգամանքների շարադրանքը, տվյալ վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվություն նախատեսող նորմատիվ ակտի նշումը. գործի վերաբերյալ ընդունված որոշումը:

Եթե սույն օրենսգրքի 214 հոդվածի 1-4 կետերում թվարկված մարմինների (պաշտոնատար անձանց) կողմից վարչական իրավախախտման համար տույժ նշանակելու մասին հարցը լուծելիս միաժամանակ լուծվում է մեղավորի կողմից գույքային Ֆասար հատուցելու հարցը, ապա գործի որոշման մեջ նշվում է գանձման ենթակա Ֆասարի չափը, դրա հատուցման ժամկետն ու կարգը:

Գործի որոշման մեջ պետք է լուծված լինի վերցված իրերի եւ փաստաթղթերի հարցը:

Կոլեգիալ մարմնի որոշումն ընդունվում է կոլեգիալ մարմնի նիստում ներկա եղած անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

Վարչական իրավախախտման գործի վերաբերյալ որոշումը ստորագրում է գործը քննող պաշտոնատար անձը, իսկ կոլեգիալ մարմնի որոշումը՝ նախագահողը եւ քարտուղարը:

ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության վրա տույժի միջոցի մասին համապատասխան նշում է արվում կամ որոշումը ձեռակերպվում է սահմանված այլ եղանակով:

Հոդված 282. Որոշումների տեսակները

Քննելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, մարմինը (պաշտոնատար անձը) ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝

- 1) վարչական տույժ նշանակելու մասին.
- 2) գործի վարույթը կարճելու մասին:

Գործի վարույթը կարճելու մասին որոշում ընդունվում է բանավոր դիտողություն հայտարարելու, նյութերը ընկերական դատարանի, ձեռնարկությունում, հիմնարկում, կազմակերպությունում եւ դրանց կառուցվածքային ստորաբաժանումներում ստեղծված՝ հարբեցողության դեմ պայքարի հանձնաժողովի, հասարակական կազմակերպության կամ աշխատավորական կոլեկտիվի քննությանը հանձնելու կամ դատախազին, նախաքննության կամ հետաքննության մարմնին հանձնելու դեպքում, ինչպես նաեւ սույն օրենսգրքի 247 հոդվածով նախատեսված հանգամանքների առկայության դեպքում:

Հոդված 283. Գործի վերաբերյալ որոշման հայտարարումը եւ որոշման պատճենի հանձնումը

Որոշումը հայտարարվում է անհապաղ, գործի քննությունն ավարտելուն պես: Որոշման պատճենը երեք օրվա ընթացքում հանձնվում կամ ուղարկվում է այն անձին, որի վերաբերյալ այն ընդունվել է, ինչպես նաեւ տուժողին՝ նրա խնդրանքով:

Որոշման պատճենը հանձնվում է ստորագրությամբ: Եթե որոշման պատճենը ուղարկվում է, այդ մասին գործում համապատասխան նշում է արվում:

Մաքսային կանոնների խախտման վերաբերյալ եւ մաքսանենգության վերաբերյալ գործերի որոշման պատճենը հանձնվում է այն անձին, որի վերաբերյալ այն կայացվել է Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսգրքով սահմանված կարգով:

Սույն օրենսգրքի 173 հոդվածով եւ 191 հոդվածի առաջին եւ երկրորդ մասերով նախատեսված վարչական իրավախախտումների գործերով, այն անձի նկատմամբ որոշման պատճենը, որին ձեռնարկության, հիմնարկի, կազմակերպության կողմից հրազենը, ինչպես նաեւ զինամթերքը վստահվել է պաշտոնական պարտականությունները կատարելու կապակցությամբ կամ այդպիսիք տրվել են ժամանակավոր օգտագործման նպատակով, ուղարկվում է համապատասխան ձեռնարկությանը, հիմնարկին կամ կազմակերպությանը՝ ի գիտություն, եւ ներքին գործերի մարմինն՝ այդ անձին հրազենից օգտվելն արգելելու մասին հարցը քննելու համար:

Հոդված 284. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը հասարակայնությանը տեղյակ պահելը

Սույն օրենսգրքի 53, 126, 129, 133, 172, 174, 1742 եւ 175 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննող մարմինը (պաշտոնատար անձը) խախտողի նկատմամբ նշանակված տույժի մասին տեղեկացնում է նրա աշխատանքի, ուսման կամ բնակության վայրի ադմինիստրացիային կամ հասարակական կազմակերպությանը, իսկ սույն օրենսգրքի 207 հոդվածով նախատեսված խախտումների վերաբերյալ գործեր քննելու դեպքում՝ աշխատանքի (ուսման) վայրի ձեռնարկության, հիմնարկի, կազմակերպության, կոլտնտեսության եւ ուսումնական հաստատության ղեկավարին: Սույն օրենսգրքի 53 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով ընդունված որոշման մասին տեղեկացվում է նաեւ այն ձեռնարկության, հիմնարկի, կազմակերպության ադմինիստրացիային կամ ներքին գործերի մարմին, որոնք դատարան են ուղարկել մանր հափշտակման վերաբերյալ արձանագրությունը:

Սույն օրենսգրքի 43, 115-119, 121, 122 հոդվածներով, 135 հոդվածի առաջին մասով, 136 հոդվածի առաջին մասով, 137 հոդվածի առաջին, երկրորդ եւ երրորդ մասերով, 139 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննող պաշտոնատար անձինք չարանենգ խախտողի նկատմամբ նշանակված տույժի մասին տեղեկացնում են նրա աշխատանքի, ուսման կամ բնակության վայրի ադմինիստրացիային կամ հասարակական կազմակերպությանը:

Հոդված 285. Առաջարկություններ վարչական իրավախախտումների կատարմանը նպաստող պատճառներն ու պայմանները վերացնելու մասին

Գործը քննող մարմինը (պաշտոնատար անձը) վարչական իրավախախտումների կատարմանը նպաստող պատճառներն ու պայմանները պարզելու դեպքում համապատասխան ձեռնարկություններին, հիմնարկներին, կազմակերպություններին եւ պաշտոնատար անձանց առաջարկություններ է ներկայացնում այդ պատճառներն ու պայմանները վերացնելու ուղղությամբ միջոցներ ձեռնարկելու մասին: Նշված կազմակերպությունները եւ անձինք պարտավոր են առաջարկությունն ստացվելու օրվանից մեկ ամսվա ընթացքում առաջարկություն ներկայացրած մարմին (պաշտոնատար անձին) հայտնել ձեռնարկված միջոցների մասին:

ԳԼՈՒԽ 23

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՍՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ԳԱՆԳԱՏԱՐԿԵԼՆ ՈՒ ԲՈՂՈՔԱՐԿԵԼԸ

Հոդված 286. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշումը գանգատարկելու իրավունքը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշումը կարող է գանգատարկվել այն անձի կողմից, որի նկատմամբ այն կայացվել է, ինչպես նաեւ տուժողի կողմից:

Վարչական տույժ նշանակելու մասին դատարանի (դատավորի) որոշումը վերջնական է եւ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթի կարգով գանգատարկման ենթակա չէ, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրա-կան ակտերով նախատեսված դեպքերի:

Հոդված 287. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշումը գանգատարկելու կարգը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործով որոշումը կարող է գանգատարկվել՝

- 1) Վարչական հանձնաժողովի, անչափահասների գործերի հանձնաժողովի որոշումը՝ պատգամավորների համապատասխան խորհրդի գործադիր կոմիտե կամ շրջանային (քաղաքային) ժողովրդական դատարան, որի որոշումը վերջնական է.
- 2) պատգամավորների ավանային, գյուղական խորհրդի գործադիր կոմիտեի որոշումը՝ պատգամավորների շրջանային, քաղաքային, քաղաքի շրջանային խորհրդի գործադիր կոմիտե կամ շրջանային (քաղաքային)

ժողովրդական դատարան, որի որոշումը վերջնական է.

3) այլ մարմնի (պաշտոնատար անձի) որոշումը տուգանքի ձևով վարչական տույժ նշանակելու մասին՝ վերադաս մարմնին (վերադաս պաշտոնատար անձին), կամ շրջանային (քաղաքային) ժողովրդական դատարան, որի որոշումը վերջնական է. այլ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը՝ վերադաս մարմնին (վերադաս պաշտոնատար անձին), որից հետո գանգատ կարող է տրվել շրջանային (քաղաքային) ժողովրդական դատարան, որի որոշումը վերջնական է:

Միաժամանակ հիմնական եւ լրացուցիչ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը կարող է գանգատարկվել որոշումը գանգատարկող անձի ընտրությամբ հիմնական կամ լրացուցիչ տույժի համար սահմանված կարգով.

4) ներքին գործերի մարմնի (պաշտոնատար անձի) որոշումը նախազգուշացման ձևով վարչական տույժ նշանակելու մասին, որը կատարվել է իրավախախտման տեղում, առանց արձանագրություն կազմելու՝ վերադաս մարմնին (վերադաս պաշտոնատար անձին).

5) զինվորական ավտոմոբիլային տեսչության պաշտոնատար անձի որոշումը նախազգուշացման ձևով վարչական տույժ նշանակելու մասին, որը կատարվել է իրավախախտման տեղում, առանց արձանագրություն կազմելու՝ գանգատը քննելու իրավագոր վերադաս պաշտոնատար անձին:

Գանգատն ուղարկվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշում կայացրած մարմնին (պաշտոնատար անձին), եթե ԽՍՀՄ եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ այլ բան չի սահմանված: Ստացված գանգատը երեք օրվա ընթացքում գործի հետ միասին ուղարկվում է այն մարմնին (պաշտոնատար անձին), որը սույն հոդվածին համապատասխան իրավագոր է քննելու այն եւ որին հասցեագրված է գանգատը:

Վարչական տույժ նշանակելու վերաբերյալ որոշումը գանգատարկող անձից պետական տուրք չի գանձվում:

Հոդված 288. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշումը գանգատարկելու ժամկետը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշման դեմ գանգատ կարող է տրվել որոշումն ընդունելու օրվանից հետո տասն օրվա ընթացքում: Նշված ժամկետը հարգելի պատճառներով բաց թողնելու դեպքում այդ ժամկետը կարող է վերականգնվել գանգատը քննելու համար իրավագոր մարմնի (պաշտոնատար անձի) կողմից, այն անձի դիմումով, որի նկատմամբ ընդունված է որոշումը:

Հոդված 289. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշման դեմ բողոք բերելը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշումը կարող է բողոքարկվել դատախազի կողմից:

Հոդված 290. Որոշման կատարման կասեցումը գանգատ տալու կամ բողոք բերելու կապակցությամբ

Սահմանված ժամկետում գանգատ տալը կասեցնում է վարչական տույժ նշանակելու որոշման կատարումը մինչեւ գանգատը քննելը, բացառությամբ սույն օրենսգրքի 25 եւ 31 հոդվածներով նախատեսված տույժի միջոցները կիրառելու մասին որոշումների, ինչպես նաեւ վարչական իրավախախտում կատարելու տեղում գանձվող տուգանք նշանակելու դեպքերում:

Դատախազի կողմից բողոք բերելը կասեցնում է որոշման կատարումը մինչեւ բողոքը քննելը:

Հոդված 291. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշման դեմ գանգատի եւ բողոքի քննության ժամկետը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշման դեմ գանգատը եւ բողոքը քննվում են դրա համար իրավագոր մարմինների (պաշտոնատար անձանց) կողմից, դրանց ստացման օրվանից տասնօրյա ժամկետում, եթե ԽՍՀՄ օրենսդրությամբ այլ բան չի սահմանված:

Հոդված 292. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշման դեմ գանգատի եւ բողոքի քննումը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշման դեմ գանգատը կամ բողոքը քննող մարմինը (պաշտոնատար անձը) ստուգում է ընդունված որոշման օրինականությունն ու հիմնավորվածությունը:

Հոդված 293. Գանգատը կամ բողոքը քննող մարմնի (պաշտոնատար անձի) որոշումը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշման դեմ գանգատը կամ բողոքը քննող մարմինը (պաշտոնատար անձը) ընդունում է հետեյալ որոշումներից մեկը՝

- 1) որոշումը թողնում է անփոփոխ, իսկ գանգատը կամ բողոքը՝ առանց բավարարման.
- 2) բեկանում է որոշումը եւ գործն ուղարկում նոր քննության.
- 3) բեկանում է որոշումը եւ կարճում գործը.

4) վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվության մասին նորմատիվ ակտով նախատեսված շրջանակներում փոխում է նշանակված տույժի միջոցը, բայց այնպես, որ տույժը չխստացվի:

Եթե պարզվի, որ որոշումն ընդունել է տվյալ գործը քննելու համար ոչ իրավագոր մարմին (պաշտոնատար անձ), ապա այդպիսի որոշումը բեկանվում է եւ գործն ուղարկվում է իրավասու մարմնի (պաշտոնատար անձի) քննությանը:

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշման դեմ գանգատի կամ բողոքի առթիվ ընդունված որոշման պատճենը երեք օրվա ընթացքում ուղարկվում է այն անձին, որի նկատմամբ այն ընդունված է, տուժողին՝ նրա խնդրանքով: Բողոքի քննության արդյունքների մասին հայտնվում է դատախազին:

Հոդված 294. Ժողովրդական դատավորի, ներքին գործերի մարմնի պետի, վերադաս դատարանի նախագահի եւ ներքին գործերի վերադաս մարմնի պետի լիազորությունները գործը վերանայելիս

Սույն օրենսգրքի 401, 403-406, 53, 147 հոդվածի երկրորդ մասով, 1705, 172 հոդվածներով, 175 հոդվածի երրորդ մասով, 1801, 182 եւ 185 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների գործերով ժողովրդական դատավորի որոշումը կարող է դատախազի բողոքով բեկանվել կամ փոփոխվել անձամբ ժողովրդական դատավորի կողմից, ինչպես նաեւ անկախ դատախազի բողոքի առկայությունից՝ վերադաս դատարանի նախագահի կողմից:

Սույն օրենսգրքի 172 հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործով ներքին գործերի մարմնի պետի որոշումը կարող է դատախազի բողոքով բեկանվել կամ փոփոխվել անձամբ ներքին գործերի մարմնի պետի կողմից, ինչպես նաեւ անկախ դատախազի բողոքի առկայությունից՝ ներքին գործերի վերադաս մարմնի պետի կողմից:

Հոդված 295. Գանգատի վերաբերյալ որոշման բողոքարկումը

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործով որոշման դեմ գանգատի վերաբերյալ որոշումը կարող է բողոքարկել դատախազը:

Գանգատի վերաբերյալ որոշման դեմ բողոքը բերվում է գանգատի վերաբերյալ որոշում ընդունած մարմնի (պաշտոնատար անձի) նկատմամբ վերադաս մարմին (պաշտոնատար անձին):

Հոդված 296. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի կարճումով որոշումը բեկանելու հետեւանքները

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի կարճումով որոշումը բեկանելը առաջ է բերում գանձված դրամական գումարների, հատուցմամբ վերցված եւ բռնա-գրավված առարկաների վերադարձում, ինչպես նաեւ նախկին որոշման հետ կապված սահմանափակումների վերացում: Առարկան վերադարձնելու անհնարինության դեպքում հատուցվում է նրա արժեքը:

[2-րդ մասն ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06]

ՀԱՏՎԱԾ V

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺԵՐ ՆՇԱՆԱԿԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ

ԳԼՈՒԽ 24

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 297. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման պարտադիր լինելը

Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը պարտադիր է կատարման պետական եւ հասարակական մարմինների, ձեռնարկությունների, հիմնարկների, կազմակերպությունների, պաշտոնատար անձանց եւ քաղաքացիների կողմից:

Հոդված 298. Որոշումն ի կատար ածելը

Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը ենթակա է կատարման նրա կայացման պահից, եթե ԽՍՀ Միության օրենսդրությամբ, սույն օրենսգրքով եւ Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենսդրությամբ այլ բան չի սահմանված:

Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը գանգատարկելու կամ բողոքարկելու դեպքում որոշումը ենթակա է կատարման գանգատը կամ բողոքը առանց բավարարման թողնելուց հետո, բացառությամբ նախագուշացման ձեռնարկով տույժի միջոց կիրառելու մասին որոշումների, ինչպես նաեւ վարչական իրավախախտում կատարելու տեղում գանձվող տուգանք նշանակելու դեպքերում:

Տուգանքի ձեռնարկով վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը ենթակա է հարկադիր կատարման սույն օրենսգրքի 305 հոդվածի առաջին մասով կամավոր կատարման համար սահմանված ժամկետն անցնելուց հետո:

Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը ի կատար է ածվում որոշում կայացրած մարմնի (պաշտոնատար անձի) կողմից:

Հոդված 299. Վարչական տույժեր նշանակելու մասին որոշումների կատարումը

Նույն անձի նկատմամբ վարչական տույժեր նշանակելու մասին մի քանի որոշումներ կայացվելու դեպքում յուրաքանչյուր որոշում ի կատար է ածվում առանձին-առանձին:

Խմբ. ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 300. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման կատարման հետաձգումը

Այն հանգամանքների առկայության դեպքում, որոնց հետեւանքով տուգանքի (բացառությամբ վարչական իրավախախտում կատարելու տեղում գանձվող տուգանքի) ձեռնարկով վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անհապաղ կատարումը հնարավոր չէ, որոշում կայացրած մարմինը (պաշտոնատար անձը) որոշման կատարումը կարող է հետաձգել մինչեւ մեկ ամիս ժամանակով:

Հանվ. ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

Հոդված 301. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման կատարման դադարեցումը

Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշում կայացրած մարմինը (պաշտոնատար անձը) որոշման կատարումը դադարեցնում է հետեւյալ դեպքերում`

- 1) ամիստիայի ակտ հրատարակվելու դեպքում, եթե այն վերացնում է վարչական տույժի կիրառումը.
- 2) վարչական պատասխանատվություն սահմանող ակտի վերացման դեպքում.
- 3) այն անձի մահվան դեպքում, որի նկատմամբ կայացվել է որոշումը:

Հոդված 302. Վարչական տույժեր նշանակելու մասին որոշումների կատարման վաղեմությունը

Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը կատարման ենթակա չէ, եթե այն ի կատար չի ածվել կայացման օրվանից երեք ամսվա ընթացքում բացառությամբ սույն օրենսգրքի 123, 1231, 124, 1241, 125, 126, 128, 129, 131, 132, 133 հոդվածներով, 134 հոդվածով (վարորդների կողմից տրանսպորտային միջոցներ օգտագործելու վերաբերյալ), 1341, 140 հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների կապակցությամբ կայացված վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումների, որոնց դեպքում վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը կատարման ենթակա չէ, եթե այն ի կատար չի ածվել կայացման օրվանից հետո` մեկ տարվա ընթացքում: Սույն օրենսգրքի 290 հոդվածին համապատասխան որոշման կատարումը կասեցվելու դեպքում վաղեմության ժամկետի ընթացքը կասեցվում է մինչեւ գանգատը կամ բողոքը քննվելը: Սույն օրենսգրքի 300 հոդվածին համապատասխան որոշման կատարումը հետաձգելու դեպքում վաղեմության ժամկետի ընթացքը կասեցվում է մինչեւ հետաձգման ժամկետի լրանալը:

Լր. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ վարչական իրավախախտումների առանձին տեսակների մասին գործերի որոշումների կատարման համար կարող են սահմանվել այլ ավելի տեսական ժամկետներ:

Հոդված 303. Որոշումների կատարման հետ կապված հարցերի լուծումը

Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման կատարման հետ կապված հարցերը լուծում է որոշումը կայացրած մարմինը (պաշտոնատար անձը):

Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման ճիշտ եւ ժամանակին կատարման նկատմամբ վերահսկողությունը դրվում է որոշումը կայացրած մարմնի (պաշտոնատար անձի) վրա:

ԳԼՈՒԽ 25

ՆԱԽԱԶԳՈՒՇԱՑՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 304. Նախազուշացում անելու մասին որոշումը կատարելու կարգը

Նախազուշացման ձեռով վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումն ի կատար է ածում որոշումը կայացրած մարմինը (պաշտոնատար անձը) գործի քննությունն ավարտելուց հետո որոշումը հայտարարելու միջոցով:

Նախազուշացման ձեռով վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը խախտողի բացակայությամբ կայացնելու դեպքում սույն օրենսգրքի 283 հոդվածով նախատեսված կարգով նրան հանձնվում է որոշման պատճենը:

Սույն օրենսգրքի 123-131 հոդվածներով նախատեսված խախտումների կատարման տեղում նախազուշացման ձեռով վարչական տույժ նշանակելու դեպքում այն ձեւակերպվում է ԽՍՀՄ ներքին գործերի նախարարության կողմից սահմանված եղանակով:

ԳԼՈՒԽ 26

ՏՈՒԳԱՆՔ ՆՇԱՆԱԿԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 305. Տուգանք նշանակելու մասին որոշումը կատարելու ժամկետներն ու կարգը

Խախտողի կողմից տուգանքը պետք է վճարվի տուգանք նշանակելու մասին որոշումը նրան հանձնելու օրվանից ոչ ուշ, քան տասնհինգ օրվա ընթացքում, իսկ այդ որոշումը գանգատարկելու կամ բողոքարկելու դեպքում՝ գանգատը կամ բողոքը առանց բավարարման թողնելու մասին ծանուցման օրվանից ոչ ուշ, քան տասնհինգ օրվա ընթացքում:

Եթե սույն օրենսգրքի 123-129-րդ, 132-1341-րդ եւ 140-րդ հոդվածներով սահմանված տուգանքը նշանակելու մասին որոշումը իրավախախտում կատարած անձին հանձնելու օրվանից հետո՝ տասնօրյա ժամկետում, անձը դիմում է ոստիկանությունն տուգանքի վճարումը տարաժամկետելու խնդրանքով, ապա վճարումը համարվում է տարաժամկետով ղիմումի մեջ նշված ժամկետով, բայց ոչ ավելի, քան 6 ամիս:

Սույն օրենսգրքի 123-129-րդ, 132-1341-րդ եւ 140-րդ հոդվածներով սահմանված տուգանքը նշանակելու մասին որոշումը իրավախախտում կատարած անձին հանձնելու օրվանից, իսկ տուգանքը տարաժամկետելու դիմումում սահմանված ժամկետում կամ տուգանքը նշանակելու վերաբերյալ որոշումը բողոքարկելու դեպքում բողոքն առանց բավարարման թողնելուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, տուգանքը չվճարելու դեպքում տուգանքի չափը եռապատկվում է:

Սույն օրենսգրքի 123-129-րդ, 132-1341-րդ եւ 140-րդ հոդվածներով սահմանված տուգանքը նշանակելու մասին որոշումը իրավախախտում կատարած անձին հանձնելու օրվանից, իսկ տուգանքը տարաժամկետելու դիմումում սահմանված ժամկետում կամ տուգանքը նշանակելու վերաբերյալ որոշումը գանգատարկելու կամ բողոքարկելու դեպքում բողոքն առանց բավարարման թողնելուց հետո՝ 60 օրվա ընթացքում, տուգանքը չվճարելու դեպքում տուգանքի չափը հնգապատկվում է, որը ենթակա է դատական կարգով բռնագանձման:

Լր. ՇՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ Ն 5 (460), 25.01.06

Եթե մանր խուլիգանություն կատարած տասնվեցից մինչեւ տասնութ տարեկան անձինք ինքնուրույն վաստակ չունեն, տուգանքը գանձվում է ծնողներից կամ նրանց փոխարինող անձանցից:

Վարչական իրավախախտում կատարելու համար նշանակված տուգանքը խախտողի կողմից մուծվում է պետական աշխատավորական խնայողական դրամարկղ կամ ԽՍՀՄ պետական բանկի հիմնարկ, եթե ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ այլ բան չի նախատեսված:

Ճանապարհային երթեւեկության կանոնների խախտման համար նշանակված տուգանքը խախտողը մուծում է ԽՍՀՄ խնայողական բանկի հիմնարկ, բացառությամբ իրավախախտման կատարման տեղում գանձվող տուգանքի:

Սույն օրենսգրքի 48-րդ, 54-րդ, 56-58-րդ հոդվածներով նախատեսված դեպքերում համայնքների վարչական սահմաններում թույլ տրված իրավախախտումների համար նշանակված տուգանքը մուտքագրվում է համայնքային բյուջե, համայնքի վարչական սահմանից դուրս՝ Երեւան քաղաքում, ինչպես նաեւ տարածքային կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների պաշտոնատար անձանց թույլ տված իրավախախտումների համար նշանակված տուգանքը մուտքագրվում է պետական բյուջե:

Հոդված 306. Տուգանք նշանակելու մասին որոշման հարկադիր կատարումը

Տուգանքը սույն օրենսգրքի 305 հոդվածով սահմանված ժամկետում խախտողի կողմից չվճարվելու դեպքում տուգանք նշանակելու մասին որոշումն ուղարկվում է տուգանքի գումարը Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կանոններին համապատասխան նրա աշխատավարձից կամ այլ վաստակից, կենսաթոշակից կամ կրթաթոշակից հարկադիր կարգով պահելու համար:

Եթե տուգանքի ենթարկված անձը չի աշխատում կամ տուգանքի գանձումը խախտողի աշխատավարձից կամ այլ վաստակից, կենսաթոշակից կամ կրթաթոշակից հնարավոր չէ այլ պատճառներով, տուգանքի գանձումը տուգանք նշանակելու մասին մարմնի (պաշտոնատար անձի) որոշման հիման վրա կատարում է դատական կատարածուն՝ գանձումը խախտողի անձնական գույքի, ինչպես նաեւ ընդհանուր սեփականության մեջ նրա բաժնի վրա տարածելու ճանապարհով:

Տուգանքի գանձումը չի կարող տարածվել այն գույքի վրա, որի վրա Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան գանձում չի կարող տարածվել կատարողական փաստաթղթերով:

Արգելվում է պաշտոնատար անձանց նկատմամբ նշանակված տուգանքները գանձել ձեռնարկությունների, հիմնարկների եւ կազմակերպությունների հաշվին:

Հոդված 307. Տեղում գանձվող տուգանք նշանակելու մասին որոշման կատարումը

Վարչական իրավախախտման տեղում տուգանքը սույն օրենսգրքի 257 հոդվածին համապատասխան գանձելու դեպքում խախտողին տրվում է սահմանված նմուշի անդորրագիր:

Տուգանքը վարչական իրավախախտման տեղում չվճարելու դեպքում գործի վարույթը, իսկ այնուհետեւ որոշման կատարումը իրականացվում է սույն օրենսգրքով նախատեսված կարգով:

Հոդված 308. Տուգանք նշանակելու մասին որոշման կատարման վարույթն ավարտելը

Տուգանք նշանակելու մասին որոշումը, որով տուգանքը գանձված է լրիվ, կատարման մասին նշումով վերադարձվում է որոշում կայացրած մարմնին (պաշտոնատար անձին):

ԳԼՈՒԽ 27

ԱՌԱՐԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՄԲ ՎԵՐՑՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 309. Առարկան հատուցմամբ վերցնելու մասին որոշման կատարումը

Հատուցմամբ վերցնելու մասին որոշման հիման վրա վերցված առարկաները որոշում կայացրած մարմնի (պաշտոնատար անձի) կողմից հանձնվում են վերցնելու ենթակա գույքի գտնվելու վայրի կոմսիտն խանութ կամ պետական կամ կոոպերատիվ առեւտրի՝ այդ նպատակի համար հատկացված հատուկ խանութներ՝ իրացման համար:

Հրազենի եւ զինամթերքի հատուցմամբ վերցնելու մասին որոշումը կատարում են ներքին գործերի մարմինները:

Հատուցմամբ վերցված առարկայի իրացումից ստացված գումարները, սույն օրենսգրքի 27 հոդվածին համապատասխան, հանձնվում են նախկին սեփականատիրոջը, պահելով վերցված առարկայի իրացման հետ

կապված ծախսերը:

ԽՍՀ Միության եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ կարող է սահմանվել առարկան հատուցմամբ վերցնելու մասին որոշումների կատարման այլ կարգ:

ԳԼՈՒԽ 28

ԲՈՒՆԱԳՐԱՎՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 310. Բռնագրավման մասին որոշման կատարումն իրականացնող մարմինները

Եթե վարչական իրավախախտման համար սույն օրենսգրքով նախատեսված է վարչական իրավախախտում հանդիսացող գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի բռնագրավում, ապա դրանք ենթակա են առգրավման: Առգրավում կատարելու մասին կազմվում է արձանագրություն, որի մեկ օրինակը տրվում է վարչական իրավախախտում կատարած անձին: Արձանագրությունը ստորագրվում է այն կազմող անձի եւ վարչական իրավախախտում կատարած անձի կողմից:

Վարչական իրավախախտում հանդիսացող գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկան առգրավելուց հետո՝ տասնհինգօրյա ժամկետում, համապատասխան մարմինը դիմում է դատարան՝ առգրաված առարկան բռնագրավելու պահանջով:

Վարչական իրավախախտում հանդիսացող գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկան ենթակա է առգրավման հետեյալ մարմինների կողմից՝

Խմբ. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

շրջանային (քաղաքային) ժողովրդական դատարաններին առընթեր դատական կատարածուները՝ սույն օրենսգրքի 147 հոդվածի երկրորդ մասով, 162, 1741 հոդվածներով նախատեսված իրավախախտումների կատարման դեպքում.

ներքին գործերի մարմինների՝ դրա համար լիազորված անձինք՝ սույն օրենսգրքի 1231 հոդվածի երկրորդ մասով, 165, 173, 186, 190 հոդվածներով, 191 հոդվածի երկրորդ մասով նախատեսված իրավախախտումների կատարման դեպքում.

Լր. ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06

որսի կանոնների պահպանման նկատմամբ պետական հսկողություն իրականացնող մարմինների՝ դրա համար լիազորված անձինք՝ սույն օրենսգրքի 88 եւ 168 հոդվածներով նախատեսված իրավախախտումների կատարման դեպքում.

այն ձեռնարկությունների եւ կազմակերպությունների՝ դրա համար լիազորված անձինք, որոնց վրա դրված է բռնագրավված մուշտակամորթ զիջակեր գազանների եւ այդ կենդանիների մորթիների ընդունումը, ֆինանսական մարմնի ներկայացուցչի եւ պետական անասնաբուժական հսկողության ներկայացուցչի հետ համատեղ՝ սույն օրենսգրքի 171 հոդվածով նախատեսված իրավախախտում կատարվելու դեպքում.

մաքսային մարմինների՝ դրա համար լիազորված անձինք՝ Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսգրքի 89, 92-97 հոդվածներով նախատեսված իրավախախտումների կատարման դեպքում.

Էներգապետհսկողության մարմինների՝ դրա համար լիազորված անձինք՝ սույն օրենսգրքի 104 հոդվածի երկրորդ մասով եւ 1042 հոդվածով նախատեսված իրավախախտումների կատարման դեպքում.

օդային տրանսպորտի մարմինների՝ դրա համար լիազորված անձինք՝ սույն օրենսգրքի 118 հոդվածով, 119 հոդվածի երրորդ մասով նախատեսված իրավախախտում կատարվելու դեպքում.

ստանդարտացման, չափազիտության եւ սերտիֆիկացման մարմինների՝ դրա համար լիազորված անձինք՝ սույն օրենսգրքի 158 հոդվածի երրորդ մասով, 1897, 1898 հոդվածներով նախատեսված իրավախախտում կատարվելու դեպքում:

հարկային պետական տեչության մարմինների՝ դրա համար լիազորված անձինք՝ սույն օրենսգրքի 169, 170, 1711 հոդվածներով նախատեսված իրավախախտումների կատարման դեպքում:

Հոդված 311. Բռնագրավման մասին որոշումը կատարելու կարգը

Վարչական իրավախախտում կատարելու գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի բռնագրավման մասին որոշման կատարումը իրականացվում է բռնագրավված առարկան վերցնելու եւ այն հարկադրաբար անհատույց պետության սեփականություն դարձնելու ճանապարհով:

Մաքսանենգության առարկաները, ինչպես նաեւ ԽՍՀՄ պետական սահմանով մաքսանենգության առարկաներ տեղափոխելու կամ դրանք թաքցնելու համար նախատեսված փոխադրական եւ այլ միջոցները բռնագրավելու մասին որոշումը ի կատար է ածվում ԽՍՀՄ մաքսային օրենսգրքի կանոններով:

Հոդված 312. Բռնագրավված առարկաների իրացման կարգը

Վարչական իրավախախտում կատարելու գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող բռնագրավված առարկաների իրացումը կատարվում է սահմանված կարգով:

Հոդված 313. Բռնագրավման մասին որոշման կատարման վարույթն ավարտելը

Առարկայի բռնագրավման մասին որոշումը կատարման մասին նշումով վերադարձվում է որոշում կայացրած մարմնին (պաշտոնատար անձին):

ԳԼՈՒԽ 29

ՀԱՏՈՒԿ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻՑ ԶՐԿԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 314. Հատուկ իրավունքից զրկելու մասին որոշումը կատարող մարմինները

Տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկելու մասին որոշումն ի կատար են ածում ներքին գործերի մարմինների այն պաշտոնատար անձինք, որոնք նշված են սույն օրենսգրքի 224 հոդվածի 2-րդ կետում:

Փոքրաչափս նավեր վարելու իրավունքից զրկելու մասին որոշումն ի կատար է ածվում սույն օրենսգրքի 228 հոդվածում նշված պաշտոնատար անձանց կողմից:

Որսի իրավունքից զրկելու մասին որոշումն ի կատար են ածում որսի կանոնների պահպանության նկատմամբ պետական հսկողություն իրականացնող մարմինների այն պաշտոնատար անձինք, որոնք նշված են սույն օրենսգրքի 242 հոդվածի երկրորդ մասում:

Հոդված 315. Տրանսպորտային միջոցներ կամ փոքրաչափս նավեր վարելու իրավունքից զրկելու մասին որոշումը կատարելու կարգը

Տրանսպորտային միջոցներ կամ փոքրաչափս նավեր վարելու իրավունքից զրկելու մասին որոշումն ի կատար է ածվում վարորդական վկայականը եւ նրան կից կտրոնը վերցնելու միջոցով, եթե վարորդը կամ նավավարը զրկված է բոլոր տեսակի տրանսպորտային միջոցներ կամ փոքրաչափս նավեր վարելու իրավունքից:

Եթե վարորդը կամ նավավարը զրկված է ոչ բոլոր տեսակի տրանսպորտային միջոցներ կամ փոքրաչափս նավեր վարելու իրավունքից, ապա վարորդական վկայականում եւ դրան կից կտրոնում նշվում է, թե տրանսպորտային միջոցների կամ փոքրաչափս նավերի ինչպիսի տեսակներ վարելու իրավունքից է նա զրկված:

Եթե վարելու իրավունքից զրկված վարորդը կամ նավավարը խուսափում է վարորդական վկայականը հանձնելուց, այդ վկայականը վերցվում է սահմանված կարգով՝ համապատասխանաբար ներքին գործերի մարմինների եւ Հայաստանի Հանրապետության պետլեռտեխնոլոգիայի փոքրաչափս նավերի պետական տեսչության կողմից:

Տրանսպորտային միջոցներ կամ փոքրաչափս նավեր վարելու իրավունքի վկայականները վերցնելու կարգը սահմանում է համապատասխանաբար ԽՍՀՄ ներքին գործերի նախարարությունը եւ Հայաստանի Հանրապետության պետլեռտեխնոլոգիայի փոքրաչափս նավերի պետական տեսչությունը:

Հոդված 316. Որսորդության իրավունքից զրկելու մասին որոշումը կատարելու կարգը

Որսորդության իրավունքից զրկելու մասին որոշումն ի կատար է ածվում որսորդական տոմսը վերցնելու միջոցով:

Եթե որսորդական իրավունքից զրկված անձը խուսափում է որսորդական տոմսը հանձնելուց, որսի կանոնների պահպանման նկատմամբ պետական հսկողություն իրականացնող որսորդական տոմսը վերցնում են սահմանված կարգով:

Հոդված 317. Հատուկ իրավունքից զրկելու ժամկետի կրճատման հիմքն ու կարգը

Տրանսպորտային միջոց, փոքրաչափս նավ վարելու իրավունքից կամ որսորդական իրավունքից որոշակի ժամկետով զրկված անձի կողմից աշխատանքի նկատմամբ բարեխիղճ վերաբերմունք եւ օրինակելի վարք դրսևորելու դեպքում տույժ նշանակված մարմինը (պաշտոնատար անձը) նշանակված ժամկետի առնվազն կեսն անցնելուց հետո կարող է նշված իրավունքից զրկելու ժամկետը կրճատել հասարակական կազմակերպության, աշխատավորական կոլեկտիվի միջնորդությամբ:

Հոդված 318. Հատուկ իրավունքից զրկելու ժամկետների հաշվումը

Տրանսպորտային միջոցների վարորդները եւ որսի կանոնները խախտած անձինք համարվում են հատուկ իրավունքից զրկված այդ իրավունքից զրկելու մասին որոշումը կայացվելու օրվանից:

Հատուկ իրավունքից զրկելու ժամկետը լրանալուց հետո, ինչպես նաեւ սույն օրենսգրքի 317 հոդվածին համապատասխան այդ ժամկետը կրճատելու դեպքում վարչական տույժի տվյալ միջոցին ենթարկված անձին սահմանված կարգով վերադարձվում են վերցված փաստաթղթերը:

[ԳԼՈՒԽ 30

ՈՒՂՂԻՉ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 319. Ուղղիչ աշխատանքների մասին որոշման կատարումը

Հոդված 320. Ուղղիչ աշխատանքները կրելու ժամկետը

Հոդված 321. Խախտողի կողմից ուղղիչ աշխատանքները կրելու վայրի ձեռնարկության, հիմնարկի եւ կազմակերպության ադմինիստրացիայի պարտականությունը

Հոդված 322. Մանր խուլիգանություն կատարելու համար նշանակված ուղղիչ աշխատանքներից խուսափելու հետևանքները

(Ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06)]

[ԳԼՈՒԽ 31

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԿԱԼԱՆՔԻ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 323. Վարչական կալանքի մասին որոշման կատարումը

Հոդված 324. Վարչական կալանքը կրելու կարգը

Հոդված 325. Վարչական կալանքի ենթարկված անձանց աշխատանքային օգտագործումը

(Ուժը կորցրել է ՀՕ-32-Ն, 16.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.06)]

ԳԼՈՒԽ 32

ԳՈՒՅՔԱՅԻՆ ՎՆԱՍԸ ՀԱՏՈՒՑԵԼՈՒ ՄԱՍՈՒՄ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 326. Գույքային փաստի հատուցման մասում որոշման կատարման կարգն ու ժամկետները

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշումը գույքային փաստի հատուցման մասում ի կատար է ածվում ԽՍՀ Միության օրենսդրությամբ, սույն օրենս-գրքով եւ քաղաքացիական դատավարության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշումը գույքային փաստի հատուցման մասում հանդիսանում է կատարողական փաստաթուղթ:

Խախտողը գույքային փաստը պետք է հատուցի ոչ ուշ, քան որոշումը նրան հանձնելու օրվանից (սույն օրենսգրքի 283 հոդված) տասնհինգ օրում, իսկ այդ որոշումը գանգատարկելու կամ բողոքարկելու դեպքում` ոչ ուշ, քան գանգատը կամ բողոքը առանց բավարարման թողնելու մասին ծանուցման օրվանից տասնհինգ օրվա ընթացքում:

Հոդված 327. Գույքային փաստի հատուցման մասում որոշումը չկատարելու հետևանքները

Գույքային փաստի հատուցման մասում որոշումը սույն օրենսգրքի 326 հոդվածի երրորդ մասով սահմանված ժամկետում չկատարելու դեպքում այն ուղարկվում է քաղաքացիական դատավարության օրենսդրությամբ նախատեսված կատարողական վարույթի կարգով փաստը բռնագանձելու համար:

Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվանից «Պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների մասին» 1997 թվականի դեկտեմբերի 26-ի Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 6-րդ մասի առաջին պարբերությունից հանել «վարձու աշխատողների աշխատանքի ընդունումը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով չձեռնարկելու» բառերը:

ՀՕ-499-Ն, 28.01.03, ՀՀՊՏ N 7 (242), 05.02.03

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2006 թվականի հունվարի 1-ից, իսկ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած ցանկում ընդգրկված սահմանամերձ եւ բարձրլեռնային բնակավայրերի համար՝ 2007 թվականի հունվարի 1-ից:

2. Սույն օրենքի 1-ին հոդվածի ութերորդ եւ իններորդ մասերով սահմանված պահանջներն ուժի մեջ են մտնում 2007 թվականի հունվարի 1-ից, իսկ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած ցանկում ընդգրկված սահմանամերձ եւ բարձրլեռնային բնակավայրերի համար՝ 2008 թվականի հունվարի 1-ից:

ՀՕ-262-Ն, 28.12.05, ՀՀՊՏ N 83 (455), 30.12.05

Սույն օրենքը կիրառվում է միայն սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո կատարված խախտումների նկատմամբ:

ՀՕ-26-Ն, 14.01.06, ՀՀՊՏ N 5 (460), 25.01.

06.12.1985

N355-11

*«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգիրքը» (N355-11, 06.12.1985) փոփոխվել եւ լրացվել է՝ ՀՕ-73 1993թ., ՀՕ-79 1993թ., ՀՕ-105 1994թ., ՀՕ-137 1995թ., ՀՕ-139 1995թ., ՀՕ-53 1996թ., ՀՕ-102 13.01.97, ՀՕ-133 19.07.97, ՀՕ-162 12.12.97, ՀՕ-189 13.01.98, ՀՕ-212 08.05.98, ՀՕ-226 07.07.98, ՀՕ-231 14.07.98, ՀՕ-283 19.01.99, ՀՕ-287 23.03.99, ՀՕ-96 08.11.00, ՀՕ-125 29.12.00, ՀՕ-156 31.03.01, ՀՕ-215 06.10.01, ՀՕ-393-Ն 23.07.02, ՀՕ-397-Ն 24.07.02, ՀՕ-459-Ն 06.12.02, ՀՕ-479-Ն 26.12.02, ՀՕ-495-Ն 11.01.03, ՀՕ-496-Ն 11.01.03 , ՀՕ-499-Ն, 28.01.03, ՀՕ-517-Ն 05.02.03, ՀՕ-13-Ն 25.10.03, ՀՕ-30-Ն 02.12.03, ՀՕ-44-Ն 25.12.03, ՀՕ-47-Ն 27.12.03, ՀՕ-15-Ն 14.01.04, ՀՕ-31-Ն 17.01.04, ՀՕ-58-Ն 12.04.04, ՀՕ-94-Ն 01.07.04, ՀՕ-136-Ն 21.12.04, ՀՕ-171-Ն 29.12.04, ՀՕ-174-Ն 29.12.04, ՀՕ-187-Ն 29.12.04, ՀՕ-19-Ն 11.01.05, ՀՕ-37-Ն 13.01.05, ՀՕ-68-Ն 18.01.05, ՀՕ-73-Ն 19.01.05, ՀՕ-78-Ն 19.04.05, ՀՕ-93-Ն 01.06.05, ՀՕ-132-Ն 21.06.05, ՀՕ-151-Ն 04.08.05, ՀՕ-168-Ն 13.08.05, ՀՕ-187-Ն 02.11.05, ՀՕ-192-Ն 02.11.05, ՀՕ-217-Ն 03.12.05, ՀՕ-248-Ն, 22.12.05, ՀՕ-262-Ն, 28.12.05, ՀՕ-2-Ն, 05.01.06, ՀՕ-14-Ն, 10.01.06, ՀՕ-26-Ն 14.01.06, ՀՕ-32-Ն, 16.01.06:

- 18.08.1993 [ՀՀ քրեական, Քրեական դատավարության օրենսգրքերում եւ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացում կատարելու մասին](#)
- 02.09.1993 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 14.06.1994 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 19.05.1995 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում, ՀՀ քրեական եւ Քրեական դատավարության օրենսգրքերում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 25.05.1995 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում, ՀՀ քրեական եւ Քրեական դատավարության օրենսգրքերում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 29.04.1996 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում, ՀՀ քրեական եւ Քրեական դատավարության օրենսգրքերում լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 04.11.1996 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում, ՀՀ քրեական եւ Քրեական դատավարության օրենսգրքերում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 03.12.1996 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում, ՀՀ քրեական, Քրեական](#)

- [դատավարության, Ուղղիչ աշխատանքային օրենսգրքերում եւ ՀՍՍՀ ԳՄՆ 30.01.1985թ. հրամանագրով հաստատված դատապարտյալների նկատմամբ ուղղիչ աշխատանքային ներգործության միջոցների հետ չկապված քրեական պատիժները ՀՀ-ում կատարելու կարգի եւ պայմանների կանոնադրության մեջ փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 23.06.1997 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 02.12.1997 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին «ՀՀ քրեական օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքում, ՀՀ քրեական, Քրեական դատավարության օրենսգրքերում եւ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացում կատարելու մասին](#)
- 17.12.1997 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում, ՀՀ քրեական, Քրեական դատավարության օրենսգրքերում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 28.04.1998 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում, ՀՀ քրեական, Քրեական դատավարության օրենսգրքերում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 08.06.1998 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում, ՀՀ քրեական օրենսգրքում եւ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություն եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 19.06.1998 [ՀՀ քրեական օրենսգրքում եւ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին](#)
- 28.12.1998 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 19.03.1999 [ՀՀ քրեական, ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքերում եւ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 10.10.2000 [ՀՀ քրեական օրենսգրքում եւ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին](#)
- 26.12.2000 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություն կատարելու մասին](#)
- 07.03.2001 [ՀՀ քրեական օրենսգրքի եւ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 11.09.2001 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում, ՀՀ քրեական եւ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքերում լրացումներ եւ փոփոխություններ կատարելու մասին](#)
- 26.06.2002 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին](#)
- 28.06.2002 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 23.10.2002 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 06.11.2002 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին](#)
- 11.12.2002 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին](#)
- 11.12.2002 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 11.12.2002 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 26.12.2002 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում լրացումներ եւ փոփոխություններ կատարելու մասին](#)
- 26.12.2002 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 07.10.2003 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություն կատարելու մասին](#)
- 04.11.2003 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 01.12.2003 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 03.12.2003 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 13.12.2003 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություն կատարելու մասին](#)
- 25.12.2003 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 16.03.2004 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին](#)
- 08.06.2004 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին](#)
- 24.11.2004 [Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ](#)

